DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 264. SZÁM. *Debrecen, 1937 november 21 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Helyet az iparosságnak

Az iparosság helyzetére rendkívül jellemző statisztika látott napvilágot. A pénzügyminisztérium egy felterjesztéssel kapcsolatban kimutatást közöl az iparosság adóügyi viszonyairól. Eszerint az ország iparosai közül 165.183 adózik 1000 pengőt meg nem haladó adóalap után kereseti adó címén, 1000 -2000 pengőig terjedő adóalap után 5689, 3000—10.000 pengőig terjedő adóalap után pedig 6025 iparos adózik, végül 16.000 pengő adóalap után mindössze 611 iparos van meg adóztatva. Az iparosoknak mintegy 83 százaléka tehát 1000 pengőn aluli kereset után, körülbelül 11 százaléka pedig 1000—2000 pengő kereset után van adóztatva s csak mintegy 6 százalék adózik évi 2000 pengőt meghaladó kereset után.

Mi a legfeltűnőbb ebben a hivatalos kimutatásban? **Az, hogy Magyarországon az iparosok túlnyomó része, az összlétszám 83 százaléka még ezer pengőt sem keres meg évente.** A statisztika nem részletezi, de fel lehet tenni, hogy kimutatott létszámnak a fele **az ezer pengős határon jóval alul marad kereset dolgában és alig négy, ötszáz pengőt keres egy évben,** tehát egy hónapban átlag negyven, ötven pengőt, jobb esetben nyolcvan pengőt.

A kisiparosok sulyos helyzetének, a kisipar válságának keresztmetszetét adják ezek a számok. De a statisztika nélkül is tudott dolog hogy a kisiparosok nagyrésze a legsulyosabb körülmények között él és még a betevő falatot is alig tudja magának és családjának biztosítani. Ami országos viszonylatban fennáll, fokozott mértékben van meg Debrecenben. **A kis műhelyek néma tragédiái szemünk előtt játszódnak le.** Sok száz, sőt ezerre menő iparos folytat itt rettentő küzdelmet a léttel. Hány apró műhelyt látunk, mely egyuttal lakás, rendkivül szegényes külső, alig egy, két szerszám és még kevesebb munka. Szinte elképzelhetetlen, miként tudják fenntartani puszta létüket a kisiparosok abból a vékony keresetből, ami számukra adva van.

Valamikor mi volt debreceni iparosnak lenni? Jómódot, szorgalmas munka után becsületes megélhetést, sőt még vagyonszerzési lehetőséget is nyujtott az ipar. Sokféle iparág virágzott és minden szorgalmas iparos elérte, hogy öregségére házat és kis szőlőt szerzett. Ezzel szemben ma az iparosok nagyrésze elproletáriasodott. Rosszabb helyzetben van, mint a munkás, aki az év nagyrészében munkához jut.

Bizony, nem jól van ez igy. **Nem lehet közönyösen nézni azt az elszegényedési folyamatot, mely mai országszerte, de különösen Debrecenben az iparosság jórészét kikezdte. Az, hogy száz és száz iparos nem tudja megkeresni még a létminimumot sem, káros kihatással van az összességre,** mert végeredményben egy derék és fontos termelő réteg nagy hányadát dönti pusztulásba.

Itt a tizenkettedik óra, hogy a kisipar felemelésére és megsegítésére megfelelő intézkedések történjenek. A gyógyitás előfeltétele a *helyes diagnózis*, a baj okának pontos megállapitása.

Ha a kisipar bajainak okait kutatjuk, nem elég azzal a magyarázattal szolgálni, hogy a gyáripar konkurrenciája sorvasztja el a kézművesipart. Tagadhatatlan, hogy ez az ok is közrejátszik, de még mindig van elég munkaterület a kisipar számára is, különösen, ha módja van felvenni a versenyt a gyáriparral. Több szakmában igenis van mód és lehetőség, csak fel kell vértezni a kisipart, hogy a gyáriparral szemben egészséges versenyben megállja a helyét. *Gondolunk elsősorban olyan állami támogatásra, mely olcsó gépekkel látja el a kisipart.* A háború előtt szép eredményeket értek el az ipari szubvenció rendszerével. Ha az ország pénzügyi helyzete nem is engedi meg most a teljes mérvü ipari szubvencionálást, de *tagadhatatlan, hogy a kezdeményező lépéseket meg lehetne tenni ezen a téren.*

Lényegesen közrejátszik a kisipar válságának kimélyitésén *a kartellek árfelhajtó politikája.* A kisipar minden szükséglete a kartellek kezén megy keresztül, a nyersanyag, a hozzávaló, mindenféle cikk igen kevés kivétellel ma már kartellizálva van. *A kartellek működése folytán mindent drágán vesz a kisiparos, szerszámot, anyagot, mindent, ami kell.* Természetesen nem szállitható olcsón, nem szállithat olyan áron, melyet a fogyasztó elbir. Ilyenformán folyton csökken a megrendelések száma, egyre kevesbedik a munka. *A kisipar bajainak egyik orvosszere tehát a kartellek megrendszabályozása,* mely egyformán érdeke egyébként nemcsak az iparosnak, hanem a fogyasztónak, a megrendelőnek is.

Rendkivül fontos volna mind nagyobbarányú részesitése a kisiparnak a közszállitásokban. Ebben a tekintetben nem kielégitő a jelenlegi arányszám különösen a kézművesipari ágakkal kapcsolatban. *Irányadó és követendő elvként azt kellene érvényesiteni, hogy közszállitásokban csak kisipar vehet részt olyan cikkek szállitásánál, melyet a kisipar készit.* Ellenérvként szokták felhozni, hogy a kisiparosoknak nincs elegendő tőkéjük. Ez bizony, sajnos, igy van, de *ezt a hiányt ki lehet küszöbölni termelő szövetkezetek létesitésével és megfelelő hitelakcióval.*

Nemzetvédelmi szempontból is rendkivül fontos a kisipar fenntartása és egészséges alapokra való helyezése. Nemcsak fenn kell tartani, hanem fejleszteni kell a kézművesipart. *Helyet kell adni a kisiparosnak is a nap alatt, az élet napos oldalára kell hozni,* mert ez a társadalmi osztály értékes rétege a nemzet összességének.

Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter elutazott Berlinbe

Budapest, november 20. *Darányi Kálmán* miniszterelnök és *Kánya Kálmán* külügyminiszter tegnap délután negyedkettőkor a rendes gyorsvonattal elutazott Berlinbe, hogy a német kormánynál hivatalos látogatást tegyen.

A magyar államférfiak útja viszonzása azoknak a látogatásoknak, amelyeket a német államférfiak az utóbbi időben a magyar kormánynál Budapesten tettek.

Elutazása előtt *Darányi* miniszterelnök a következőket mondotta a hirlapiróknak:

— Azt hiszem rendkivül érdekes lesz berlini utam, annál is inkább, mert már régen voltam kint és a Harmadik Birodalom megalakulása óta nem láttam Németországot.

— A hivatalos program végeztével — folytatta Darányi Kálmán — még két napig külön is kint akarok maradni és néhány intézményt megtekinteni.

Félegy óra tájban egymásután érkeztek a kormánypárti képviselők, hogy elbúcsúzzanak a miniszterelnöktől. A kormány minden tagja megjelent a pályaudvaron Bornemisza Géza iparügyi és kereskedelmi miniszter kivételével, aki délben kihallgatáson jelent meg a kormányzónál és ezért nem mehetett ki a pályaudvarra.

Az udvari váróteremben elhalmozták virággal Darányi Kálmánnét. *Ivády Béla* a kormánypárt nevében nagy krizantémcsokrot nyujtott át a miniszterelnök feleségének.

A miniszterelnök sorra kezet fogott a német ügyvivővel, az olasz és az osztrák követtel, a kormány tagjaival és a képviselőkkel.

A kiséret tagjai elfoglalták helyüket a szalonkocsiban. *Kánya* külügyminiszter is mindjárt felszállt.

A miniszterelnök még egyszer elbúcsúzott Werkmeister német ügyvivőtől és feleségével felszállt a különkocsiba.

Hangos éljenzéssel búcsúztak a megjelentek a miniszterelnöktől, aki a távozó vonat ablakából mosolyogva integetett.

A magyar államférfiak Passauig ezzel a rendes gyorsvonattal utaznak, a német határon várja őket a birodalmi kormány különvonata.

Vasárnap délelőtt negyedtizenegykor fut be a különvonat az anhalti pályaudvarra, ahol a német kormány ünnepélyesen fogadja a miniszterelnököt és feleségét, valamint a külügyminisztert.

Darányi nyilatkozata

Berlin, november 20. A *Berliner Börsenzeitung* vezetőhelyen közli *Darányi Kálmán* miniszterelnöknek a lap részére tett nyilatkozatát. A nyilatkozat igy szól:

— Bizton remélem, hogy látogatásunk és a német birodalom vezérével és vezető államférfiaival leendő személyes érintkezésünk *a magyar és német nemzetek között fennálló régi baráti kapcsolatok kimélyitésére és megerősitésére fog szolgálni.* A két nép között kialakult baráti érzület és kölcsönös megbecsülés az utóbbi évek folyamán mind bensőbbé vált és a politikai, kultúrális és gazdasági kapcsolatok ápolása a magyar politikának ma már egyik szilárd pillére. Az igazságra való törekvés, a hazafiságról és nemzeti becsületről való felfogás azonossága természetes erkölcsi és szellemi kötelékeket teremt a magyarság és németség között. Megvagyok róla győződve, hogy a két nemzet barátságos együttmüködésének örvendetes fejlődése javára szolgál az európai békének és a dunavölgyi helyzet igazságos rendezésének. Hiszen Magyarország számos bizonyságát szolgáltatta annak, hogy mindig a békés és természetes fejlődés híve volt s ma is az. Ugyanilyen konstruktiv békepolitikát folytat a német birodalom, amely számos tanujelét adta annak, hogy méltóságának csorbitatlan megóvása mindig kész olyan rendezésre, amely az általános igazság elvén nyugszik és ezen épül fel.

— Ebben a békés és konstruktiv munkában tehetségünkhöz képest törekszünk együttmüködni a német birodalommal. *A két ország teljes egyetértésben láthatatlanul kivánja szolgálni az igazságos béke ügyét.*

— Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy németországi utazásunk folyamán ezeknek a baráti érzéseknek Kánya Kálmán külügyminiszter úrral egyetemben személyesen is kifejezést adhassak. Él bennem a remény, hogy

ÚJ
elvek alapján
épült a 2-csöves
EXTRA
Standard Radio
ARANY-SOROZAT

németországi tartózkodásunk a két nép között szerencsésen kialakult baráti viszonyt megfogja szilárdítani mindkét ország és az európai béke javára.

Berlin, november 20. A félhivatalos Deutsche Diplomatische Politische Correspondenz a magyar államférfiak berlini látogatásáról ezeket írja:

A birodalmi fővárost az a nagy öröm érte, hogy holnap falai között üdvözölheti Darányi Kálmán miniszterelnököt és Kánya Kálmán külügyminisztert. A magyar vendégeket szívélyes fogadtatás várja Németországban, hiszen bennük itt annak a nemzetnek a képviselőit látják, amelyet barátságos viszony fűz a birodalomhoz. Ez a viszony, amely ment minden opportunizmustól, régóta úgyszólván kiinduló pontja a két ország kölesönös politikájának. A magyar-német kapcsolatok oly viágosak és szilárdak, hogy a két ország között szerencsére nincsenek problémák, vagy éppen bonyodalmak.

Bécs, november 20. *Darányi Kálmán* miniszterelnök, *Kánya Kálmán* külügyminiszter és kíséretük szombat délután 17.05 órakor megérkeztek Bécsbe. A keleti pályaudvaron a magyar államférfiak üdvözlésére megjelentek a magyar követség tagjai, Bobrik Arnold követségi tanácsos, Veress Lajos vezérkari ezredes, katonai attasé vezetésével, valamint Papen bécsi német nagykövet. A megjelentek beszálltak a szalonkocsiba, ahol Papen nagykövet hatalmas orchideacsokrot nyujtott át a miniszterelnök feleségének. A szalonkocsit ezután áttolták a nyugati pályaudvarra, ahol az osztrák miniszterelnök nevében az osztrák külügyminiszterium szertartási osztály vezetője üdvözölte őket. A megjelentek ezután búcsút vettek az átutazó magyar államférfiaktól és a vonat 19.15 órakor tovább indult Passauba.

Passau, november 20. *Darányi* miniszterelnök és *Kánya* külügyminiszter este 11 óra 36 perckor Passauba érkezett. A feldíszített pályaudvaron *Sztojay Döme* magyar követ, valamint a protokollfőnök vezetésével német tiszti kíséret tagjai, a város előkelőségei fogadták. Az üdvözlések után a magyar követ és a német kíséret tagjai felszálltak a különvonatba, ahol köszöntötték a két államférfit és kíséretének tagjait. *A szalonkocsit hozzácsatolták a készenálló különvonathoz, amely éjfél után egy perccel elhagyta Passau pályaudvarát és eldübörgött Berlin felé.*

TÉLI MOSÓKELMÉK
MELEG ALSÓRUHÁZAT !
Kardos Lászlónál

Karácsonyra
rádiót, csillárt, kerékpárt gramofont
Katz Andortól
megbizható, jó, olcsó
Az összes uj typusu márkás rádiók, alkatrészek és csövek raktáron.
Előnyös csere, javitás, karbantartás. Használt készülékek 30 pengőtől.

Megjelent a rendelet a tisztviselői fizetések és nyugdijak emeléséről

Budapest, nov. 20. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a kormánynak a 33-as bizottság pénteki ülésén letárgyalt 7000—1937. ME. sz. rendeletét a köztisztviselői fizetésekről.

A rendelet 1938 január 1-től kezdve **hatályon kivül helyezi az** 1933 tavaszán kiadott legutóbbi **illetményecsökkentő rendeletet, mely az aktiv köztisztviselők illetményeit 5—7 százalékkal, a nyugdijasok járandóságait pedig 2 százalékkal szállitotta le, de nem csökkentette a 100 pengőnél kisebb fizetéseket és nyugdijakat.** A rendelet ezeknek a csökkentéseknek hatályon kivül helyezésén tulmenően ugyancsak január 1-től kezdve **felemelik a 100 pengőn aluli fizetéseket is 5 százalékkal, a 100 pengőn aluli nyugdijakat pedig 2 százalékkal és igy ezeket a legkisebb javadalmazásu alkalmazotti s nyugdijas kategóriákat ugyanabban az emelésben részesiti, mint aminőt azok kapnak, akik javadalmazása a 100 pengőt meghaladja.**

A rendelet szerint 1938 január 1-től kezdve megfelelően **fel kell emelni a lelkészek korpótlék illetményeit, a nem állami tanszemélyzet fizetéskiegészitő államsegélyét, a községek közigazgatási és iskolaügyi alkalmazottainak illetményeit, továbbá a fővárosi közmunkák tanácsa, a társadalombiztositó intézetek, valamint a közalapok és** közalapitványok alkalmazotainak **és nyugdijasainak járandóságát is.**

Felhatalmazza továbbá a rendelet **a törvényhatósági és megyei városokat, ugyszintén a vármegyei közuti és nyugdijalapokat, hogy a szóbanlevő illetményfelemeléseket 1938 január 1-től kezdve saját alkalmazottaikra és nyugdijasaikra megfelelően érvényesithessék.**

Borotvaköszörülés
jótállással
Erdélyi mü'köszörüsnél Csapó u. 41.

Antilegitimista tüntetést szerveztek Budapesten

A tüntetést a rendőrség megakadályozta.

Budapest, nov. 20. Ottó királyfi születésének 25-ik évfordulója alkalmából, szombaton este a Magyar Szent Korona Szövetség a Pesti Vigadó termeiben ünepi vacsorát rendezett. Az ünnepi beszédet **Szontagh** Jenő ny. főispán, felsőházi tag mondta.

A vacsora alkalmából antilegitimista elemek tüntetésre készültek, melyet azonban a rendőrség megakadályozott. Erről a következő távirati jelentések számolnak be:

Budapest, november 20. A főkapitány szombat este 6 órától általános készültséget rendelt el a főváros területére. Megerősített rendőrposztok állanak a főútvonalakon és tereken, mert a szélsőjobboldali szervezetek a röpcédulák ezreit terjesztették, amelyeken elvbarátaikat felhívják arra, »adják meg a választ azoknak, akik november 20-án Ottó királyfi születésnapját akarják ünnepelni«. Este 8 órakor kezdődött az Ottóvacsora a Vigadóban. Félnyolc tájban a mellékuccákból kisebb csoportok haladtak a Vigadó felé, akik azonban céljukhoz nem érhettek el, mert útközben eltávolították őket a rendőrség emberei.

Budapest, november 20. Szombat este a Vigadóban tartott Ottóvacsora után a város több pontján néma tüntetést rendeztek a Habsburg-ellenes szervezetek; több lap szerkesztősége elé vonultak, ahol röpcédulákat osztogattak, amelyek a Habsburg-ház tagjai ellen kifakadásokat tartalmaznak. Egyes helyeken a tüntetők a Himnuszt énekelték el. Összetűzésre sehol sem került sor. *A rendőrség több embert őrizetbevett, mert résztvett a tüntetésben s nem akarták igazolni magukat a rendőrök felszólítására.*

—=—

A Szent Korona nem juthat Trianon kriptájába

Budapest, november 20. Ottó királyfi születésnapján a Szent István Bazilikában rendezett szentmisén nagy tömegek előtt dr *Tiefenthaler József* pápai kamarás szentbeszédében arról emlékezett meg, hogy mi magyarok kicsinységünkben, elesettségünkben különböző idegen áramlatok és szisztémák országútja lettünk. Szent István király Nagy-Magyarországa ma romokban hever, Trianon a nagy kriptája. És vajjon a Szent Korona is odajusson?

— Nekünk — úgymond — jogunk és igazságunk a történelem. Aki erről lelép, nemcsak a Magyar Szent Korona tanának törvényéről lép le, hanem lelép a magyar integritás jogosságáról is.

Debreceniek a szombathelyi kereskedői értekezleten

Szombathely, nov. 20. — *Halla* Aurél dr államtitkár, a szombathelyi kerület képviselője tegnap este Szombathelyre érkezett. Az államtitkár vasárnap résztvesz a soproni kereskedelmi és iparkamara kerületéhez tartozó kereskedői érdeekltségek értekezletén, melyet az OMKE égisze alatt tartanak meg, hogy azon a vidéki kereskedelem kivánságait s roblémáit megbeszéljék és azokat a kamara utján a kormány elé terjesszék. Az értekezleten az államtitkár is felszólal.

A vasárnapi kereskedői értekezletre Szombathelyre érkezett **Balkányi** Emil dr országos igazgató, **Magyar** Antal, az OMKE országos társelnöke, **Sesztina Nagybákay** Jenő felsőházi tag, a debreceni kamara elnöke, **Radó** Rezső dr kormányfőtanácsos, a debreceni kamara főtitkára, **Bernfeld** Sámuel alelnök, tasnádi **Kardos** Gyula, a debreceni Kereskedőtársulat elnöke és még sokan mások.

Mussolini vette át a gyarmatügyi minisztérium vezetését is

Róma, november 20. A Giornale D'Italia foglalkozik az olasz kormány részleges átalakításával. *Mussolini most a belügyminisztérium és a hadügyi tárca vezetése mellett a gyarmatügyi minisztérium vezetését is átvette.*

A Giornale D'Italia ezzel kapcsolatban ezeket irja:

Ez a tény közvetlen összefüggésben van a kormánynak azzal a szervező munkájával, amelynek célja a birodalom kiépitése. Egészen természetes, hogy *a Duce, mint a birodalom megalapitója, most átveszi a közvetlen ellenőrzést Olaszország egész tengerentúli politikája felett.* Ez az ellenőrzés szükségesnek látszik olyan időpontban, amikor az ország gazdasági életét kizárólag az önellátás elvei szerint alakitják át. A fasizmus Duceja a birodalom Duceja lesz.

Vígszinház
Ma 3—5—7—9 órakor,
holnap, hétfőn 5—7—9 órakor
Hunyadi Sándor
magyar filmremeke':
Pusztai szél
LÁZÁR MÁRIA — JÁVOR
KISS FERENC,
Kisérő: Chaplin, a szökevény.
A legujabb magyar
világhiradó

Ha a TELEFUNKEN versenyen részt óhajt venni, kérjen díjtalan Rádiót.
ahol még
Philips, Standard, Orion, Eka
rádiót is vehet részletre
Pertrix anód és zsebelem nagy raktára.
Neumann József
rádió, kerékpár és csillár üzletében
Piac u. 27. T.: 11—27.

Tudnivalók az elsötétítési és légoltalmi gyakorlatról

Most már módunkban van a november hó 22-i elsötétítési- és légoltalmi gyakorlat teljes programját a nagyközönségnek tudomására hozni.

LÉGOLTALMI SEGÉDCSAPATOK FELVONULÁSA ÉS SZEMLÉJE

Este 6 óra 30 perctől 7 óráig gyülekeznek a légoltalmi segédcsapatok a Máv. állomás területén az osztálymérnökségnél. 7 órakor indulnak el a Hunyadi utcán, Ferenc József uton és Csapó utcán át a tüzoltólaktanyába. A városháza előtt a vegyesdandár parancsnok, a többi katonai és polgári hatóságok előtt díszmenet lesz. 7 óra 45 perckor a tüzoltólaktanyában a vegyesdandár parancsnok szemlét tart a légoltalmi segélycsapatok felett. A szemle után kb. 8 órakor az Országos Légvédelmi Parancsnok úr résztvételével rövid megbeszélés lesz a tüzoltólaktanya előadótermében, ahol Zöld József h. polgármester ismerteti a meghívottak előtt a város elsötétítési tervét és a légoltalmi segédcsapatok gyakorlatának menetét. Dr. vitéz Fábry Dániel országos légvédelmi parancsnok pedig tájékoztatót ad az elsötétítés fontosságáról.

CSÖKKENTETT VILÁGITÁS ÉS TELJES ELSÖTÉTITÉS

Este 8 óráig a város teljes világításban van, 8 órától 8 óra 45 percig történik az átmenet a csökkentett világításba, *8 óra 45 perctől 9 óra 30 percig csökkentett világítás lesz, 9 óra 30 perctől 10 óráig pedig teljes elsötétítés.* 9 óra 45 perctől 10 óra 10 percig a városi légoltalmi segédcsapatok, a Máv. és városi világítási vállalat egyesített légoltalmi segédcsapatainak gyakorlata lesz a Máv. állomás épület és az állomás előtti téren. 10 órakor ismét kigyulnak a lámpák az egész város területén.

A LAKOSSÁG FIGYELMÉBE

Ez alkalommal újólag felhivjuk a közönség figyelmét arra, hogy a csökkentett világítás és elsötétítés ideje alatt tartózkodjanak lakásukban, műhelyükben, ipartelepeiken, mert annak ellenére, hogy úgy a külsőségen, mint a belsőségen megerősített csendőr és rendőr járőrök fognak cirkálni, az alvilág emberei bizonyára kísérletet fognak tenni bűncselekmények elkövetésére. Saját érdeke tehát mindenkinek, hogy fokozottabb éberséggel ügyeljenek anyagi javaikra. Különben sem lesz semmi olyan látnivaló az utcákon, ami a közönséget érdekelné.

Ugyanez áll az állomás előtt tartandó légoltalmi segédcsapatok gyakorlatára, ami szintén nem a közönségnek szól, hanem a légoltalmi segédcsapatok képzettségének fokát van hivatva emelni. A sötétségben lefolytatott gyakorlatnál előforduló balesetekért különben sem viseli a hatóság a felelősséget. Mindenki magára vessen, ha a tilalom ellenére ott megjelenik és valamilyen sérülést szenved kíváncsisága és vigyázatlansága következtében.

TUDNIVALÓK

A város külsőségén és belsőségén megjelent plakátok a közönséget tájékoztatták arról, hogy miképpen kell viselkednie a csökkentett világítás és a teljes elsötétítés esetén. A teljes elsötétítés elrendelésével, tehát 9 óra 30 perckor, minden szabadban elhelyezett, szabadba szűrődő, vagy sugárzó fényt azonnal meg kell szüntetni, illetve el kell oltani. A járműveknek meg kell állni az úttest baloldalán szorosan a járda mellett és a vezetőknek, illetve kocsisoknak a lámpákat el kell oltania. A teljes elsötétítés ideje alatt a villamosvasúti forgalom is szünetel. A csendőr- és rendőrjárőrök nemcsak a közbiztonságra ügyelnek, hanem arra is, hogy a lakosság a rendeletben foglalt kötelességének eleget tegyen. A mulasztók ellen a kihágási eljárást a rendőrség folyamatba fogja tenni.

Reméljük, hogy Debrecen város lakossága megérti e légvédelmi gyakorlat nagy fontosságát és eleget tesz a plakátokon már közölt rendelkezéseknek és ezáltal nemcsak a közcélt fogja szolgálni, hanem mentesíti saját magát is a büntetés alól.

ÜGYVÉDI, PÉNZINTÉZETI és IRODAI NAPLÓK
az 1938. évre beszerezhetők a
„MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.

VENDÉGLÁTÓ HÁZNÁL Dreher „VENDÉGVÁRÓ" KEKSZ!

A cserei halálos emberverés gyanusítottjai a fogházban

A nagycserei emberverés ügyében a vizsgálóbíró, dr. Zsögöd Jenő még nem fejezte be a vizsgálatot, mert még kihallgatja a két segéderdőőrt, Gyarmathyt és Földit.

A két gyanusított polgári ruhában, csizmában vonult be a törvényszék fogházába. Bűnjelként őrzik az ügyészségen azt a Mauser fegyvert is, melyet azért koboztak el, mert Gyarmathy saját beismerése szerint is azzal ütötte meg a 61 éves Lente Jánost.

A fogházban nyugodtan viselkedik a két gyanusított és azt hangoztatják, hogy ők nem akarták megölni, sőt megsebesíteni sem Lente Jánost. A letartóztatásba került gyanusítottak bűnügyében még ebben az évben megtartják a főtárgyalást.

Japán hajlandó két szigetgyarmatot átengedni Németországnak

Páris, nov. 20. Egy francia hirszolgálati iroda moszkvai jelentése szerint **ottani japán körökben ugy tudják, hogy Japán hajlandónak mutatkozik átengedni Németországnak két szigetet, amelyeket a wersaillesi szerződés a német gyarmatokból Japánnak juttatott.**

Róma, nov. 20. Csengkungko kinai propaganda miniszter, aki tegnap 45 perces megbeszélést folytatott Mussolinival, a sajtó képviselői előtt hosszabb nyilatkozatot tett **s hangsulyozta, hogy biztositékot kapott arról, hogy az olasz-német-japán egyezmény nem irányul Kina ellen. Olaszország barátságát Kina irányában semmi sem fenyegeti.** Kina nem reméli, hogy katonai szempontból legyőzheti Japánt, de ki akarja meriteni s másodrendü hatalommá akarja tenni. Kina erőforrásai lehetővé teszik az ellentállásnak egy, vagy két évig való folytatását is.

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feleszt is visszatérítem a pénzt. Próbadoboz 24 fillér, kapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus fájdalmaknál, egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz reggelenként felkeléskor bevéve, igen könnyű, lágy székletétet, jó emésztést, fokozott anyagcserét és kellemes közérzetet biztosít. — Kérdezze meg orvosát.

88

ORION világrádió
külföldön is a legkeresettebb típus. A nap minden szakában teljes értékü vételt nyujt.
Minden ORION rádiókereskedőnél kapható

Aláirták az uj magyar-olasz gazdasági egyezményt

Ciano gróf és Villani báró kvirináli magyar követ aláírták az uj magyar-olasz gazdasági egyezményt. A megegyezés értelmében Magyarországnak 600 ezer mázsa búza kivitelére vonatkozó opcióját meghosszabbitották és ebből a mennyiségből egyelőre százezer mázsát fogunk szállitani. Az 55.000 darabos marhakontingenst is fenntartották élőállat kivitelnél s burgonyakivitelünket egyelőre 4000 vagonban állapitották meg.

5
A legjobb -let:
reggeltire egészítőnél
Franck
KÁVÉPOTLÉKKAL
Kneipp
MALÁTAKÁVÉT

A debreceni Ipartestület ujjáalakitása

Kell-e újraválasztani az elnökséget ?

A debreceni ipartestület ujjá alakítására vonatkozólag is a miniszter leiratot intézett, amely a következőképen szól:

A debreceni ipartestület hatáskörét kiterjesztem Mikepércs, Józsa, Vámospércs és Hajdusámson községek területére is.

Érdekes a régi és az új taglétszám összehasonlítása a debreceni ipartestület eddigi tagjai és azúj tagok tekintetében. A debreceni ipartestületnek most 3709 tagja van, az új négy községből az ott levő iparosok tagul belépése folytán 223 iparossal több lett a debreceni ipartestület taglétszáma.

Illetékes helyen a következőket mondották a négy község bekapcsolódása által előállott teendőkről:

— Az 1932. évi VIII. törvénycikk végrehajtásáról szóló utasítás 163.400—1932. KM. rendelet 5. §-ának 2. bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ipartestület megalakítása, úgyszintén valamely ipartestület működésének kiterjesztése szempontjából első teendő az alakuló közgyűlés összehívása, amelynek feladata az ipartestület működési területének kiterjesztése esetében az ipartestület alapszabályainak módosítása, új ipartestület alakulása esetén pedig elnök, alelnök stb. választása.

— Az előbb említett 1932. évi. VIII. t.-c. azt is kimondja, hogy ötéven belül minden képesítéshez kötött iparos ipartestület kötelékébe kell, hogy tartozzék. Ez az öt év most 1937-ben lejár. Ezért a minisztériumból bizottság jött le a nyáron és megkezdte a törvény idevonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását.

— Az egész országban sorozatosan történnek az ipartestületek ujjáalakulásai. Több helyen **feloszlattak ipartestületeket, például a kabait is és beolvasztották másik nagyobb ipartestületbe, a kabait a püspökladányiba.** Ilyen esetekben — mivel a két ipartestület vezetősége nem azonos személyekből áll — választást kell tartani.

— Debrecenben azonban más a helyzet. Itt csak annyi történik, hogy a 3709 debreceni ipartestületi tag közé belépni köteles 223 vidéki iparos. Tehát nagyobb lesz a létszám.

— Ilyen körülmények között az első fokú iparhatóság a polgármester rendeletére kiküldte a meghivókat az ipartestület alakuló közgyűlésére, még pedig úgy a debrecenieknek, mint a becsatolt községbelieknek. A közgyűlést vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg dr. Orosz Árpád tanácsnok elnöklésével.

— A tárgysorozat nagyon kevés pontból áll. A Hiszekegy elmondása után következnek az elnöki bejelentések, melyek jelen esetben a törvény végrehajtására vonatkoznak. Közli, hogyan intézkedett a miniszter a debreceni, illetőleg a szomszédos községekben élő iparosokra vonatkozólag. Azután következik az alapszabály módosítás, végül a Himnusszal bezárul a közgyűlés.

— Vitának tulajdonképen csak az alapszabálymódosításnál lenne helye, de úgy mondják, hogy az elnök nem sok hozzászólást enged meg, mert az alapszabályokat is a törvény értelmében kell módosítani az új tagok bekapcsolódása folytán.

•

Az ipartestületi ellenzék vezetőinek nyilatkozata szerint a rendelkezések ilyen magyarázata nem fedi a tényállást. A polgármesterhez intézett miniszteri leiratban az áll: Az 1932. évi törvénycikk 5. pontja szerint az elsőfokú közigazgatási hatóság hívja össze a közgyűlést és módosítja az alapszabályokat. Ebben a leiratban egy szó sincs arról, hogy a 163.400—1932. K. M. rendeletnek ötödik paragrafusa szerint kell eljárni. Amintahogy természetesen is egy alakuló közgyűlésen egyben az új elnököt, alelnököket és elöljárósági tagokat kell megválasztani. Az a magyarázat sem állja meg a helyét, hogy ami az egyiknél szükségszerű, az a másiknál mellőzhető. Az ipartestületek országos központjának választmányi ülésén, tehát hivatalos fórum előtt az ipartestületek feletti intézmény igazgatója, dr Dobsa László kijelentette, hogy minden egyes alakuló közgyűlésen meg kell választani az elnököt, alelnököt és az elöljáróságot, mint ahogy az az ország összes újjáalakuló ipartestületeinél meg is történik. Nem vitás tehát — mondják az ellenzékiek —, hogy a közgyűlés összehívása, valamint napirendjének hiányossága szabálytalan. *Ebből kiindulva az ipartestület közgyűlésének az lesz a véleménye, hogy az alapszabálymódositást nem fogadja el, csak abban az esetben, ha új tisztikar választását is elrendelik. A közgyülés iránt igen nagy az érdeklődés.*

Megtörténtek a birtokossági választások Hajduhadházon

Dr. Poroszlay Ferenc tb. főszolgabirót és vitéz dr. Hadházy Ferencet választották meg elnököknek.

Az elmult héten zajlottak le Hajduhadházon a birtokossági választások. Nagy izgalmak és előkészületek előzték meg ezeket a választásokat, mert a régi vezetőség helyére ujat akartak választani. Az ellenzéki birtokosok indították ezt a harcot, mely teljes sikerrel is járt, amennyiben a három elnökségre teljesen új elnökök kerültek.

Az ellentétek kiegyenlítésére igen alkalmas volt dr. Poroszlay Ferenc tb. főszolgabíró személye, aki mint hadházi birtokos maga is tagja a birtokosságnak. Személyében megtalálták azt a férfit, akit kivétel nélkül mindenki becsül és tisztel. Közélete munkássága, közhivatali munkája egyenesen garancia volt arra, hogy a már már elfajuló viszonyoknak rendes mederbe való tartásával ismét rend, munka és fejlődés előtt áll ez a két nagy és fontos gazdasági intézménye Hadháznak.

A választásokat dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző vezette le teljes rendben.

A nagyerdő területi birtokosság elnökének dr. Poroszlay Ferencet választották meg a régi elök, Hajdu Sándorral szemben, míg a többi tisztségekre ismét megtartották a régi tisztviselőket és tiszteseket.

A csere erdői területre szintén dr. Poroszlay Ferencet választották meg Csapó Zsigmonddal szemben. Igy egykézben egyesült most már a hatalmas erdőbirtok, ami még nagyobb fejlődést, egységesebb vezetést és így eredményesebb eredményt igér a jövőre.

A két erdőbirtokosság a jegyzői tisztre Ruszka György mérnököt választotta meg, aki eddig is teljes megelégedésre és közmegbecsülésre látta el jegyzői tisztét.

A közlegelői birtokosság elnökének dr. vitéz Hadházy Ferenc ügyvédet választották meg Hajdu Sándorral szemben. Vitéz dr. Hadházy Ferenc személye garancia, hogy szülővárosa érdekében, a közbirtokosság ügyeiben odavaló, értékes elnököt nyertek meg.

Az elmult héten megtörtént a három elnöki tisztségbe való beiktatás is ünnepélyes keretek között. A két elnök székfoglalójában hangoztatta, hogy munkájuk az egyetemesség, a köz érdekében fáradhatatlan lesz és azokat az igen nagy értékeket, melyekre őket tartotta érdemesnek a közület, a legjobb lelkiismerettel akarják kamatoztatni nemcsak mint a hajduhadházi közösség vagyonát, hanem mint értékes nemzetgazdasági vagyont. Különösen áll ez a hatalmas kiterjedésü erdőkre, melyek felbecsülhetetlen jelentőségüek ma fában szegény országunkban.

Dr. Poroszlay Ferenc és vitéz dr. Hadházy Ferenc, mint új elnökök közelesen közgyülést tartanak, amikor is a közgyülés keretében fogják ismertetni a birtokosság előtt azokat a terveket, melyek a bensőségesebb és eredményesebb munkát kívánják szolgálni.

A szovjet nagyarányu hadikészülődése Vladivosztokban

Moszkvai jelentés szerint a szovjet hadvezetőség Vladivosztokban és környékén *hatalmas méretü erődrendszer kiépitését kezdte meg.* A munkálatok egymást felváltó munkásosztagokkal éjjel-nappal meggyorsított ütemben folynak. Az egész várost a modern haditechnika minden eszközével felszerelt földalatti védőgyürüvel veszik körül. Emellett 150 hadirepülőgép befogadására képes hatalmas földalatti légi támpontot fognak kiépíteni, amelyet az ellenséges repülőgépek bombái nem érhetnek el. Kelet-Szibéria Vladivosztokhoz vezető müútjainak kiépitésén 15 ezer politikai elitélt dolgozik lázas sietséggel. Vladivosztok haditábor. Az ide helyezett helyőrség 35 ezer emberből áll. A városban nemsokára hatalmas csapatmegerősítések érkeznek.

Feladják Nankingot

Sanghai, nov. 20. A nagy esőzés miatt beállott kényszerü szünet után a japán csapatok ma délelőtt ismét támadásba mentek át s Sanghaitól nyugatra elfoglalták Fusun erőditménnyé kiépitett várost, továbbá Csangcsu városát.

Nankingi jelentések szerint a jelek arra mutatnak, hogy a kinai központi kormány mégis feladta tervét, hogy végsőkig védelmezi a fővárost. Csang-Kai-Sek tábornagy ugy látszik, általános taktikai visszavonulást akar végrehajtani s mindenekelőtt szem előtt tartja, hogy haderejének zöme intakt maradjon.

Az Ipartanács fontos tanácskozása

Az Országos Ipartanácsot összehívták keddre, mert igen fontos kérdésben kell tárgyalni. Az a hír van ugyanis elterjedve, hogy a kormány ipartelepeket akar a vidékre elhelyezni és az állami kedvezmények megadásánál az lesz a döntő, hogy vidéken vagy a fővárosban telepedik-e le az iparvállalat.

A kormány nem a meglévő budapesti ipartelepeket akarja elhelyezni vidéken ezzel, hanem azt, hogy az új vállalatokból a vidéknek is jusson, ott is legyen munkaalkalom.

Az Ipartanácsot éppen azért hívták össze, hogy elvben megbeszéljék a kormány álláspontját. — Konkrét intézkedésről még nincs szó.

Elsőrendü cégek!
Elsőrendü áruját!
Elsőrendü kiszolgálás mellett!
Veheti igényben!

Ha a

„Takarékosság“ R. T.

vásárlási igazolványa van a zsebében!

Szerezze meg!

Dijtalanul bocsátja rendelkezésére a „Takarékosság“ R. T. irodája Debrecen, Deák Ferenc-utca 6. Nem kötelez semmire, csak jogot ad arra, hogy 110 üzletben a „Takarékosság“ rendszerével vásárlásokat eszközöljön vele.

— **A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szivdobogás, nagyon sok esetben megszünik, ha naponként reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félpohárnyi természetes Ferenc József keserüvizet iszunk. — Kérdezze meg orvosát.**

Itt a jó alkalom!
Olcsón és előnyösen vásárolhat
maradékokat
flanell-, szövet- és selymekből
Kontsek Kornél
divatáruházában!

A nyirbátori halál-bál ügyében letartóztatott földmivesek felfolyamodtak a vádtanácshoz

Részletesen beszámoltunk a nyirbátori halálbálon történtekről és hírt adtunk arról is, hogy a vizsgálat befejeztével behozták a debreceni törvényszék fogházába azt a három földmivest, akiket azzal gyanusítottak, hogy a csendőrök ellen izgatták az embereket és szembehelyezkedtek a csendőrökkel.

A vizsgálóbíró szombaton befejezte a kihallgatásokat és letartóztatásba helyezte a három földmivest, akik felfolyamodást jelentettek be a végzés ellen a vádtanácshoz és szabadlábra helyezésüket kérik. A vádtanács a jövő héten dönt a szabadlábra helyezésről.

x Naményi Gyorsiróiskolában, Gépiróiskolában hónap közben is megkezdhető tanulás. (Batthyányi u. 11.)

Ne felejtse el!
Csak egyféle valódi ASPIRIN van: amelyen a »Bayer« -kereszt látható. Utánzatok bárhonnan erednek, bármilyen nevet viselnek és bármibe kerülnek, sohasem azonosak a valódi ASPIRIN-nel. Az egészsége többet ér Önnek, semhogy néhány fillér miatt kockázatot vállalhatna és ámithatná önmagát.
ASPIRIN TABLETTA
BAYER
csak a »Bayer« -kereszttel valódi

Balla Zoltán két hónapig alkalmi kondás volt egyik hizlalóban, azután lopásból tartotta fenn magát

A Kassa úti lakatlan házak istállóiban rejtőztek el a fiatalkorú bűnöző társaság tagjai — Egy fegyver, melyet rosszul rejtettek el a kabát alá, vezette nyomra a rendőrséget

Beszámolt a »Debreczen« a fiatalkorú betörőbanda üzelmeiről. A rendőrség által elfogott 14—17 éves fiatal fiúkból álló társaság a Geréby telepi gyilkosság ügyében elítélt, de feltételesen szabadlábra helyezett Balla Zsigmond Zoltán vezérletével hónapokon keresztül fosztogatta a külsőségi lakásokat s ebből tartotta fenn magát.

Elfognak egy fiatalkorut, puskával hóna alatt

A tettesek nyomára érdekes módon bukkant rá a rendőrség. A rendőrőrszemélyzet Árpád tér és Kassa út környékén cirkáló tagja, Sinka András arra lett figyelmes, hogy a Kassa út elején egy előtte haladó 16 év körüli fiatal fiúnak köpenye alól puskaagya látszik ki. Gyanúsnak találta az esetet s felhívta rá az ugyancsak közelben levő *Ámon János* rendőrfőfelügyelő figyelmét. Igazolásra szólították fel a fiatalkorú fiút, aki nem tudott megnyugtató választ adni a fegyverre vonatkozólag. Ujabb kérdésekre kijelentette, hogy a fegyvert egy másik fiatalkorú társától kapta értékesítés végett s ez a társa előtte haladt pár lépésre, de mikor észrevette, hogy barátját rendőrök kezdik faggatni, eltűnt.

Az előállított fiatalkorú aztán kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a fegyver lopásból származik s megnevezte azokat, akik a Baranyai uccában elkövetett betörés alkalmával azt ellopták és neki értékesítésre átadták.

A Kassa uti lakatlan ház titka

Sinka András figyelni kezdte a Kassa úti lakatlan házakat, mert a fiatalkorú vallomásában elmondotta, hogy cinkostársai itt szoktak meghúzódni éjszakára. Másnap este sikerült is a Kassa út 48. számú lakatlan ház istállójában meghúzódó másik fiatalkorút, aki szintén azonnal beismerte, hogy a fegyver betörésből származott s a betörést a Geréby telepi gyilkosság bűnperében elítélt, de feltételesen szabdlábra helyezett Balla Zoltánnal együtt követték el, aki feje volt a fiatalkorúakból álló bandának s mint a jórészt iparostanoncokból, vagy csavargókból álló bandában a legintelligensebb, ő irányította működésüket.

Egy másik rejtekhelyen megkerül Balla Zoltán, a banda vezére

Balla Zoltánt még aznap megtalálta Sinka András a Köntöskertben, Vasút ucca 5. szám alatt levő rejtekhelyén.

Itt bujt meg a 19 éves fiú a nappali órákban. Sinka, majd a detektívek kérdéseire, első szóra beismert mindent. Tagadás hasztalan is lett volna, mert a rejtekhelyen körülötte lopott rádió és kerékpáralkatrészek, női kombinék, nadrágok és fegyverek s ezeknek társaságában, regényt olvasva gubbasztott a »bandavezér«, amikor a rendőrség rátalált.

Símán, egymásután buggyantak ki a vallomások Balla Zoltánból. Mikor megkérdezték tőle, hogy miért tette mindezt, a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— *Valamiből élnem kellett ...*

A vittkai főjegyző fiának utja az alkalmi kondásságig és onnan a bandavezérségig

Megdöbbentő volt az az emócionélküli természetesség, ahogy Balla Zoltán előadta »működésüket«. A fiatal fiú, akit ez év tavaszán távolítottak el a református gimnáziumból, mikor kiderült, hogy milyen mélyen be volt avatva a bestiális Geréby telepi gyilkosságba, a nyáron került ki a fogházból, mikor a törvényszéki ítélet elhangzása után védőjének, dr Fényes Endrének kérelmére feltételesen szabadlábra helyezték.

Balla Zoltán minden nap meg is jelent pontosan Császár Péter detektívcsoportvezetőnél jelentkezésre. Eleinte elegáns diákruhájában, majd egyre rosszabb, kopottabb ruhákban.

Balla Zoltán előadta kihallgatása alkalmával a rendőrségen, hogy mivel édesanyjától megvonták a nyugdíjat, tovább nem volt megélhetése. Ekkor elállt egyik barátja szüleinek hizlaldájába »alkalmi kondásnak«. Itt sem sokáig állta a hely a kalandosvérű és máshoz szokott fiút s néhány fiatal gyerekkel összebeszélve, megkezdték a betöréseket, melyeknek száma már felülemelkedett a tizenkettőn.

Balla Zoltán azzal védekezett kihallgatása alkalmával, hogy nehéz helyzete, megélhetési gondjai vitték a betörésekre s ezekből tartotta fenn magát az utóbbi időben.

A rendőrség pár nap alatt tisztázta Balla Zoltánnak és társainak a belsőségi területen elkövetett bűncselekményeit s átadta mind az öt betörőt a csendőrségnek, a külsőségi területen elkövetett betörések és lopások kinyomozása végett.

Vásároljon Dávidnál
selymet, szövetet divatosat, finomat elegánsat
olcsón

TRUNKHAHN-szövetek egyedül
Dr. VARGA
uri divatnál.
Ugyanolyan árakon, mint közvetlen a gyárból.

A klinikai kettős lábtörés ügye a debreceni törvényszék előtt

A debreceni klinikai telepen vízvezetéket javítottak és az árokban egy több mázsa súlyú csövet engedtek le csiga segítségével a munkások. A cső bekapcsolását lent Fábián József művezető végezte volna és várta, hogy helyére engedjék a súlyos csövet. A csigán a drótkötél hirtelen megpattant valamitől és az emberek elcsodálkoztak a kötelet, elugrottak, mert azt hitték az állvány borul reájuk. A lezuhanó cső összetört gerendákat és két helyen a művezető lábát is eltörte.

A munkások ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg az eljárás és most kerültek a vádlottak padjára Varga István, Sütő Sándor, Avasán János, Bocskay István, fejenként 80—80 pengő pénzbüntetést kaptak.

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feikapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Hó- és sárcipőt Benyáts-tól

Így is lehet...

Immár 19 évszázad mult el azóta, hogy Jézus Krisztust, a népek Megváltóját az akkori hatalmasok elfogatták és megfeszítették. Ő volt az első Ember a szó legtisztább és legigazabb értelmében, telve mérhetetlen igazságérzettel és embertársai iránt érzett szeretettel, aki elsőnek hirdette a megbocsátás, a megértés és szeretet tanait.

•

Szerte a világon emberek milliárdjai óhajtják, vágyják a békét és mégis világszerte kattognak a gépfegyverek, bömbölnek az óriás ágyuk és robbannak a bombák. Es ebben a Krisztust-tagadó, gyűlölködő, megveszekedett vad kavargásban, a túlfejlett egoizmus és sovinizmus korában, mint egy új Messiás hangja csendül messze, Szentgyörgyi Albert Nóbel-díjas tudós professzornak krisztusi megnyilatkozása, melyet a szegedi Rotary Club díszülésén a hozzá intézett üdvözlő beszédekre mondott:

»Mindig azt szoktam mondani, rotaryánussá az ember nem lesz, hanem annak születik. Mindenki idetartozik, aki elsősorban nem érvényesülni, hanem a köznek akar szolgálni; aki mást nem üti, hanem megérteni akar; aki meg van győződve arról, hogy az építés több, mint a rombolás, az együttműködés több, mint a civakodás; akinek izlik a falat akkor is, ha nem a más szájából vette ki; aki azt vallja, hogy nem elég a gyűlöletre, ha valaki más nyelven beszél, azt vallja, hogy a kenyeret csak az érdemli meg, aki azért becsületes munkával megszolgál; aki tiszteli más becsületes meggyőződését és mindent összevéve, aki becsületes polgára hazájának és az emberiségnek.

— Meggyőződésem — mondta Szent-Györgyi —, hogy a hazaszeretet jól megfér azzal, hogy az ember a nagyvilágnak is hasznos polgára. Szeretheti az ember a hazáját anélkül, hogy másokat gyűlölne.«

•

Hát így is lehet?...

Lehetséges volna, hogy nem dűl össze a világ így sem? Ha nem gépfegyverrel, ágyúval és bombával szeretjük egymást. Így is lehetünk jó hazafiak, ha nem forgatunk fokost és nem verjük be egymás fejét? Ha nem gyűlöljük azokat, akik más nyelven beszélnek és nem ütni, hanem megérteni akarjuk? Hát lehet valaki sovinizmus nélkül is jó hazafi? Ugy látszik: igen. Nem merem hinni, hogy Szent-Györgyi professzort akármelyik vad soviniszta hazafiatlansággal merné vádolni azért, mert egyformán testvérének vall minden embert, akármilyen nyelven is beszél az. Hiszen, hogy Szent-Györgyi professzor milyen jó magyar, azt ősi származásán kivül bizonyitja az is, hogy a legnagyobb tudományos kitüntetés, Nóbel-díj elnyerése után is itt akar maradni a mi szegény, százszor megtépázott, lenézett és eltemetett csonka hazánkban. És visszautasítva megtisztelő, fényes külföldi meghívásokat, itthon marad Magyarországon és itt akar tovább dolgozni az emberiség javára.

Hát így is lehet! Népek és nemzetek boldogulását nemcsak a mell döngető hazafiasággal, fajelmélettel és nemzeti vallással lehet szolgálni, hanem így is! Sőt, csakis így lehet, amint azt Szent-Györgyi professzor krisztusi szeretettől és bölcsességtől áthatott példaadó élete és gondolkozása mutatják. Ilyen bölcs és bátorszavú tudósokra van szüksége ennek a meggyötört világnak, ilyen, — a régi krisztusi szeretetet hirdető, — új Messiásokra, hogy hangjuk elnyomja az ágyuk dörgését és szavuk s munkájuk nyomán az egymásiránti testvéri szeretet békéje költözzön a világ minden emberének szivébe.

Csak ez az egy út vezethet a népek világbékéjéhez, amelyen a világhirű, magyar tudósprofesszor, Szent-Györgyi Albert halad.

Kövessük őt!

Rasovszky Miklós.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: CSODÁLATOS EMBER (Wells regénye). Megelőzi: **MAGYAR FILM! „Hol alszunk vasárnap"** (Kabos, Gombaszögi). Előadások: 3—5—7—9 órakor!

x Naményi Gyorsiróiskolában, Gépiróiskolában uj tanfolyamok Batthyányi 11.

Érdekes verseny lesz

Az olvasó bizonyára futball birkozó, vagy talán repülőversenyre gondol, melyek szinte elmaradhatatlan szórakozásai a mai rekordteljesítményekért lelkesedő embernek.

Elgondolásban egészen új, de főleg izgalmas „sportverseny" lesz most Debrecenben, mely versenyt a változatosság kedvéért egyik magyar rádiógyár rendezi. A Magyar Telefunken rádiógyár ez, mely különös versenyével a rádiózó közönség nagy táborát fogja megmozdítani. Ez az amerikai stilusu „sportverseny" abból áll, hogy egy újtipusu Telefunken rádiókészülékkel az éterben kell „vadászni" és aki a legtöbb adóállomást „ejti" el, az e szórakozáson kívül még 100 pengő jutalomban is részesül. Ezt az érdekes „rádióversenyt" a Telefunken gyár a helybeli Telefunken rádiókereskedőkkel karöltve rendezi, akik a „versenygépeket" vételkötelezettség nélkül bocsátják a pályázók rendelkezésére. Elismerésünket fejezzük ki a Magyar Telefunken rádiógyár vezetőségének, mert ez a kitűnő gondolat a rádiót még jobban népszerűsíteni fogja, a rádiókultusznak pedig sok sok új barátot fog szerezni.

Amint értesülünk, a készülékek szétosztása már megkezdődött, a pályadij odaitélése pedig f. évi december hó 15-én fog megtörténni. A részletes pályázati feltételeket a helybeli Telefunken rádiókereskedők bocsátják a nagyközönség rendelkezésére. A pályázaton résztvehetnek — a szuper-rádiótulajdonosok kivéve — mindazok a rádióelőfizetők, akik rádiókészülékeiket 1935. szeptember hó 1-e előtt vásárolták, vagy akinek 1935. év előtti tipusu rádiókészüléke van. A még nem előfizetők pedig abban az esetben, ha legkésőbben a pályázat lejártáig a m. kir. Pósta rádióengedélyét megszerzik.

December 4-én kezdődik a Kollégium négyszázéves jubileumi ünnepség-sorozata

A Kollégium diáksága az ősi Alma Mater iránti szeretetének és a nemes hagyományok megbecsülésének akarja tanuságát adni azzal, hogy a Kollégium 400 éves jubileumi ünnepség sorozatát már az idén, december 4-én és 5-én tartandó ünnepéllyel megkezdi. Ez az ifjúság a leghivatottabb arra, hogy nagy magyar kulturtörténeti intézmény szellemét képviselje és megszólaltassa. Ezért az ő joga az első megnyilatkozás az ünnepségek során.

A református gimnázium tanári kara és ifjúsága összefogott és magas szinvonalú, mindenkit érdeklő és kielégítő műsoros ünnepélyt rendez december 4-én és 5-én a gimnáziumban. Két eredeti mű is színre kerül. Az egyiknek irója dr. Nagy Sándor, a Kollégium kiváló történetirója. Csokonainak a professzori kar elé idézését irta meg. A másik mű a régi és a mostani diákélet hasonlítja össze szellemes vig jelenetben, ennek irója két tehetséges diák: Kéry László és Yulow Viktor. Az ének és a zeneszámok is Szigethy Gyula főiskolai tanár vezetése melletti előadásban élményt jelentenek a hallgatóságnak.

Az ünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Hogy ruházkodhatik a férfi is gond nélkül???

Ugy hogyha a „TAKARÉKOSSÁG" könyvecskéjével vásárol!!!

Miért???

Azért, mert a „Takarékosságnál" eszközölt havi törlesztéseiről olyan

sárga nyugtát kap,

Mellyel a „Takarékosság" kötelékébe tartozó 110 cégnél

felesége

vagy gyermeke részére szükséges

beszerzéseknél a letörlesztett összeget nyomban ujból levásárolhatja.

Igy nem lesz gond a férfi ruházkodásából!!!

Hanem az egész családnak havonta megujuló öröme!!!!

Miről álmodik a nő?

A hódító külsőről

Kevés pénzért is elegánsan öltözködhet.

Bunda (darab nutriette) barna és szürke szinben **P 43.-**

Elegáns angol kabát divatszőrmével **P 39.-**

Divatos gyapju szövet ruha **P 17.-**

Benyáts ÁRUHÁZ

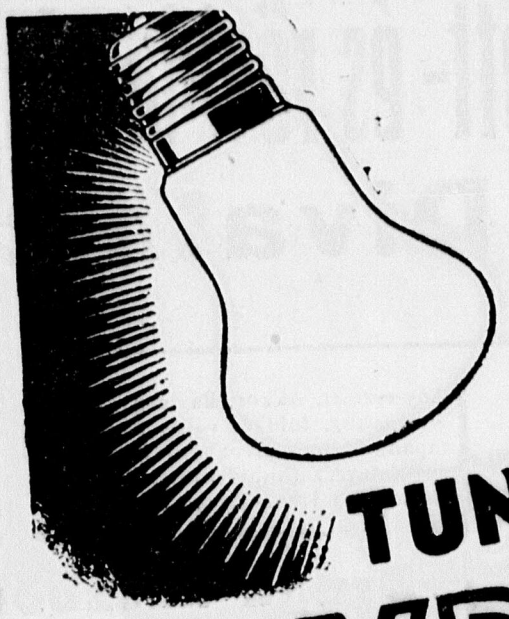

Az uj fény

TUNGSRAM KRYPTON

Dohnányi Ernő Debrecenről

Dohnányiné Galafrés Elza és a hugenották

Dohnányi Ernő Debrecen díszpolgára. Büszke erre a legszebb címre, melyet egy város polgársága adhat egy nagy embernek. Epp ezért tudósítónk a koncert előtt megkérdezte a Mestert debreceni kapcsolatairól és debreceni emlékeiről.

Dohnányi a következőket mondotta:

— Debrecenhez ifjúkori emlékeim fűznek. Thománnál egy padban ültem P. Nagy Zoltánnal, akihez őszinte barátság fűzött. Meleg kedély, jó szív, igazi tehetség volt, kora elmultát mélyen fájlalom. Az ő vezetése alatt naggyá lett a debreceni zeneiskola. Attól kezdve mindig érdekelt Debrecen szellemi élete, nagyszerű zenei multját, a főiskola szerepét jól ismerem.

— Végtelenül jól esett tehát, mikor dr Baltazár Dezső püspök, dr Magoss György és a Zenekedvelők Köre vezetői javaslatára Debrecen város törvényhatósága megtisztelt azzal, hogy díszpolgárául választott. Ezt a díszt addig rendszerint politikusok kapták. A város hű polgárának érzem magam, figyelemmel kísérem életét, a főiskolán tanuló ifjait.

— Márk Endre és dr Magoss György patriarkaszerű alakjai mélyen bevésődtek emlékembe. Nagyszerű magyar embereket ismertem meg bennük.

— A Debreceni Zenekedvelők Köre háborúutáni munkája osztatlan elismerést érdemel. Magyar művészek szerepeltetésével és Beethoven IX. szimfóniája előadásával tették fel a koronát működésükre. P. Nagy Zoltán és a fáradhatatlan dr Kuthi Sándor gyönyörű munkát végeztek. Most már évek óta nem voltam Debrecenben és örömmel tettem eleget a Zenekedvelők Köre meghívásának. Dr Baranyi Jánost jól ismerem, a jól bevált úton vezeti tovább a Zenekedvelőket.

— Debrecenen kívül még Szegedre, Szombathelyre, Bajára és Győrbe megyek. Sajnos, a Főiskola és a Rádió adminisztrációja annyi munkát ad, hogy nem vagyok oly szabad, mint azelőtt. Pedig nagyon szerettem a magyar vidéket látogatni, csodálni fejlődésüket a Klebelsberg-éra alatt.

— A legutóbbi évek nagy eseménye volt számomra a budapesti Filharmóniával dirigált 10—10 koncertünk Németországban és Olaszországban, a magyar zene nagy ünnepei voltak ezek külföldön.

— Az új magyar zenei generáció, az ifjúság sok értékes tehetséget mutat fel, de inkább előadóművészt. Sajnos, alkotó tehetség kevés akad közöttük. Lehet, ennek a mai nehéz viszonyok az okai. Nagy öröm számomra, hogy újra játszhatok a debreceni közönségnek, mely annyi szeretettel halmozott el a multban.

— Ezúttal a feleségemet is elhoztam magammal, ha én debreceni polgár vagyok, ő polgárnő. Ezt a kifejezést nem minden ok nélkül mondom.

Dohnányiné elneveti magát:

— Az uram arra céloz, hogy én megrögzött kálvinista vagyok. Őseim a hugenotta üldözés idején menekültek a nagy választó fejedelem udvarába. A hugenották nagyon összetartottak, magukkal hozták minden családi okmányukat. Igy most megszerezhettem a Ludovika III. évfolyamára járó katonafiunknak az örömet, hogy több mint négyszázéves hézagnélküli családfát adhattam a kezébe, csupa híres francia katona és hadvezérről, az őseimről. Nagyon érdekelne tudni, vajjon Debrecenbe nem jutottak-e el annakidején hugenotta francia menekültek, amint Erdélybe, az erdélyi fejedelmek udvarába. Az idevonatkozó egész irodalmat ismerem, Gallifet és más írók műveit. Rámutat egy vaskos történelemkönyvre:

— Ez egy új könyv, a francia hugenották története. Az útra hoztam magammal. Nagyon érdekes olvasmány. Az uram buzgó katolikus, a gyermekeink is azok, de én már csak őrzöm a családi tradiciót!

A világhírű művésznő, a berlini opera egykori büszkesége, most tanul, dolgozik, koreografiával foglalkozik, balettet rendez. Büszke az urára, meg a katonafiára ...

— Tudja — fordul tudósítónkhoz —, hogy majdnem lekéstük a vonatot?! Defekt érte az autónkat. Homonnay állomásfőnök és dr Kuthi, aki véletlenül ezzel a vonattal jött haza, tudták, hogy jönnünk kell, ott drukkoltak értünk. Nos, hát ott álltak és a vonat egy percet várt. Még egy perc és indult. Jaj, mi lett volna, ha lekésünk.

— Debrecen felől annyi szép és kedves dolgot kapott mindig az uram, hogy most én is éljöttem vele ezt a szép várost megtekinteni és a koncertjét meghallgatni.

Makláry Károly a vásárosnaményi templom és orgonaszentelése

A Kántus is kiutazott

Nagy ünnepet ül ma, vasárnap Vásárosnamény, *Makláry Károly* püspök az új református templomot szenteli fel és abban az új orgonát is most avatják fel ünnepélyesen. Az ünnepségre tegnap délután Vásárosnaményba utaztak Debrecenből *Futó András* lelkipásztor, püspöki titkár, *Török Tibor* lelkipásztor, a ref. tanítóképző igazgatója, dr *Nagy Sándor* lelkipásztor, főgimnáziumi tanár és *Szigethy Gyula* főiskolai tanár, aki a Kántust vitte ki.

Délelőtt ünnepélyes istentiszteletet tartanak, amelyen bibliát olvas és orgonaszentelő imádságot mond *Török Tibor* igazgató, majd prédikál és a templomot felszenteli *Makláry Károly* püspök. Az áttérők konfirmálását végzi *Molnár Zoltán* hajdúhadházi lelkész. Az istentiszteleten a debreceni Kollégiumi Kántus is énekel Szigethy Gyula főiskolai tanár vezénylésével.

Délután vallásos ünnepélyt tartanak, amelyen dr *Nagy Sándor* lelkipásztor, debreceni főgimnáziumi tanár előadást tart, *Árokháty Béla* budapesti vallásoktató szakfelügyelő, orgonaművész pedig orgonán játszik. A Kántus ez alkalommal is énekszámokkal működik közre.

Este ünnepi hangversenyt rendeznek, amelyet *Kelemen Gyula* esperes nyit meg és *Török Tibor* lelkész, igazgató zár be. Közben dr *Nagy Sándor* tanár novelláiból olvas fel, ezenkívül ének- és zeneszámok, szavalatok szerepelnek a magasszínvonalú műsoron.

—=—

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feszkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Igazán jó

kesztyüt

csak a készitőnél vehet! Legregibb keszlyüüzem

Schőn Sándor

kesztyü, kötszer és orvosiműszertára

Debrecen, Piac-utca 14 sz. Csapó-utca sarok.

Rőfös-, kötött- és rövidárukban árban választékban megbizhatóságban vezet
Feuer Divatház Csapó-utca 26.
Szabott ár
Takarékosság

A 60 éves Ady

Ha megéri a mai napot, hatvanadik születésnapját ülhetné ma Ady Endre. De tizennyolc esztendővel ezelőtt meghalt s a mai évfordulót csak szelleme, csak eszméi, csak költői alkotásai érték meg. Vajon igazán megérték? Vajon él még az az Ady, aki ifjúságunk láza, lélekformáló nagy élménye volt?

Mi maradt Adyból?

Nem könnyű a kérdésre felelni. Mi maradhat egy költőből? Egy csomó verstöredék, szétszórva itt-ott különc versbarátok koponyáiban, egy vizió egy elszállott lélekről, egy új íz halovány nyomai a nyelvben, egy eszme talán, amely a közösségbe ivódott... Adyból még sok minden él. Még ezerszám járunk a földön, akiknek az emlékében kifirthatatlanul élnek az Ady-sorok, Ady-versek. Nyelvünkben uj jelzők, új kapcsolatok, új színek virulnak, fakadnak a költő példája nyomán szinte már anélkül, hogy a serkentő erőre, a nagy példára csak gondolnánk is. Él még Ady emberi-költői emléke is, a színes vízió, az arc, amely oly megbabonázó szépséggel nézett fiatalságunk rajongó szemébe...

De vajon él-e az **Ady-eszme?** Vajon elmondhatjuk-e Adyról, hogy „éltető eszmévé finomult?" És elmondhatjuk-e, hogy „nőttön nő tiszta fénye, amint időben, térben távozik?"

Elmondhatjuk, de nem egészen tiszta lélekkel. Él az Ady-eszme, kétségkívül, tömegeket hat át, szíveket és elméket mozgat, de ez az eszme csak a fél-Adyt mutatja. Ami Adyban fajszeretet, faji büszkeség, patriotizmus, rátartiság, parasztszeretet volt, az ma is él „ifjú szívekben", sokszorozódott erővel, virulón, soha nem álmodott termékenységgel. Ha Ady forrón szerette fajtáját, most ez a szeretet a fehérizzásig fokozódott, ha Ady büszke volt törzsökös magyarságára, ma ez a büszkeség már a gőg és dölyf arányaiba nőtt, ha patrióta volt, ma fanatikus nacionalizmus váltotta fel érzéseit, ha szerette a parasztot, ma olyan szenvedélyes parasztkultúra viharzik át az országon, mintha más rétege nem is volna a magyar társadalomnak. Él hát az Ady-eszme, és mégis...

Csak félig él. Mert ez az Ady-arc, amelyet korunk él meg, az igazi Ady-arcnak csak a fele. Éppen ezért bármily igazak és hűek is az egyes vonások, az egész kép, úgy ahogy van, torzítás, majdnem hamisítvány. Mert hiányzik a mai „Ady" arcából mindaz, ami e mai vonások ellensúlyos kiegészítője volt. Hiányzik a negatív mellől a pozitív, a pozitív mellől a negatív, a fény mellől a plasztikát adó árny s az árny mellől a megvilágosító fény. Égig lobog ma Ady fajszerelme, de szikráját sem látjuk annak a tűznek, amely a nyugati kultúráért, a tiszta európaiságért sistergett volt a költőben; robbanásig feszül a faji gőg, de nyoma sincs annak a forró testvérszerelemnek, amellyel Ady idegen fajtákat ölelt volt magához; ezer trombitán harsog a parasztságnak, a földnek a himnusza, de zendül-e csak egyetlen hang is azért a másik proletártömegért, amelyért pedig Ady rekedtre jajgatta magát?

Félig él csak Ady s a fél-élet nem élet. Ady Endre akkor válik majd igazán a nemzet költőjévé, ha teljes egészében bátorságunk lesz vállalni az Ady-eszmét. Akkor, ha magyarság és európaiság, falu és város újra eggyé tapadnak, ha a jövőt vívó lángolás újra eggyé forraszt mindenkit, aki szépet és jót akar a Duna-Tisza táján. Addig csak látszat-élet az Ady sírontúli élete s az emlékezés visszatérő ünnepein csak félszegen, zavart lélekkel idézzük fényes alakját.

Literátor.

Drága készbőr, olcsó csizma

Hozzászólás »Arat a bőrkartell« című közleményhez

Folyó hó 18-án megjelent fenti című közleményből kitűnik az úgynevezett bőrkartell hatalmaskodása. *A magyar lábbelikészítő-iparosság évtizedek óta szüntelenül harcol már az ellen a gazdasági politika ellen, melyet néhány nagybőrgyáros folytat a számos és védtlen kisegzisztenciák ellen.* A küzdelem mai napig sem járt eredménnyel, sőt alulmaradt benne országos viszonylatban az egész magyar lábbelikészítő iparosság. A cikkből kiderül a kartell káros politikája a nyersbőrrel kapcsolatosan is, vagyis olcsó nyersbőr, drága kész bőr.

Most én kérdezem a *Magyar Földbérlőket,* akik már ezt a kívánságukat megújítják a kormánynál, hogy Csehszlovákiából milliószámra lehessen csizmát behozni Magyarországba: *ismerik-e ezen a téren is a bőrkartell hatalmát?* Én úgy vélem, hogy nem ismerik. Megnyugtatásképpen már most kijelentem, hogy én nem félek attól, hogy Magyarországba csak egy pár csizmát is — csempészés mellőzendő — behozhassanak. De erre szükség sincs, mert *magyar csizmadiamesterek vannak az országban elegen ahhoz, hogy a termelvényeikkel a szükségletet biztosítják;* mert a magyar csizmadiamesterek rosszabb árut nem készítenek, mint a csehek; mert *a magyar csizmadiamesterek a drága kész bőrből készült csizmákat olcsón dobják a piacra;* mert a magyar csizmadiamesterek jobban értenek az új csizma készítéséhez, mint a javítási munkához; mert a magyar csizmadiamesterek a szalonnát, a babot, a bort drágán veszik meg a földbérlőktől; *végül pedig csizmának való bőr csak magyar bőr lehet jó, ezt is tudni kell.*

A Magyar Földbérlők Szövetsége tájékozódjon a magyar csizmadáiknál az irányban, hogyan lehetne azt a sok-sok százezer pár — még novemberben is raktáron levő csizmát, melynek már mindnek lábon kellene lenni: lábra húzni. Vagy pedig forduljon ez ügyben a kormányhoz s tegye lehetővé azt, hogy Magyarországból vigyenek ki milliószámra csizmát, mert van elég belőle s ehhez a bőrkartell is hozzájárul, ezt állítom.

Ha a magyar földmunkásság több munkához és nagyobb kereseti lehetőségekhez jut: veszen az úgyis szalonnát, hüvelyest, bort, hogy jobban táplálhassa magát és családját; még csizmára is telik belőle. Kevesebb panasz is lesz rája, mert jobban dolgozik.

Tegnap sokáig beszélgettem Ujfehértón egy csizmavevővel: *derék, értelmes földmunkás az illető, nagyon szegény ember,* de vasárnapi külsőben volt és ez passzolt is karakteréhez. *Hét gyermekének vett egy pár csizmát...* Elmondta, hogy mindeniknek szeretne venni egy-egy párt. Meg elmondta azt is, hogy miért nem vesz mindeniknek. Ha tegnap erről a cikkről tudtam volna, megkérdeztem volna a nevét is, dehát ez nem is annyira fontos, mert *nemcsak Ujfehértón vannak a bőrkartellnek ilyen áldozatai.*

Valóban nincs még egy ország Európában, ahol annyi mezítlábas — nemcsak rongyos csizmájú — ember volna, mint éppen nálunk, de különösen a Tiszántúlon van. Tagadhatatlan, hogy a Tiszántúlon éveken át tartó rossz természviszonyok voltak s ez csak növelte az elszegényedést. Kihatott egyaránt gazdára, iparosra. Nem gondolnám, hogy a Magyar Földbérlők az ország tiszántúli részén sokallják ennek a nagyon szükséges »kereseti szerszámnak« az árát, hogy erre a területre importálnák azt a 40 százalékkal olcsóbb cseh csizmát. *Itt már megvan a 40 százalékos olcsóbbodás,* sajnos!

A Magyar Földbérlők előtt ismeretes az az általánosan ismert mondás, hogy: egy mázsa búza egy pár csizma. A vevő ma ezt a mondást nem tartja alkalmasnak. Talán azért, mert nagyrészének, hogy kenyere legyen, a búzát is venni kell... És inkább búzát vesz, mint csizmát. *Pedig a magas kész bőr és búzaárakhoz a csizmaáraknak is igazodni kellene.* Magas kész bőrár, alacsony csizmaár, magas búzaár; számokban is kifejezhetjük: 5—3—5. Hogyan élhetnek a csizmadiák...? A szakma körében általános nézet az, hogy sokan vagyunk mi csizmadiák, de *helytelen megállapítás az, hogy azért túltermelés van csizmában. Erre rácáfol az a sok-sok mezítlábas és rongyos csizmában járó ember. Hogy nagy bajt csinál a bőrkartell, az bizonyos.* de hogy a csizma körül is elég nagy baj forog: ezt érezzük mi a legjobban, de ezt a bajt csak részben írhatjuk a bőrkartell számlájára.

Mázló József
csizmadiamester.

Ki kerül be a magyar tornász-válogatott csapatba?

Nagyszabású tornászviadal

Ma délelőtt fél 11 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében az a nagyszabású tornászviadal, amelyen eldől, hogy kik kerülnek be az Ausztria és Németország tornászválogatottja ellen kiállítandó magyar csapatba. Ugyancsak ekkor dől el, hogy Dberecen város vándordíjának 1937. évre Budapest vagy Debrecen csapata lesz-e a védője. A jövő évi prágai tornász-világbajnokság válogatott magyar tornázsai indulnak ezen a sportszenzációt jelentő izgalmas tornászviadalon. Debrecenben még soha nem látott versenyen küzdenek egymással az ország legjobb tornászai a válogatottságért. Debrecen tornászválogatottjai erős küzdelemre fogják kényszeríteni Budapest csapatát s a formákat tekintve, a győzelem sem reménytelen. Az egyes versenyszámok közben a hölgytornászok jól felépített gyakorlataiban gyönyörködhetik a közönség.

A helyárak igen olcsók. A földszinti ülőhelyek 0.50, 0.80, 1.—, 1.50 és 2.— pengős erkélyülés 0.50 pengős, a páholyok 6—8 pengős árban kaphatók már reggel 9 órától a díszterem előtti versenypénztárnál. Tekintettel a nagy érdeklődésre, igyekezzen jegyét kellő időben biztosítani. (:)

Keresse fel Polgár
hygénikus fodrásztermeit,
ugy a
Svetits palotában, Tel. 34-58, mint a Gambrinus passageban, telefon 26-54, ahol a legmodernebb színes és estélyi frizura ujdonságokkal
várjuk valamint tartós hullám és hajfestés
igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

Ezt a nagy bankjegyet nyerheti

Ha gépet Soltész tól vesz
Kálvintér-tér 2.

Dohnányi zongoraestje

A Zenekedvelők Körének jubiláris bérleti hangversenye

Három világító fárosza van ma a magyar zenekultúrának, három apostola: Bartók, Dohnányi és Kodály. — Amit ők a magyar zenéért tettek, el nem muló, örökéletű érték, rajtuk keresztül ismerte meg Európa és a világ a magyar muzsikát és ámult el annak minden összehasonlításon felülemelkedő nagyszerűségén.

Most **Dohnányit** volt alkalmunk hallani, kinek hármas hivatottsága közül a legnagyobbszerűt, a zongorázást csodálhattuk meg. Nem tudjuk elképzelni hogy Liszten kivül lehetett-e a világnak bensőségesebb, elmélyülőbb, alázatosabb interpretátora Beethovennek. Ez már nem is zongorázás, már újraköltése a megszólaltatott zenedarabnak, előttünk vonulnak el Beethovennek, a legcéltudatosabb muzsikusnak a küzdelmei, hányattatása, megbékülése és megdicsőülése.

Az Appassionátát, a határkő szonátát játszotta, melynek nagyszerűségéhez az előbbi szonáták nagyrésze csak anyaggyüjtésnek, keresésnek látszik. Az első tételtől, a fojtott szenvedélytől a fájdalmas sóhajtásoktól kezdve a csillagsugaras áhítaton át az utolsó rész viharos tombolásáig, mindennel a nagy mester emberiességét rajzolta elénk. Ahogyan Dohnányi egy frázist megmintáz, sőt egy hangot megüt, minden csak része az egész tőretlen egység. Zeneművet játékközben így felépíteni csak ő képes.

Mit szóljunk a Chopinekhez? Itt derült ki, hogy senkit nem lehet úgy emlegetni, mint egy nagy alkotóművésznek kizárólagos interpretátorát. — Dohnányi bebizonyította hogy Chopint is tud úgy játszani, mint Beethovent. Chopint, a zongora nagy poétáját különben is előbb, vagy utóbb mindenki megszereti, mert meg kell szeretnie. Kiemelkedett a játszott darabok közül a Fis-dúr impromptu.

Szünet után saját szerzeményeiből játszott. Kompozíciói már széles körben el vannak terjedve, de ugyanazt kell megállapítanunk nála, mint Bartóknál: a legjobb, ha a művész saját maga játsza a kompozícióit, mert ujra meg újra átköti azokat és újra meg ujra soha nem látott fényben tündökölnek. Nem hisszük, hogy a karácsonyi pásztorát még valaki így el tudná játszani.

Végezetül saját Strauss: Cigánybáró valcerátíratát mutatta be. Ami bravur és muzikalitás csak elképzelhető, mind benne van ebben a transkripcióban, s amilyen szellemes és leleményes a kompozició, ugyanolyan szellemességgel és magával ragadó lendülettel játszotta.

A közönség lelkes ünneplését három ráadással köszönte meg, köztük az utólérhetetlen „Albumlatt für Elise"-vel is.

A közönség nagy számban gyült öszsze a hatvanéves Dohnányi s a 30 éves Zenekedvelők Körét ünnepelni. Ott láttuk a publikumnak a város minden számottevő egyéniségét, akik mind eljöttek hódolni a nagy Mester korszakalkotó zongorázásának egyszersmind hálájukat kifejezni a kör iránt, mely **Baranyi János** dr igazgató vezetésével olyan nagyszerű koncertekkel gazdagítja városunk zenei életét.

Nyíregyháza és Debrecen találkozása Önképzőköreikben

Nagy esemény szinhelye volt tegnap délután a Kollégium díszterme. A debreceni és a nyíregyházi református, illetve evangelikus gimnázium önképzőkörei mutatták be munkáikat Debrecen középiskolás ifjúságának szine java előtt.

A magyar közvélemény szereti az önképzőkört, valami gúnyos hangon aposztrofálni szeret az „Önképzőkör lódítottjairól" beszélni, szereti az önképzőkört a gyerekes próbálkozások szinterének feltüntetni.

Lehet, hogy apáink önképzőköre ilyen volt. De a futó idő az önképzőkör lelkét is megváltoztatta.

A régi önképzőkör műsora csupa félénk szerelmi vers volt, rossz novella csak éppen a magyarság szempontjából fontos problémákról nem hallott s nem hallatott senki.

Ez a tegnapi mintaönképzőkör meg mutatta, hogy ma már a középiskolás ifjúság is érzi, hogy a feladat áll, csak a megoldás embere hiányzik. Az új önképzőkör embert nevel a feladathoz.

A mai fiatalság hozzá mer nyulni a magyar sorskérdésekhez is.

Hallottunk előadást Erdélyről, a tirpákságról, Svájcról, egy rendkivül magasszinvonalú tanulmányt Babitsról, krlnikát az ország középzőköreinek életéről. Három tényleg magyar dal hangzott el egy ifjú zeneszerző rondójában és gyönyörködtünk.

Az előadások után vita volt az ideális önképzőkörről, a nyíregyházi iskola kisérleti rendszere kapcsán.

Ezen vita során vetődött fel az a gondolat, hogy a magyar önképzőkörök hivatásának betöltésére meg kell alkotni az önképzőkörök munkaközösségét. Ez a gondolat, amely egyszer már Németh László elgondolásában, a magyar rádió segítségével meg is valósult új formájában rövid idő mulva életre kel.

G. M.

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feikapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

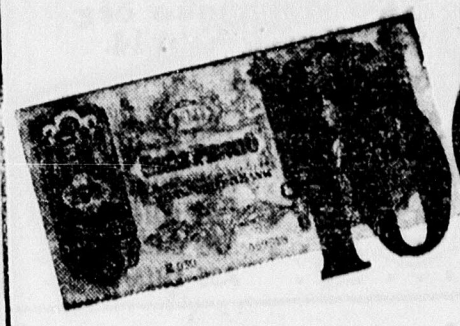

100 pengő jutalmat kap

ha ügyesen kezel rádiót!
Vegyen részt
a TELEFUNKEN Rádióversenyen!
Pályázati feltételek a helybeli Telefunken rádiókereskedőknél.

Lehet-e elegánsan öltözködni - büntetlenül

Felmentették

A büntetőtörvényszékek tárgyalótermeiben néha nagyon érdekes ügyeket tárgyalnak. Aki ügyes, szemfüles, körültekintő, nyitott szemmel jár az életben, könnyen elkerülheti, akár a törvényszék, akár a közvélemény marasztaló ítéletét. Tény, hogy a közönség még szigorúbban ítél, mint a törvény hivatott őrei, akik elsősorban csak azt nézik, történt-e törvénybe ütköző cselekmény.

Ime a következő eset. Itéljen a közvélemény, bűnös-e a vádlott.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Nem!

Elnök: Adja elő mentségeit.

Vádlott: Kisfizetésű tisztviselő vagyok. Az bizonyos, hogy a fizetésemből nem telnék arra, hogy elegánsan öltözzem, szép ruhákban járjak ... De a társadalom, ha nem is vallja be nyiltan, titokban lenézi a rossz, vagy épen rongyos ruhákban járókat ...

Elnök: Csak a saját ügyéről beszéljen!

Vádlott: Az eset úgy történt, hogy nekem nagyon kevés pénzem volt. Semmiféle büncselekményt nem kellett elkövetnem, hogy elegáns ruhára tegyek szert. Kénytelen vagyok őszintén bevallani, hogy Aszmann Ferenc úridivatüzletének Piac ucca 27. szám alatti kirakatai adták az ötletet. Olyan hallatlan leszállított áron adja a szövetet — és a többi úridivat cikkeket, —hogy a rendelkezésemre állott pénzből kitelt nemcsak a nagyszerű szövet, de a hozzávaló és csináltatás költsége, sőt még egy szép nyakkendő is. Nem vagyok tehát bünös, csak ügyes és kihasználom azt a ritka alkalmat, hogy kevés pénzért is lehet most Aszmannál elegánsan öltözni.

A közvélemény a vádlottat felmenti!...

1938. évre külföldi és magyar szaklapok és folyóiratok

Ajánlatokkal, pengőértékben szívesen szolgálunk.

az eredeti kiadóhivatali árban megrendelhetők.

CSILLAG könyvkereskedés
DEBRECEN
(Városháza épület).

Erkölcsbotrány Szegeden

Szegeden példátlan erkölcsbotrány középpontjában áll egy ismert, előkelő társadalmi állású hölgy és ugyancsak egy ismert, előkelő idősebb úriember.

A tudományos pályán működő úrileánynak pár nappal ezelőtt tudomására hozták, hogy a város parkjaiban, a főbb útvonalakon obszcén tartalmú, a hölgy becsületét súlyosan érintő röpcédulák jelentek meg.

A cédulák tartalma annyira becsületbegázoló volt, hogy a hölgy feljelentést akart tenni. Barátai tanácsára azonban ettől elállott s helyette magánnyomozót vett igénybe, aki kiderítette, hogy a becsületsértő röpcédulák terjesztője egy szintén tudományos pályán működő, 59 éves, családos ember, országoshirű tudós. A hölgy az esettel kapcsolatban kijelentette, hogy mivel az illető bocsanatot kért tőle írásban, elállt a feljelentéstől.

A városban óriási feltűnést és izgalmat keltett a kínos szenzáció.

Aláirták a magyar-cseh kereskedelmi egyezményt

Az új magyar-cseh kereskedelmi egyezményt Magyarország részéről *Wettstein János* prágai magyar követ írta alá. Az egyezmény aláírásánál résztvett *Krofta* cseh külügyminiszter is.

Finom angol szövetekben óriási választék!

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, sziveskedjék megtekinteni.

Uri szabóság. Miklós ucca 2.
ü. v. Morgenstern Manó.

Rőfös-, kötött- és rövidárukban árban választékban megbizhatóságban **vezet**
Feuer Divatház Csapó-utca 26.
Szabott ár
Takarékosság

A 60 éves Ady

Ha megéri a mai napot, hatvanadik születésnapját ülhetné ma Ady Endre. De tizennyolc esztendővel ezelőtt meghalt s a mai évfordulót csak szelleme, csak eszméi, csak költői alkotásai érték meg. Vajon igazán megérték? Vajon él még az az Ady, aki ifjúságunk láza, lélekformáló nagy élménye volt? Mi maradt Adyból?

Nem könnyű a kérdésre felelni. Mi maradhat egy költőből? Egy csomó verstöredék, szétszórva itt-ott különc versbarátok koponyáiban, egy vizló egy elszállott lélekről, egy új íz halovány nyomai a nyelvben, egy eszme talán, amely a közösségbe ivódott... Adyból még sok minden él. Még ezerszám járunk a földön, akiknek az emlékében kiírthatatlanul élnek az Ady-sorok, Ady-versek. Nyelvünkben uj jelzők, új kapcsolatok, új színek virulnak, fakadnak a költő példája nyomán szinte már anélkül, hogy a serkentő erőre, a nagy példára csak gondolnánk is. Él még Ady emberiköltői emléke is, a színes vízió, az arc, amely oly megbabonázó szépséggel nézett fiatalságunk rajongó szemébe...

De vajon él-e az **Ady-eszme?** Vajon elmondhatjuk-e Adyról, hogy „éltető eszmévé finomult?" És elmondhatjuk-e, hogy „nőttön nő tiszta fénye, amint időben, térben távozik?"

Elmondhatjuk, de nem egészen tiszta lélekkel. Él az Ady-eszme, kétségkívül, tömegeket hat át, szíveket és elméket mozgat, de ez az eszme csak a fél-Adyt mutatja. Ami Adyban fajszeretet, faji büszkeség, patriotizmus, rátartiság, parasztszeretet volt, az ma is él „ifjú szívekben", sokszorozódott erővel, virulón, soha nem álmodott termékenységgel. Ha Ady forrón szerette fajtáját, most ez a szeretet a fehérizzásig fokozódott, ha Ady büszke volt törzsökös magyarságára, ma ez a büszkeség már a gőg és dölyf arányaiba nőtt, ha patrióta volt, ma fanatikus nacionalizmus váltotta fel érzéseit, ha szerette a parasztot, ma olyan szenvedélyes parasztkultúra viharzik át az országon, mintha más rétege nem is volna a magyar társadalomnak. Él hát az Ady-eszme, és mégis...

Csak félig él. Mert ez az Ady-arc, amelyet korunk él meg, az igazi Ady-arcnak csak a fele. Éppen ezért bármily igazak és hűek is az egyes vonások, az egész kép, úgy ahogy van, torzítás, majdnem hamisítvány. Mert hiányzik a mai „Ady" arcából mindaz, ami e mai vonások ellensúlyos kiegészítője volt. Hiányzik a negatív mellől a pozitív, a pozitív mellől a negatív, a fény mellől a plasztikát adó árny s az árny mellől a megvilágosító fény. Égig lobog ma Ady fajszerelme, de szikráját sem látjuk annak a tűznek, amely a nyugati kultúráért, a tiszta európaiságért sistergett volt a költőben; robbanásig feszül a faji gőg, de nyoma sincs annak a forró testvérszerelemnek, amellyel Ady idegen fajtákat ölelt volt magához; ezer trombitán harsog a parasztságnak, a földnek a himnusza, de zendül-e csak egyetlen hang is azért a másik proletártömegért, amelyért pedig Ady rekedtre jajgatta magát?

Félig él csak Ady s a fél-élet nem élet. Ady Endre akkor válik majd igazán a nemzet költőjévé, ha teljes egészében bátorságunk lesz vállalni az Ady-eszmét. Akkor, ha magyarság és európaiság, falu és város újra eggyé tapadnak, ha a jövőt vívó lángolás újra eggyé forraszt mindenkit, aki szépet és jót akar a Duna-Tisza táján. Addig csak látszat-élet az Ady sírontúli élete s az emlékezés visszatérő ünnepein csak félszegen, zavart lélekkel idézzük fényes alakját.

Literátor.

Drága készbőr, olcsó csizma

Hozzászólás »Arat a bőrkartell« című közleményhez

Folyó hó 18-án megjelent fenti című közleményből kitűnik az úgynevezett bőrkartell hatalmaskodása. *A magyar lábbelikészítőiparosság évtizedek óta szünetelenül harcol már az ellen a gazdasági politika ellen, melyet néhány nagybőrgyáros folytat a számos és védtlen kisegzisztenciák ellen.* A küzdelem mai napig sem járt eredménnyel, sőt alulmaradt benne országos viszonylatban az egész magyar lábbelikészítő iparosság. A cikkből kiderül a kartell káros politikája a nyersbőrrel kapcsolatosan is, vagyis olcsó nyersbőr, drága kész bőr.

Most én kérdezem a *Magyar Földbérlőket,* akik már ezt a kívánságukat megújítják a kormánynál, hogy Csehszlovákiából milliószámra lehessen csizmát behozni Magyarországba: *ismerik-e ezen a téren is a bőrkartell hatalmát?* Én úgy vélem, hogy nem ismerik. Megnyugtatásképpen már most kijelentem, hogy én nem félek attól, hogy Magyarországba csak egy pár csizmát is — csempészés mellőzendő — behozhassanak. De erre szükség sincs, mert *magyar csizmadiamesterek vannak az országban elegen ahhoz, hogy a termelvényeikkel a szükségletet biztosítják;* mert a magyar csizmadiamesterek rosszabb árut nem készítenek, mint a csehek; mert *a magyar csizmadiamesterek a drága kész bőrből készült csizmákat olcsón dobják a piacra;* mert a magyar csizmadiamesterek jobban értenek az új csizma készítéséhez, mint a javítási munkához; mert a magyar csizmadiamesterek a szalonnát, a babot, a bort drágán veszik meg a földbérlőktől; *végül pedig csizmának való bőr csak magyar bőr lehet jó, ezt is tudni kell.*

A Magyar Földbérlők Szövetsége tájékozódjon a magyar csizmadáiknál az irányban, hogyan lehetne azt a sok-sok százezer pár — még novemberben is raktáron levő csizmát, melynek már mindnek lábon kellene lenni: lábra húzni. Vagy pedig forduljon ez ügyben a kormányhoz s tegye lehetővé azt, hogy Magyarországból vigyenek ki milliószámra csizmát, mert van elég belőle s ehhez a bőrkartell is hozzájárul, ezt állítom.

Ha a magyar földmunkásság több munkához és nagyobb kereseti lehetőségekhez jut: veszen az úgyis szalonnát, hüvelyest, bort, hogy jobban táplálhassa magát és családját; még csizmára is telik belőle. Kevesebb panasz is lesz rája, mert jobban dolgozik.

Tegnap sokáig beszélgettem Ujfehértón egy csizmavevővel: *derék, értelmes földmunkás az illető, nagyon szegény ember,* de vasárnapi külsőben volt és ez passzolt is karakteréhez. *Hét gyermekének volt egy pár csizmát...* Elmondta, hogy mindeniknek szeretne venni egy-egy párt. Meg elmondta azt is, hogy miért nem vesz mindeniknek. Ha tegnap erről a cikkről tudtam volna, megkérdeztem volna a nevét is, dehát ez nem is annyira fontos, mert *nemcsak Ujfehértón vannak a bőrkartellnek ilyen áldozatai.*

Valóban nincs még egy ország Európában, ahol annyi mezítlábas — nemcsak rongyos csizmájú — ember volna, mint éppen nálunk, de különösen a Tiszántúlon van. Tagadhatatlan, hogy a Tiszántúlon éveken át tartó rossz termésviszonyok voltak s ez csak növelte az elszegényedést. Kihatott egyaránt gazdára, iparosra. Nem gondolnám, hogy a Magyar Földbérlők az ország tiszántúli részén sokallják ennek a nagyon szükséges »kereseti szerszámnak« az árát, hogy erre a területre importálnák azt a 40 százalékkal olcsóbb cseh csizmát. *Itt már megvan a 40 százalékos olcsóbbodás,* sajnos!

A Magyar Földbérlők előtt ismeretes az az általánosan ismert mondás, hogy: egy mázsa búza egy pár csizma. A vevő ma ezt a mondást nem tartja alkalmasnak. Talán azért, mert nagyrészének, hogy kenyere legyen, a búzát is venni kell... És inkább búzát vesz, mint csizmát. *Pedig a magas kész bőr és búzaárakhoz a csizmaáraknak is igazodni kellene.* Magas kész bőrár, alacsony csizmaár, magas búzaár; számokban is kifejezhetjük: 5—3—5. Hogyan élhetnek a csizmadiák...? A szakma körében általános nézet az, hogy sokan vagyunk mi csizmadiák, de *helytelen megállapítás az, hogy azért túltermelés van csizmában. Erre rácáfol az a sok-sok mezítlábas és rongyos csizmában járó ember. Hogy nagy bajt csinál a bőrkartell, az bizonyos.* de hogy a csizma körül is elég nagy baj forog: ezt érezzük mi a legjobban, de ezt a bajt csak részben írhatjuk a bőrkartell számlájára.

Mázló József
csizmadiamester.

Ki kerül be a magyar tornász-válogatott csapatba?

Nagyszabású tornászviadal

Ma délelőtt fél 11 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében az a nagyszabású tornászviadal, amelyen eldől, hogy kik kerülnek be az Ausztria és Németország tornászválogatottja ellen kiállítandó magyar csapatba. Ugyancsak ekkor dől el, hogy Dberecen város vándordíjának 1937. évre Budapest vagy Debrecen csapata lesz-e a védője. A jövő évi prágai tornász-világbajnokság válogatott magyar tornázsai indulnak ezen a sportszenzációt jelentő izgalmas tornászviadalon. Debrecenben még soha nem látott versenyen küzdenek egymással az ország legjobb tornászai a válogatottságért. Debrecen tornászválogatottjai erős küzdelemre fogják kényszeríteni Budapest csapatát s a formákat tekintve, a győzelem sem reménytelen. Az egyes versenyszámok közben a hölgytornászok jól felépített gyakorlataiban gyönyörködhetik a közönség.

A helyárak igen olcsók. A földszinti ülőhelyek 0.50, 0.80, 1.—, 1.50 és 2.— pengős erkélyülés 0.50 pengős, a páholyok 6—8 pengős árban kaphatók már reggel 9 órától a díszterem előtti versenypénztárnál. Tekintettel a nagy érdeklődésre, igyekezzen jegyét kellő időben biztosítani. (:)

Keresse fel Polgár hygénikus fodrásztermeit,
ugy a
Svetits palotában, Tel. 34-58, mint a **Gambrinus passageban, telefon 26-54,** ahol a legmodernebb **színes és estélyi frizura ujdonságokkal** várjuk valamint **tartós hullám** és **hajfestés** igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

Ezt a nagy bankjegyet nyerheti

Ha gépet Soltész tól vesz
Kálvintér-tér 2.

Dohnányi zongoraestje

A Zenekedvelők Körének jubiláris bérleti hangversenye

Három világító fárosza van ma a magyar zenekultúrának, három apostola: Bartók, Dohnányi és Kodály. — Amit ők a magyar zenéért tettek, el nem muló, örökéletü érték, rajtuk keresztül ismerte meg Európa és a világ a magyar muzsikát és ámult el annak minden összehasonlításon felülemelkedő nagyszerűségén.

Most **Dohnányit** volt alkalmunk hallani, kinek hármas hivatottsága közül a legnagyobbszerűt, a zongorázást csodálhattuk meg. Nem tudjuk elképzelni hogy Liszten kivül lehetett-e a világnak bensőségesebb, elmélyülőbb, alázatosabb interpretátora Beethovennek. Ez már nem is zongorázás, már ujraköltése a megszólaltatott zenedarabnak, előttünk vonulnak el Beethovennek, a legcéltudatosabb muzsikusnak a küzdelmei, hányattatása, megbékülése és megdicsőülése.

Az Appassionátát, a határkő szonátát játszotta, melynek nagyszerüségéhez az előbbi szonáták nagyrésze csak anyaggyüjtésnek, keresésnek látszik. Az első tételtől, a fojtott szenvedélytől a fájdalmas sóhajtásoktól kezdve a csillagsúgaras áhítaton át az utolsó rész viharos tombolásáig, mindennel a nagy mester emberiességét rajzolta elénk. Ahogyan Dohnányi egy frázist megmintáz, sőt egy hangot megüt, minden csak része az egész tőretlen egység. Zeneművet játékközben így felépíteni csak ő képes.

Mit szóljunk a Chopinekhez? Itt derült ki, hogy senkit nem lehet úgy emlegetni, mint egy nagy alkotóművésznek kizárólagos interpretátorát. — Dohnányi bebizonyította hogy Chopint is tud úgy játszani, mint Beethovent. Chopint, a zongora nagy poétáját különben is előbb, vagy utóbb mindenki megszereti, mert meg kell szeretnie. Kiemelkedett a játszott darabok közül a Fis-dúr impromptu.

Szünet után saját szerzeményeiből játszott. Kompoziciói már széles körben el vannak terjedve, de ugyanazt kell megállapitanunk nála, mint Bartóknál: a legjobb, ha a művész saját maga játsza a kompozicióit, mert ujra meg ujra átköti azokat és ujra meg ujra soha nem látott fényben tündökölnek. Nem hisszük, hogy a karácsonyi pásztorát még valaki így el tudná játszani.

Végezetül saját Strauss: Cigánybáró valcerátiratát mutatta be. Ami bravur és muzikalitás csak elképzelhető, mind benne van ebben a transkripcióban, s amilyen szellemes és leleményes a kompozició, ugyanolyan szellemességgel és magával ragadó lendülettel játszotta.

A közönség lelkes ünneplését három ráadással köszönte meg, köztük az utólérhetetlen „Albumlatt für Elise"-vel is.

A közönség nagy számban gyült öszsze a hatvanéves Dohnányi s a 30 éves Zenekedvelők Körét ünnepelni. Ott láttuk a publikumnak a város minden számottevő egyéniségét, akik mind eljöttek hódolni a nagy Mester korszakalkotó zongorázásának egyszersmind hálájukat kifejezni a kör iránt, mely **Baranyi János** dr igazgató vezetésével olyan nagyszerű koncertekkel gazdagítja városunk zenei életét.

Nyíregyháza és Debrecen találkozása Onképzőköreikben

Nagy esemény szinhelye volt tegnap délután a Kollégium díszterme. A debreceni és a nyíregyházi református, illetve evangelikus gimnázium önképzőkörei mutatták be munkáikat Debrecen középiskolás ifjúságának szine java előtt.

A magyar közvélemény szereti az önképzőkört, valami gúnyos hangon aposztrofálni szeret az „Önképzőkör lódítottjairól" beszélni, szereti az önképzőkört a gyerekes próbálkozások szinterének feltüntetni.

Lehet, hogy apáink önképzőköre ilyen volt. De a futó idő az önképzőkör lelkét is megváltoztatta.

A régi önképzőkör műsora csupa félénk szerelmi vers volt, rossz novella csak éppen a magyarság szempontjából fontos problémákról nem hallott s nem hallatott senki.

Ez a tegnapi mintaönképzőkör meg mutatta, hogy ma már a középiskolás ifjúság is érzi, hogy a feladat áll, csak a megoldás embere hiányzik. Az új önképzőkör embert nevel a feladathoz.

A mai fiatalság hozzá mer nyulni a magyar sorskérdésekhez is.

Hallottunk előadást Erdélyről, a tirpákságról, Svájcról, egy rendkivül magasszinvonalú tanulmányt Babitsról, kr!nikát az ország középzőköreinek életéről. Három tényleg magyar dal hangzott el egy ifjú zeneszerző rondójában és gyönyörködtünk.

Az előadások után vita volt az ideális önképzőkörről, a nyíregyházi iskola kisérleti rendszere kapcsán.

Ezen vita során vetődött fel az a gondolat, hogy a magyar önképzőkörök hivatásának betöltésére meg kell alkotni az önképzőkörök munkaközösségét. Ez a gondolat, amely egyszer már Németh László elgondolásában, a magyar rádió segítségével meg is valósult új formájában rövid idő mulva életre kel.

G. M.

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feszkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

TELEFUNKEN
pengő jutalmat kap

ha ügyesen kezel rádiót!
Vegyen részt

a TELEFUNKEN Rádióversenyen!

Pályázati feltételek a helybeli Telefunken rádiókereskedőknél.

Lehet-e elegánsan öltözködni - büntetlenül

Felmentették

A büntetőtörvényszékek tárgyalótermeiben néha nagyon érdekes ügyeket tárgyalnak. Aki ügyes, szemfüles, körültekintő, nyitott szemmel jár az életben, könnyen elkerülheti, akár a törvényszék, akár a közvélemény marasztaló ítéletét. Tény, hogy a közönség még szigorúbban ítél, mint a törvény hivatott őrei, akik elsősorban csak azt nézik, történt-e törvénybe ütköző cselekmény.

Ime a következő eset. Itéljen a közvélemény, bűnös-e a vádlott.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Nem!

Elnök: Adja elő mentségeit.

Vádlott: Kisfizetésű tisztviselő vagyok. Az bizonyos, hogy a fizetésemből nem telnék arra, hogy elegánsan öltözzem, szép ruhákban járjak... De a társadalom, ha nem is vallja be nyiltan, titokban lenézi a rossz, vagy épen rongyos ruhákban járókat...

Elnök: Csak a saját ügyéről beszéljen!

Vádlott: Az eset úgy történt, hogy nekem nagyon kevés pénzem volt. Semmiféle büncselekményt nem kellett elkövetnem, hogy elegáns ruhára tegyek szert. Kénytelen vagyok őszintén bevallani, hogy Aszmann Ferenc úridivatüzletének Piac ucca 27. szám alatti kirakatai adták az ötletet. Olyan hallatlan leszállított áron adja a szövetet — és a többi úridivat cikkeket, —hogy a rendelkezésemre állott pénzből kitelt nemcsak a nagyszerű szövet, de a hozzávaló és csináltatás költsége, sőt még egy szép nyakkendő is. Nem vagyok tehát bünös, csak ügyes és kihasználom azt a ritka alkalmat, hogy kevés pénzért is lehet most Aszmannál elegánsan öltözni.

A közvélemény a vádlottat felmenti!...

1938. évre külföldi és magyar szaklapok és folyóiratok

Ajánlatokkal, pengőértékben szivesen szolgálunk.

az eredeti kiadóhivatali árban megrendelhetők.

CSILLAG könyvkereskedés
DEBRECEN
(Városháza épület).

Erkölcsbotrány Szegeden

Szegeden példátlan erkölcsbotrány középpontjában áll egy ismert, előkelő társadalmi állású hölgy és ugyanecsak egy ismert, előkelő idősebb úriember.

A tudományos pályán működő úrileánynak pár nappal ezelőtt tudomására hozták, hogy a város parkjaiban, a főbb útvonalakon obszcén tartalmú, a hölgy becsületét súlyosan érintő röpcédulák jelentek meg.

A cédulák tartalma annyira becsületbegázoló volt, hogy a hölgy feljelentést akart tenni. Barátai tanácsára azonban ettől elállott s helyette magánnyomozót vett igénybe, aki kiderítette, hogy a becsületsértő röpcédulák terjesztője egy szintén tudományos pályán működő, 59 éves, családos ember, országoshirű tudós. A hölgy az esettel kapcsolatban kijelentette, hogy mivel az illető bocsanatot kért tőle irásban, elállt a feljelentéstől.

A városban óriási feltűnést és izgalmat keltett a kínos szenzáció.

Aláirták a magyar-cseh kereskedelmi egyezményt

Az új magyar-cseh kereskedelmi egyezményt Magyarország részéről *Wettstein János* prágai magyar követ irta alá. Az egyezmény aláirásánál résztvett *Krofta* cseh külügyminiszter is.

Finom angol szövetekben óriási választék!

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, sziveskedjék megtekinteni.

Uri szabóság. Miklós ucca 2.

ü. v. Morgenstern Manó.

Szenzációs olcsó árakkal, de sablonmentes árukkal kedveskedünk

Pikó József kézimunka cég Kossuth u. 14.

ez idei karácsony előtti vásárán

Igen finom pullover, kendő, ágykabát zefir	23 fillértől
Selyemfényü szőnyegfonál kg-ja	12.80 fillértől
Szőnyeg alapok perzsa mintával	3.95 fillértől
Gombok	01 fillértől
Téli harisnyák	98 fillértől
Jour készletek rajzolva	3.95 fillértől

Kitünően sikerült a hortobágyi agarászat

Tegnap fejeződött be a Hortobágyon a kétnapos agarászverseny. A második nap különösen szép és feledhetetlen volt. Napfényes, remek idő kedvezett. *A Hortobágy magára öltötte minden őszi pompáját, sőt remek délibáb is volt, ami november 20-án valóban ritkaságszámba tartozik.*

A pompás időben nagyon jól nert az agarászat. Sűrűn ugrasztották az agarak a nyulakat. Délben a hortobágyi csárdában kitűnő hangulatban ebédre gyűltek össze az agarászat résztvevői. *Németh Nándor*, a csárda bérlője, pompás magyaros menüvel kedveskedet az előkelő vendégeknek.

tájban ért véget a verseny a következő eredménnyel: *I. díj Patay Sándor, II. díj Patay Ernő, III. díj Bárcziházi Bárczyné úrnő, IV. díj. Baghyné úrnő.*

A hortobágyi agarászat résztvevői a csárdában ebédelnek.

Vetésjelentés

A vetésjelentés szerint a változó időjárás hátralevő szántási, vetési és őszi mélyszántási munkálatokat erősen hátráltatta. Általánosságban azonban a legtöbb megyében befejezéshez közelednek a szántásvetési munkálatok. A koraiak jól bokrosodtak. A takarmánykészlet tekintetében a helyzet általában kielégítő. Az északi vármegyékben sok kárt okoznak a rendkivül elszaporodott mezei egerek.

Az „UNIO" Központi Hiteliroda

örömmel tudatja, hogy kiszolgáló cégeink sorába sikerült megnyernünk

Katz szőrmekereskedő és szücsiparos

Piac u. 79. sz. alatti

valamint

Király Albert

Hunyadi u. 2. sz. (Royal épület) alatti

kerékpár, varrógép, rádió, motor, általános müszaki és villamossági cikkek, ezek alkatrészei és szakszerü javitásokat végző cégek, melyek a kiszolgálást a legnagyobb előzékenységgel már meg is kezdték.

Sikerült továbbá a

Csokonai Szinház

Igazgatóságával is olynemü előnyös megállapodást létesitenünk, hogy minden rendes esti helyáru előadásra Irodánk utján kedvezményes áru szelvény szerezhető be. Ezen szelvények a rendes pénztári esti helyáraknál átlag

20 %-kal olcsóbbak

és i. t. Tagjainknak részletfizetésre is kaphatók.
Vásárlási igazolványok kiadása gyorsan, a kedvezményes szinházi jegyszelvények kiadása pedig azonnal történik.

„UNIO" Központi Hiteliroda.
Piac u. 44. sz. Telefon: 29—30.

LILIAN HARVEY mindent Debrecenben vásárol

Már hírt adtunk róla, hogy Lilian Harvey tetétleni kastélya részére Debrecenben vásárolta meg a csillárokat a Meteor csillárgyár itteni expositurájánál. A gyár a napokban szállította le a megrendelt csillárokat, állólámpákat stb. és azokat Tetétlenen felszerelte.

Mikor a vadászatból hazatérő művésznő meglátta a már felszerelt csillárokat, boldogan jelentette ki, hogy azok teljesen elképzelése szerint készültek és örömmel állapította meg, hogy amíg a Budapesten rendelt árukkal többször mutatkoztak nehézségek, addig debreceni vásárlásai a legjobban nyertek lebonyolítást. A rendelés pontos kiviteléért a legnagyobb örömmel mondott köszönetet és elismerést és kijelentette, hogy amit Debrecenben megkaphat, azt ezentul itt fogja megvásárolni.

A kijelentést azonnal tett is követte és Lilian Harvey a csillárgyár autóján azonnal bejött Debrecenbe és itt nagyobb vásárlásokat eszközölt.

Vadászcsizmákat, asztalneműt, papapirárut vásárolt és örömmel állapította meg, hogy Debrecenben mindenféle árúból megkapja az izlésének legjobban megfelelőt.

A Meteor csillárgyár most kirakatában büszkélkedik a Lilian Harveynak szállított lámpák közül a legszebbek fényképével, mi pedig örömmel állapítjuk meg, hogy a debreceni kereskedelem a kényes ízlésű, világot járt művésznőt egy csapásra meghódította és az „új földes ur"-at ilyenformán ezentul majd gyakran láthatjuk Debrecenben.

R. Kiss István előadása a német kérdésről

Az Árpád Bajtársi Egyesület előadássorozatában tegnap este **Rugonfalvy Kiss István** egyetemi tanár tartotta meg második előadását, ezúttal „A német kérdésről".

Az előadásról ezúttal csupán azt a beszámolót közöljük, melyet a rendező bajtársi egyesület juttatott el hozzánk és szól a következőként:

„A liberális sajtó fikciójára, az állítólagos német veszedelemre és a magyarországi német kérdésre világít rá Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, az egyetem auditorium maximumában tartott előadásában. Üres vitatkozások és divatos szélmalomharcok helyett a kérdés történeti megvilágításával igyekezett fényt deríteni a meglehetősen homályosnak és zavarosnak vallott problémára, amely egyszersmind felelet is a kérdésre.

A magyarság történelmi hivatásának az európai kultúra védelmét és a szláv barbarizmus elleni küzdelmet vallotta, amely teljes egészében a németség történelmi feladata is.

Ezt a sorsközösséget egyes ujságok igyekeznek a Habsburg imperializmus veszedelmének belekavarásával a pángermánizmus vészkiáltásaival minél zavarosabbá tenni, hogy így nem is annyira a németség ellen, hanem a nemzeti szocializmus ellen hangulatot teremtsenek. És ezek a lapok harsogó reklámot csaptak ugyanannak a Németországnak, amikor az majdnem teljesen vörös volt. Akkor nem láttak a magyarság számára fenyegető veszedelmet, szintén érthető okból.

Ez a német nép különben — kisebb és jelentéktelen kivételektől eltekintve — becsülettel ki is tartott mellettünk, ép a legnehezebb történelmi pillanatokban. A magyarságot sujtó igazságtalanságokat, a magyar nép jogait több német költő énekelte meg, mint magyar.

A hírhedt pángermán agitáció veszedelmére is áll ugyanez, a hazai németség hittel és becsülettel kitartott a magyarság mellett a legnehezebb harcokban is és nagyon sokan vallották és vallják **Rainer** kassai városbíróval együtt: Ez az ország annyi jóval és boldogsággal halmozott el, hogy én leszek.

A magyarságnak sem lehet más feladata, mint vállalni ezt a sorsközösséget, kiállani az ellen a szellem ellen, amelynek ép azok a népmentő lapok az előfutárai, akik a német veszedelmet harsogják. És nem lehet más feladata, mint vállalni mindazt, amivel ennek a népnek és ennek a hazának tartozunk".

Gépleirás, másolás **HURAY**, Iparkamara T: 17-93

A Bethlen Gábor-Kör munkába kezd

A debreceni protestáns egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Köre korszerű és átfogó célkitűzésekkel ismét intenziven részt fog venni az egyetemi ifjúság életében. Tisztújító közgyűlésén megválasztotta új tisztikarát. *Makay László*, az újonnan megválasztott elnök székfoglaló beszédében Bethlen Gábor nemes alakját állította követendő eszményképül a Kör tagjai elé. Kifejtette, hogy Bethlen Gábor élete teljes emberi élet volt. Az emberi szellem egyetlen értékterületét sem sorvasztotta el életében. Vallás, tudomány, művészet, gazdasági, társadalmi élet kérdései, politika egyaránt és közöttük harmóniát igyekezett teremteni. A Bethlen Gábor Kör tagjainak is csak a teljes emberi élet megvalósítása lehet a feladata. Részt kell vennie az eszmék és ideálok tisztázásában és propagálásában. Hogy a *vallás* terén a diktátorokban, a faj és a vér kultuszában ne emelkedhessenek idegen bálványok. Hogy *tudományos* életünk igazi értékeit necsak azután ismerjük meg idehaza, mikor már Stockholm is elismerte. Hogy *művészeinknek* ne legyen »könnyebb az út Párisba, mint Kászonújfaluba«, vagy akár Debrecenbe és a magyar középosztály körében ne legyen idegenebb a magyar zene, mint a zulukafferek zenéje és ne az előbbit tartsák exotikumnak. Hogy a *gazdasági* élet áltudósairól, akik inkább Braziliában és Amerikában akarnak életlehetőséget biztosítani a magyarságnak, leránthasuk a lpelet. Hogy a magyar *társadalmi* osztályokat áthassa az egymásrautaltság érzése. Hogy a *politikai* élet ne a karrieristák szabad tere legyen. Feladatunk tehát: a születendő új magyar élte eszméit és ideáljait előadások, viták keretében tisztázni és azokkal megtelítődve környezetünket is áthatni. A magyar élet minden vonalon való megújulását munkáló és elősegíti közönséggé kell lennünk.

— **Azonnali megvételre keresek** iróasztalokat, prizmás látcsöveket, dísztárgyakat. — Ingóságközvetítő.

— **A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére** dr Kundt Ernő és dr Pongrácz Sándor debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemi m. tanároknak az egyetemi oktatás és tudományos irodalom művelése terén szerzett érdemeik elismeréséül az egyet. ny. rk. tanári cimet adományozta.

Csak kérni kell és **ingyen kap rádiót** bemutatásra
Földestől Püspöki palota
Rádió szaküzlet — Előnyös csere

A válogató tornászverseny első napján Debrecen vezet

A Debrecen—Budapest válogató tornázsverseny budapesti résztvevői tegnap este a félhétórás gyorsvonattal érkeztek meg. Nem jött a fővárosi versenyzőkkel Sárkány, Sarlós és Hegedüs. A csapatot gróf *Teleki Sándor*, a MOTESz elnöke és *Holly Jenő*, a MOTESz alelnöke kísérte. A versenyzőkkel együtt érkezett Debrecenbe a Ferencvárosi Vasutas Sport Club hölgygárdája.

A vendégeket a pályaudvaron *Zöld József* h. polgármester üdvözölte s az üdvözlést *Holly Jenő*, a MOTES alelnöke köszönte meg. Az állomásról a Ferencvárosi Vasutas SC hölgygárdája a Bikába, a válogató verseny résztvevői pedig a DTE tornacsarnokába mentek, ahol a verseny meg is kezdődött s a tegnap lebonyolításra került számokban a következő eredmények alakultak ki:

Műszabadgyakorlat: 1. Kecskeméthy (Budapest) 9.7, 2. Tóth (Debrecen 9.6, 3. Hajdu (Debrecen) 9.5, 4. Mogyoróssy (Debrecen) 9.4, 5. Bot (Debrecen) 9.4, 6. Gál (Budapest) 9.3. A csapatverseny állása a műszabadgyakorlatok után: 1. Debrecen 56.3, 2. Budapest 55.1.

Lóugrás: 1. Pataky (Budapest) 9.9, 2. Tóth (Debrecen) 9.8, 3. Mogyoróssy (Debrecen) 9.6, 4. Kecskeméthy (Budapest) 9.6, 5. Vidos (Budapest) 9.6, 6. Gál (Budapest) 9.4. A lóugrást Budapest nyerte 57.1 arányban, míg második Debrecen 56 ponttal.

A verseny állása a lebonyolított két szám után a következő: 1. Debrecen 112.3, 2. Budapest 112.2.

Egyéni versenyben: 1. Tóth (Debrecen) 19.4, 2. Kecskeméthy (Budapest) 19.3, 3. Pataky (Budapest) 19.2, 4 Mogyoróssy (Debrecen) 19, 5. Both (Debrecen) 18.7, 6. Gál (Budapest) 18.7.

Az első est pontozóbirái mind budapestiek voltak. A versenyt ma folytatják.

Zsarolási bünper pálinka szagolgatással a debreceni törvényszéken

Egy évi börtön két üveg pálinkáért

A debreceni törvényszék büntetőtanácsa elé került szombaton délelőtt Galla István és Nagy János debreceni napszámos, akik ellen zsarolás és csalás miatt indult meg az eljárás. A vád szerint Galla és Nagy elindult a koresmába és italt rendeltek, de nem fizettek. Veress koresmárostól egy liter pálinkát is vásároltak, de mikor fizetésre került volna a sor, eltávoztak fizetés nélkül. A koresmáros követelte a pénzét, de nem kapta meg, sőt az uccán Nagy János előrántotta kését és megöléssel fenyegette, Galla pedig botjával akarta leütni.

Az egy üveg pálinkát igy elvitték. Hasonló módon jártak el vitéz Szép koresmájában is, ott se fizettek sem az ételért, sem az italért. A kondorosi csárdához is elvetődtek és mivel csak a kiszolgálólány volt az ivóban, erőszakkal, fizetés nélkül vitték el a pálinkát és amikor a leány utánuk ment, megverték, ruháját eltépték és árokba dobták.

A debreceni vadásztársulat fővadásza szerencsére éppen arra járt és ő fogta el a két garázda napszámost.

A debreceni törvényszék előtt Galla beismerő vallomást tett, de társa tagadta, hogy tudomása lett volna arról, hogy mit csinál.

— Én kérem olyan részeg voltam, hogy a nevemet sem tudtam — mondta az elnök kérdésére.

Egy üveg pálinkát bünjelként őriztek és az elnök elrendelte, hogy a koresmárosok szaglás utján a tárgyaláson állapitsák meg, kinek a koresmájából való. Vitéz Szép azt mondotta, hogy ő barackpálinkát adott, Veress pedig azt, hogy ő vegyes pálinkát mért ki. A szaglás alapján Veressnek utalták ki az egy liter pálinkát. A koresmáros nem vitte el a pálinkát, hanem az átvételi elismervény aláirása után a teremőrnek, a népszerü Szilágyi bácsinak adományozta, ott a főtárgyaláson.

A birróság Gallát elitélte egy évi börtönre, társát pedig hat hónapi börtönre.

— **A szívburok, a szívbillentyük és a szívizmok megbetegedéseinek kezelésénél** a rendkivül enyhén ható természetes **»Ferenc József«** keserüvíz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigitja és azt igen könnyen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

Cipőt, nőcipőt vásároljon a „Bella“ cipőüzlet
uj helyiségében, a Püspöki palotában, Hatvan u. 1.
Olcsó árak.
Nagy választék.

A francia csuklyások vezetőjét letartóztatták

Páris, november 20. A csuklyások mozgalmával kapcsolatban letartóztatták Moreau mérnököt, egy szövőüzem igazgatóját. A vizsgálat kiderítette, hogy Moreau egyike volt az összeesküvés vezetőinek s az ő feladata volt a fegyverraktárak megszervezése. Bűncselekményre való szövetkezés és engedélynélküli fegyvertartás miatt letartóztatták és a fiát is a rendőrségen tartották.

Páris, november 20. Az *Oeuvre* értesülése szerint a terrorista összeesküvés ügyében nyomozó hatóságok most titkos rádióleadóállomások után kutatnak. A hatóságoknak tudomása van arról, hogy Párisban és környékén, valamint az ország egész területén mintegy 200 titkos rádióleadóállomás működik. A rendőrség állitólag két titkos rádióleadóállomást már fel is fedezett. Tegnap Langeron rendőrfőnök hosszasan tárgyalt a hadügyminiszterrel. A minisztériumokat és a középületeket még mindig szigorúan őrzik.

Az *Echo de Paris* értesülése szerint a rendőrprefekturát és a minisztériumokat valóságos erődökké alakitották át. Ugylátszik, hogy a kormány rendkivüli események bekövetkezésétől tart. Kérdés, hogy a kommunistáktól vagy a csuklyásoktól tart-e a kormány?

—=—

Gulyás csillár **Rádió** szaküzletében
PIAC-UTCA 59. Tel.: 32-19.
bemutatjuk **PHILIPS, ORION, EKA és TELEFUNKEN** uj tipusait.
Csillár 2 lg **7·80** pengő, 3+1 ebédlőbe **17 50** pengő.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR:

November 21-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Gólyaszanatorium.**

November 21-én, vasárnap este: **Csodatükör.**

Novemoer 22-én, hétfőn este A) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 23-án, kedden bérletszünet: **SYBILL.**

November 24-én, szerdán C) bérlet 8. szám: **Csodatükör.**

A szinházi iroda jelentése:

Ma délután a legmerészebb francia operettekkel vetekedő háromórás szakadatlan nevetést biztositó pompás operett, a

GÓLYASZANATÓRIUM

mérsékelt helyárakkal kerül szinre.

Este bérletszünetben, de a kedvezményes és szelvényjegyek érvényesitésében, valamint hétfőn este A bérlet 9 számban Babay—Buday zenés, népies költői játéka, a szépségei mellett sok derüt is alkalmazó

CSODATÜKÖR

kerül szinre.

23-án, kedden
mérsékelt helyárakkal
SYBILL
H. Neményi Lili felléptével.

Krofta beszéde

Prága, november 20. A képviselőház külügyi bizottságában **Krofta** külügyminiszter kijelentette hogy a cseh kormány külpolitikájában változás nem várható. **Szüllő Géza** képviselő nem jogosult — mondotta Krofta — a magyar kormány nevében beszélni. — A magyar felelős külpolitika **Kánya Kálmán kezében van letéve, aki egészen más hangon beszél, mint Szüllő,** mivel tudatában van annak, hogy a magyar kormány nem szabhatja meg a cseh kormány számára a módot, miként oldja meg saját területén a kisebbségi kérdéseket. Szüllő képviselő nyilván azt hiszi, hogy a Magyarországhoz való közeledés politikája **Hodzsa** miniszterelnök személyes ügye. Téved, mert ez egyben a cseh külügyminiszter politikája is.

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feleapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és „KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Óriási árleszállitás szövetekben Aszmannál

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Haldoklás

Vezeklő vágyát
leheli felém a fenséges erdő.
Didergő ágak
levélcsodái tépett oltárkendő.
Nyulánk jegenyék
millió hurját durva szél cibálja,
Kifosztott bokrok
szinöltönyét a nap osonva járja,
Sugárindái
imbolygó fénye tüzet remegtet,
— Az én szivemben
nem ápol többé szépséget, szerelmet.

Vetett fűágyon
tusázó lázban piheg a lankadt rét.
Hazug föld keblén
kialudt fényü törtvirágszemecskék.
Nyirkos avarban
a merengő nyár révülten haldokol,
Mohák smaragdos
kivánesi szemét beszállta a por.
Csuf ruhát öltött
taposott utak dacra feszült teste,
— E pusztulásban
régi szép álmát lelkem hol keresse?

Mit borzadva látsz
e romlás átka nem lesz soká az Ur!
Mert jön a dér
és tékozló keze bilincsbe szorul.
Jégpáncélt öltfel
Csipkerózsikák tündéri ligete,
E bus boruban
utolsót dobban a föld dermedt szive.
Elszabadultan
csak a szél vágtat halálugaron át,
Hogy visszalopja
a bájos tavasz Hercegkisasszonyát.

Vitéz Soltészné Guldán Olga.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PECS.
Comfortos magasiati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek hízó kúra

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délelőtt fél 12 órakor levente istentisztelet Görömbey Zoltán, délután 5 órakor Siposs Imre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry-Kiss László, délelőtt 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Szabados László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Nagy István, délután 5 órakor Baja Mihály. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 3 órakor Négyessy Bertalan — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Varga Zsigmond. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor Töke László délután 4 órakor Erdei Mihály. — Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Tóth László th. — Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Gyula th — Nyulason délelőtt 10 órakor Szabó Gábor. — Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Szata délután 2 órakor Biró Béla. — Cucán délelőtt fél 11 órakor Váry László. — Belsőohat délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Lukaháza délután 2 órakor Bárdi Ferenc — Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. — Kismacson délután 2 órakor Váry László. — Ondód-Kádár dülőn délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. — Pallagon délelőtt 9 órakor Kulcsár Ferenc. — Wolaffkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Kovács József. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor: Siposs Imre.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap reggel 8 órakor leventeistentisztelet, prédikál: Böjtös Sándor. — Delelőtt 9 órakor középiskolai ifjúsági egyházi énekóra. Utána exhortátiot tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor „halottak vasárnapja" alkalmából gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Böjtös Sándor. — Este 5 órakor istentisztelet, prédikál Böjtös Sándor. — Szombaton délután Biharkeresztesen, vasárnap délelőtt Berettyóujfaluban, vasárnap délután Derecskén szórvány istentiszteletet tart Pass László.

— **Ady Endre 60. születésnapja.** Ady hatvanadik születésnapja e hó 22-én lesz. Ez alkalomból az Ady-Társaság megkoszoruzza a Rothermere ucca 33. sz. házon levő emléktáblát. A kegyeletes ünnepély szónoka Gulyás Pál, a Társaság alelnöke lesz. Az ünnepély ideje vasárnap déli félegy óra.

Az emberiség barátja. Számtalan könyv, tudományos értekezés, vers és ének foglalkozik a ká[illegible]-számtalan festménynek kávé a témája, minden művégálja, hogy a legpomp mindez [illegible] nevű, sze mert gyü közkedvel gon való hanem a [illegible] heti. A kávé donságokkal [illegible] a világon egyeti[illegible] XIII. század elején bizonytalan híre Europaba. Orvosok, már amikor Abesszíniából a kávé élvezetének szokása Törökországba elterjedt, felismerték élénkítő hatását. 1652-ben első nyomát Londonban találjuk. További százötven évvel később a kávéházak és a kávéivás szokása [illegible] Európában fel- Ferdinánd az n írja naplóvi győzelem frámon Buven mérték kávéházat k utcájátcában — ma? A idenekelőtt ültetvényei gszükséglet fekávétermelés 1¼ Ez a hatalmas kg-os zsákokba töltve, éppen körüléri az egyenlítőn a földet: 40.000 kilométeres óriási abroncso' képezve.

Nincs nap
Meinl Kávé
nélkül
Mégnáskeverék ¼ kg 3.70

— **Egyetemi istentisztelet:** vasárnap délelőtt 11 órakor a Kollégium Oratóriumában dr Kállay Kálmán egyetemi tanár fogja hírdetni az Igét „Mózes arca és Jézus arca" cimmel.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes szentmisék reggel 6 7 8 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise a főtemplomban. Szentmisét tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Mellau Márton prelátus. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — Kertségekben: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár. — Augusztában: Horváth István piarista tanár. — Zita árvaházban Botár Csaba piarista tanár. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán piarista tanár. — Hajdúsámsonban Novák Gyula segédlelkész. — Pallagon dr Bátky Miklós rendházfőnök. — Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. — Józsán dr Szabó János segédlelkész. — Fogházban Iván János piarista tanár.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban:** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Délelőtt 9 órakor katonamise. Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. Délután négy órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10—fél 11 óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásos estély gyermeknapi programmal. Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 fillér, hajmosás + ondulálás 80 fillér, női hajvágás 40 fillér. Piac ucca 69. sz. Vármegyeházzal

x **Vágó tűzifa** és széntelepe **Margit fürdőnél.** Katonatisztek, altisztek, Unió-tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon: 10-24. szám.**

— **Várhalmy Oszkár kitüntetése.** Várhalmy Oszkár dandárkarmester, akit felsőbb hatósága nemrégen Debrecenbe helyezett, nemcsak a honvédzenekar művészi fejlesztése és a szabadtéri játékok országos hírű kitűnő előadásával szerzett Pécsett elévülhetetlen érdemeket, hanem a magyar dalosügy fejlesztése körül több, mint 25 éve végez eredményes, úttörő munkát. Ujabban ezirányú munkásságát kivánta honorálni a kultuszminiszter úr, amikor a napokban a debreceni vegyesdandárparnacsnoksághoz részére küldött hivatalos átiratában a „baranyamegyei dalkultúra érdekében kifejtett érdemes munkásságáért" elismerését fejezte ki. Mi is gratulálunk a kitüntetettnek, aki hivatali munkássága mellett mindig módot talált arra, hogy a civil társadalmi körökkel és nemzeti alapon álló egyesületekkel a jó viszonyt fenntartsa és kimélyítse.

— **A Debreceni Cipésziparosok Dalegylete** 1937 november 29-én este 8 órakor közgyülést tart az Iparoskörben, amelyre meghivja a müködő, alapitó és pártoló tagjait az elnökség.

— **Miklósy István püspök hagyatéka.** A közelmultban elhunyt Miklósy István görögkatolikus püspök hagyatéka ügyében dr Petrovay Zoltán közalapitványi igazgató, miniszteri biztos felhivást tett közzé. Ebben közli, hogy az elhunyt püspök névrokonai, névszerint Gerba Mihályné Miklósy Mária zemplénvásárhelyi, Miklósy Miklós homonnai, Kopasz Jánosné, Miklósy Julia topolyai lakosok, továbbá az Északamerikai Egyesült Államokban pontosan nem ismert helyen élő Miklósy István, Gardos Gyula, és Gardos István, végül Gargos Lajos nagymihályi lakos, valamint az ismeretlen vérrokonok, akik az öröklésre igényt tartanak, résztvehetnek a püspöki törzsjavadalom és hagyaték elkülönitése iránt folyamatba tett eljárásban, ha előbb a miniszteri biztosnál jelentkeznek.

— **László Fülöpnek, a világhirü festőművésznek,** aki angol állampolgár, a kormányzó a Corvin diszjelvényt adományozta, melyet kiváló külföldi állampolgárok kaphatnak meg. A díszjelvény a Corvin láncal egyenértékü.

— **A Debreceni Gazdálkodó Ifjuság** szokásos évi zártkörü családias batyusbálját ezidén december 4-én tartja meg a Korona dísztermében. Kezdete este 8 órakor. Elsőrendü cigányzenekar. Belépőjegy 1.— pengő. (o)

— **1.219.976 teljes szavazati joggal bíró legitimista választópolgára van Ausztriának.** Ezt a bécsi hangversenyház nagytermében, az osztrák legitimista mozgalomnak II. Ottó huszonötödik születésnapja alkalmával rendezett ünnepségén állapitották meg. Ottót Ausztria községeinek 36 százaléka, azaz 1582 község választotta díszpolgárrá.

— **Ingyenes analfabéta tanfolyamok.** Debrecen sz. kir. város Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottsága e tél folyamán ismét megszervezi ingyenes tanfolyamait mindazok részére, akik életkörülményeik folytán a kultúrális élet legelemibb ismeretét: az irás-olvasást el nem sajátithatták. A tanfolyamok rövidesen megkezdik oktató munkájukat, miért is kivánatos, hogy társadalmunk munkaadói analfabéta alkalmazottjaikat mielőbb jelentsék be — a délelőtti órákban — törvényhatósági Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottságunk titkári hivatalához, Széchenyi utca 20. sz. A tanfolyamok az esti órákban tartatnak.

— **Lengyelország Tokajhegyalját teremt a Strypa völgyében.** Ez az egyetlen helye Lengyelországnak, ahol a szőlőfürtjeit megérleli a napfény. Podoliában, melynek földjét a 10-es és 30-as honvédek vére öntözte, igen jó szüretek vannak. Magyarország mintájára szervezi át bortermesztését Lengyelország, mert hazánk ma is, a legjobb bor hazája ismert lengyel földön.

— **Az utcán összeesett s meghalt a rendőri fogdában egy ittas soffőr.** Gerse Ferenc budapesti soffőrt bevitték összeesése után az őrizetes cellába, hogy alkoholmámorát kialudja s ott hirtelen meghalt.

x **Gomb raktáramat** mindenféle szinben, divatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarit meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

Megnyilt
Lichtman Ernyőszalon
Piac u. 77. — (Linoleummal szemben)
Szenzációs olcsó bevezető árak! Javitások áthuzások legolcsóbban.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC U. 89.

Győződjön meg azonnal, hogy
női téli kabátok, női bundák
férfi téli kabátok, férfi városi- és lengyelbundák, férfi öltönyök
a legolcsóbb szabott áron
Magyar Ruhaiparnál
Bika szálló épület
Takarékossági vevőinknek a készpénzvásárlás összes előnyeit nyujtjuk!

Két kis szív

Egyszer volt két kis szív,
— Nem is olyan régen. —
Egymásnak meséket
Suttogtak az éjben.

Mindig csak egymásnál
Voltak a kis szívek,
Nem lehetett látni
Még két ilyen hívet.

De egyszer Sors asszony,
— Gonosz mostohájok —
Megragadta őket,
S ütést is mért rájok.

Elszakítá őket
Örökre egymástól,
S dobta az egyiket
Másiktól jó távol.

Szegény két kicsi szív
Ugy sírt, úgy zokogott.
Nagy volt az az ütés...
Kis testük sajogott.

Egyik meg is repedt,
S halott már azóta...
Másik haldokolva
Leesett a porba.

Nagy Lenke Klára.

— **Amerika nem hajlandó japánellenes lépésre.** Amerikai lapok szerint bizonyos európai körökben tulbecsülték Roosevelt szándékait az amerikai semlegességi politika tekintetében. Az Egyesült Államok kormánya semmiesetre sem hajlandó a brüszeli értekezleten olyan határozatot elfogadni, amely tulmegy Japán erkölcsi elítéltetésén.

— **Elfogták a cinkotai rablótámadás egyik tettesét,** Mandel János 27 éves cinkotai lakatossegéd személyében, aki nagy mulatozásaival vált gyanussá. Tegnap Mandel beismerő vallomást tett, elmondotta, hogy tagja volt annak a rablóbandának, amelyik leütötte október 29-én Koltai Zoltán benzinkútkezelőt és kirabolta.

— **Összeroncsolta a járgány** Stadler György mezőgazdasági munkás lábát az egyik bellegelői tanyában. A munkást sokáig kezelték a klinikán, míg összetört bokája meggyógyult. A munkás vallomása alapján megindult az eljárás gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén Hay Miksa földbirtokos és Klár Gábor gazdatiszt ellen, mert a járgány, mely a szecskavágógépet hajtotta, nem volt ellátva védő berendezéssel. A törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy saját vigyázatlansága okozta baját a munkásnak. A törvényszék felmentette a vádlottakat, de az ügyész felebbezést jelentett be azzal az indokolással, hogy a munkást előzőleg nem tanították be a járgány hajtására, kezelésére és ezzel okozói lettek a bajnak.

Telepes tádiónak
ZETT
anód a lelke!

— **Két német hajót elfogtak a japánok,** levették a német lobogót és japán lobogó alatt felfelé vontatták a két német uszályhajót a Vangpoon. A német konzul tiltakozását jelentette be.

x Ha még nem tudná, megsugom magának, hogy barátnőinek irigyelt alakja a Modern füzőszalon titka, dr Bárdosné, Piac ucca 77.

— **Megharapta a kutya a Jerikó utcán** Gancz Terézt, a kit hetekig ápoltak sebével. A kutya gazdája, Demeter János és Demeter Jánosné ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt. A debreceni törvényszék szombati tárgyalásán kiderült, hogy a kutya elcsavargott a kapu alatt Demeterék házától és napokon át Gancz Teréz udvarán tanyázott. A törvényszék igy feltmentette a vád alól Demeteréket, mivel az ő kutyájukat napokon át az udvarán tartotta a sértett és nem távolította el onnan a kutyát.

— **Háromezer pengős ékszert 30 pengőért akart eladni** a debreceni Halász ékszerésznél Balog Sándor hajdúböszörményi cigány és felesége. Az ékszerész jelentést tett a rendőrségen és így került kézre Balogné, aki beismerte, hogy lopta az ékszert Tarnóczy Jolán tanárnő böszörményi lakásáról. Arról sejtelme sem volt, hogy milyen nagy értékű az ékszer. A cigányok elfogásának érdekes részleteiről már beszámoltunk, arról is, hogy tárgyalást tartott már a bíróság az ügyükben, de bizonyításkiegészítés miatt elnapolták. A folytatólagos tárgyalást szombaton tartották meg, de ítéletre most sem került sor, mert dr. Paksy István ügyész indítványát elfogadta a törvényszék és előbb a cigányok bünlistáját állítják össze és együtt tárgyalják le ügyeiket.

— **A fuvarosnak nem szabad italozni,** ha munkában van, mondotta ki a debreceni törvényszék Tokay tanácsa. Szabó János fuvaros került a törvényszék elé gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt, mert az országúton elütötte Debreceni Mihályt és megállás nélkül tovább robogott. A tanuk szerint a fuvaros két korcsmában is járt, mikor útjára indult és bár mondták neki a szekéren ülő vásárosok, hogy embert ütött el a szekerével, mégis tovább hajtotta lovait és csak a legközelebbi korcsmánál állt meg, hogy magát és lovát megitassa. Megállapították a tárgyaláson, hogy Debreceni szabálytalanul haladt az országúton, azért történt a gázolás. Ezért nem is mondották ki bűnösnek a vádlottat, hanem azért, mert ivott és a köteles segélynyujtást elmulasztotta, 30 pengő pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet jogerős.

— **Az országút árkában megfagyott egy lakodalomból hazatérő asszony.** Hamecz Mária 37 éves asszony Nyirábrány szomszédságában lévő egyik tanyában lakodalmon vett részt. Alaposan felöntött már a garatra, mikor éjfélkor haza felé indult. A vendéglátó házigazda figyelmeztette, hogy várja meg a virradatot, ne induljon el egyedül. Hamecz Mária azonban hajthatatlan maradt, alig, hogy kiért a faluból, belecsúszott az országút vizes árkába, ahonnan csurom vizesen sikerült nagy nehezen kivánszorognia. Utközben azonban elfogta az álom, leült pihenni s elaludt. Többé azonban nem ébredt fel, megfagyott. Holttestére csak 48 órával később, csütörtökön találtak rá a járókelők az országúton. A szerencsétlen asszonyt a hirtelen támadt hó valósággal betemette. A szerencsétlenség ügyében lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy Hamecz Mária elhalálozásáért senkit sem terhel felelőség.

— **Egy hónapi fogházra ítélték a rendőrtámadó gavallért.** Debrecenbe bejött Hajdúböszörményből mulatni Katona Barna és az egyik vendéglőben vidáman szórakozott. Az erkölcsrendészeti razzia során a vendéglőbe is eljutottak a detektívek és az egyik ott talált nőt bekísérni rendelték a központi ügyeletre. A rendőr a nőt bevinni akarta, de az élénken tiltakozó nő védelmére kelt Katona Barna, sőt a rendőrt mellbe is vágta. Megindult ellene az eljárás és a rendőr megtámadása miatt a debreceni törvényszék egyhónapi fogházra ítélték.

Több fény
Jobb világitás
Kevesebb költséggel
hófehér, napfényszerű világitás
1 órára 1 fillérbe kerül
100 gyertyafénnyel.
Vigyázat!
a Maxim lámpát — mert jó — utánozzák
Kérje 23. sz. árjegyzékét.
Ardó József világitási szaküzlet
Budapest, VI. Vilmos császár ut 45
Debreceni megbizott:
ifj. Seress József, Debrecen, Kassa u. 29. (13 ajtó)

6-féle typus
6-féle ár!
Egy minőség!
TRIUMPH

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, merț a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feikapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Veressné Főző Erzsébet tővárosi nagy sikere

A „Debreczen“ olvasói jól ismerik Veressné Főző Erzsébetnek, a kiváló írónőnek hangulatos, finom írásait. Most a kitűnő írónő a fővárosi Tinódi-esten aratott nagy sikert. **„Riadó“** című melodrámáját Pesti Zsuzsika adta elő s az előkelő közönség lebilincselve hallgatta, majd utána felzugott a tapsa. A szerzőt többször előtapsolta az ünneplő hallgatóság. Hasonlóképen forró sikere volt Veressné Főző Erzsébet „Vadgalamb bugása“ c. népdalának, melynek zenéjét Kubányi György szerzette. A Rádióból ismert Hajdu Anna művésznő előadásában ez a szám az est kiemelkedő fénypontja volt. Az estélyen, mely a főváros és vidék tehetségeinek találkozása volt, ünnepélyes keretek között nyujtották át Veressné Főző Erzsébetnek az **aranyoklevelet.**

A kiváló írónőt egyébként a Fráter Loránd Irodalmi Társaság is tagjai sorába választotta.

Alább közöljük a „Riadó“ című verset.

Riadó

Szól a kürt, peng a lant
Jó Tinódi ébredj!
A siró magyar nép
Óhajtva vár téged . . .

Ércszobrod babérja
Napsütéstől zöldül.
Hideg vaskezed közt
Lantod hurja rezdül . . .

Messze néző szemed,
Ellát Trianonig . . .
Hideg kebled alatt,
Tudom szived vérzik . .

. . . Nem lehet hát soha
Boldog a magyar nép.
Tinódi sirjába
Megfordul és kilép . . .

Ércszobrához siet,
Felölti magára . . .
Biztató ének száll
A regős ajkára . . .

Nemzetem, nemzetem,
Széttiport nemzetem . . .
Rabbilincs láncodnak
Csörgése fáj nekem . . .

De aki Istenben,
Igaz hittel bizik . . .
Magyar imádsággal:
Szivből imádkozik . . .

Lantján a hur zokog,
Száll a melódia . . .
A magyar Hiszekegy:
Magyar imádsága . . .

— — — — — — —

Tinódi szelleme
Óh maradj itt köztünk:
Mert szent emlékedet
Mint géniuszt őrzünk . . .

Veressné Főző Erzsébet.

— A törökök 12 nagy kereskedelmi hajót rendeltek a németektől és bizottságot küldtek Ankarából Berlinbe a szerződések aláírására.

— Óriási gyémántot találtak Soromandel közelében. A gyémánt rózsaszinben ragyog s értéke másfélmillió pengő.

— Tanácskozás a nemzeti stadion ügyéről a kormányzónál. Hóman Bálintot a kormányzó kihallgatáson fogadta szombaton délelőtt és jelentést hallgatott meg a nyitott sportuszoda és sportcsarnok épitéséről. A kormányzó azt az óhaját fejezte ki, hogy már most jelöljék ki azt a területet, melyen a nemzeti stadiont felépiteni lehetne, ha arra a szükséges fedezet **már biztositva lesz.**

STEYR AUTÓK Körzetképviselete BORY-nál Tel.: 20-51

Bugyi Sándor meg az eisötitítis

Csupacsont Szilágyi: Mi csinál kend, Sógor?
Bugyi: Bekötöm a Nyalka fin yes szemeit, hogy ne akadímiázza a sötitítist hétfün este, mer még maj fel tanál írni a löndír.

— A Déri Muzeum ma, vasárnap 10—1 óráig nyitva. Belépődij nines. A Füvészkert u. 2. sz. iskola épületben elhelyezett Thaly-szoba kivánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A Közmüvelődési Könyvtár 10—12-ig nyitva.

— Dr Juhász Nagy Sándor prédikált a csapókerti templomban. Dr Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző látogatást tett a csapókerti egyházrészben. Ezt az alkalmat felhasználta arra is, hogy az uj templomban bibliamagyarázatot tartson. Értékes beszédében fejtegette, hányféleképpen segiti az Isten az embereket életük minden vonatkozásában. Dancsházy Sándor lelkipásztor imája után az óvoda termében értekezletet tartottak. Itt dr Juhász Nagy Sándor az egyházrész külső szervezetéről és az épitkezésekről beszélt. Dr Dancsházy Sándor lelkész a gyülekezet nevében üdvözölte dr Juhász Nagy Sándor főjegyzőt és meleghangu köszönetet mondott az egyház központi vezetőségének azért a sok és nagy segitő támogatásért, amelyben a csapókerti egyházrészt részesitik.

— Dr Jankovich László egyetemi tanár november 22-én, hétfőn délután 5 órakor a törvényszéki orvostani intézetben a vérvizsgálat csoportositásáról tart előadást, melyre az ügyvédeket meghivja dr Fráter Pál kamarai elnök. (+)

x A Márkus-étteremben, uj vezetés alatt, ma és minden este hangulatos női jazz-zenekar müködik, Olga szakszofonmüvésznő, Margot, Pali tangoharmonikamüvész közremüködésével. Szives pártfogást kér Márkus Károlyné.

— Korrepetálnak, vizsgára előkészitenek szaktanárok. Beiratás: Kálvin tér 11. SDG, d. e. 10—12, d. u. 4—5. (:)

— Május 1-ig biztositva van egy-egy karéj kenyér. Az Árpád téri egyházrész is megkezdte a karéjkenyér akcióját. A Rakovszky uccai iskola szegény gyermekeit látják el délelőttönként egy-egy karéj kenyérrel. Gondosan kiválogatták, kik azok, akik segitség nélkül, éhesen lennének kénytelenek egész délelőtt az iskolában ülni. A lelkes egyháztagok gyüjtést inditottak, olyan szép eredménnyel, hogy május 1-ig biztositva van az akció anyagi fedezete.

— A mesteruccai egyházrész müsoros teaestélye 28-án a Kollégiumban. Előad Földesné Hajdu Borbála, szaval Horváth Ilonka, ének-, zongoraszámok. (:)

A Takarékosságra készült műfogán nézze meg az M. W. L. Wipla védjegyet és kérje el a garancia levelet fogorvosától.

— A vihar 20.000 házat rombolt le a Fülöp szigeteken. A Fülöp szigeteken ismét nagy vihar vonult végig és 20.000 házat rombolt le. Az áldozatok száma több száz. A kár 10 millió peseta. Az orkán elszakitotta a telefon és táviró vezetékeket, megsemmisitette a terméket. Az elpusztult vidékre mentő expediciók indultak.

x Schaff tánciskolájában, a Koronában december hatodikán uj tanfolyamok kezdődnek. Csütörtökön, vasárnap össztánc. Különórák bármely időben.

— Az olimpiai bajnokot, Csik Ferencet doktorrá avatták. Szombaton délben fél tizenkét órakor a budapesti egyetem központi épületében orvosdoktorrá avatták Csik Ferencet, az olimpiai uszóbajnokot.

— Lord Rothermere unokaöccse a Hortobágyon. Michel Harmsworth, Rothermere unokaöccse, aki hetek óta nászuton Magyarországon tartózkodik, a Hortobágyra is ellátogat és néhány napot a csárdában fog tölteni. Vadlibavadászaton is részt vesz, mivel most igen jó a vadászat. Hétfőn érkezik a Hortobágyra és csak csütörtökön utazik el.

— A Szociális Missziótársulat Leányklubja katolikus háztartási alkalmazottak részére ingyenes kézimunkatanfolyamot rendez. — Szeretettel várunk minden leányt vasárnap délután 4—½6-ig a Szent Anna uccai kat. elemi leányiskolában. (:)

— Négyezer éves sirkamrát fedeztek fel Egyiptomban nemrég. Asirkamrában Hemaka, az első egyiptomi dinasztia nagyvezére fekszik, akit a szokáshoz hiven házának egész berendezésével, szolgáival együtt temették el. Kedvenc madarait, kutyáit is melléje tették. A sirkamrában volt egy 15 méter hosszu felszerelt csónak is.

— Felhivjuk a 6 elemit, vagy 4 **polgárit végzett 16 éven felüli leányok figyelmét** a B. Gizella leánykörre, mely vasárnaponként ½ 4-től 5-ig tartja összejövetelét a Szt. Anna uccai kat. elemi népiskolában. Uj tagokat szeretettel vár a Vezetőség. (:)

— Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztályának november 23-án, kedden este 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartandó összejövetelén dr Jakobovits József ügyvéd **„A védettség intézményének likvidálása“** cimen előadást tart. (+)

— A nyilastelepi református templomban a bünbánati héten, tehát hétfőtől kezdve minden délután ½ 6 órakor istentiszteletet tartunk, mely alkalmakra hiveinket ezuton is szeretettel hivjuk. A szolgálatokat Mezey Béla református lelkipásztor végzi.

x Egyetemet és főiskolát végzett magyar nők egyesülete november 27-én, szombaton 6 órakor az orvosi kamara helyiségében közgyülést tart, amelynek keretében dr Arató Amália (Budapest) aktuális női problémákról, dr Ferenczy Jolán a kóros lelki alkat feldolgozásáról a magyar irodalomban cimmel tartanak előadást. Közgyülés után közös vacsora az Angol Királynőben. A tagokat minél nagyobb számmal szeretettel várja a vezetőség. (:)

— Az Olasz Kultur Intézetben folytatódnak a beiratkozások. Az Olasz Kultur Intézet olasz nyelvi tanfolyamai oly nagy érdeklődésre találtak, hogy az Intézet Igazgatósága szükségesnek találta a beiratkozások idejének ujbólvaló meghosszabbitását. A beiratkozási dij a most beiratkozóknak is csak kettő pengő, ezen tulmenőleg semminemü fizetnivaló nem terheli az érdeklődőket. Azok, akik az olasz nyelvben már haladottabbak, az Intézet által minden héten kétszer tartandó olasz nyelvü előadáson képezhetik tovább magukat. A titkárság készséggel nyujt felvilágositást. (o)

— Kutcsészéket lopott a várostól Rusznyák József napszámos és átvette azokat Salamon Éliás. Megindult ellenük az eljárás és a törvényszéken a napszámos elmondotta, hogy Salamon Éliás biztatta a lopásra és az egyik csészét már vissza is küldte vele azzal, hogy már rájöttek a lopásra. Salamon tagadta, hogy bünös lenne. A bíróság elitélte Rusznyákot két hónapi fogházra és Salamon Éliást 50 P pénzbüntetésre. Az itélet jogerős.

— A Magyar Postaaltisztek Országos Egyesületének Debreceni Csoportja e hó 21-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel rendkivüli közgyülést tart, melyre az egyesület minden tagját ezuton hivja meg a vezetőség. (o)

Uj tisztviselő étkezde!

Pétertia u. 48.

A legjobb, legizletesebb házikoszt. Figyelmes kiszolgálás.

90 és 1.20 P-ős olcsó menüárak!

Névnapra szerezzünk örömöt hasznos ajándékkal!

Gyapjúkesztyű, harisnya, zsebkendő, zsorzsett-kendő,

trikó- és halselyemkombiné, kötöttbluz, pullover, esernyő, jourteriték

nagy választékban, jutányos áron beszerezhetők:

Kontsek Kornél divatáruházában.

Mi is csatlakozunk

Budapest székesfőváros polgármestere egy javaslatot terjesztett elő, melynek az a célja, hogy a vidékről a fővárosba induló, munkát keresőknek tiltsák meg a főváros területére való özönlését...

Olvastuk ezt a hírt és nyomban az jutott eszünkbe, hogy tökéletesen igaza van a főváros polgármesterének és mi is csatlakozunk ehhez a javaslathoz azzal a megtoldással, hogy valóban tiltsák meg a vidékieknek a fővárosba való özönlést. De ne csak a munkáért indulóknak, hanem azoknak is, akik pénzt visznek a fővárosba. Igy mindenekelőtt ismételten hangsúlyozzuk és hangoztatjuk, hogy szüntessék be az összes féláru vonatokat, melyek agganccsal kiállítástól a mostani baromfikiállításig minden alkalmat megragadnak, hogy a jó vidék felmehessen, felvihesse a pénzét és ott költs el. Különösen kedvez ilyen tekintetben a fővárosnak ünnepek előtt a szerencse. Tessék csak haladéktalanul intézkedni, hogy szüntessék meg ezeket a féláru vonatokat, hadd maradjanak itthon a jó vidékiek...

Mindenekelőtt és felett fontos mi szerintünk is a decentralizáció, de minden téren. Eddig úgyis az volt a helyzte, hogy a főváros szívott fel mindent, ami gazdaságilag érték volt. Gyárak, pénzintézetek, bankok, OTI, biztosító intézetek és mindaz, amiben ott van a magyar vidék pénze is, a fővárosban élte ki magát és ott tezaurálta minden gazdasági megmozdulás lehetőségének a pénzét...

Reméljük, hogy most már másképpen lesz.

Maga a főváros polgármestere tette meg a javaslatot, hogy akadályozzák meg a vidékiek fővárosba özönlését.

Aligha örvendtünk valaha is javaslatnak ilyen szívből, mint ennek, ha a mi javaslatunkkal kibővíteten valósággá teremtik...

— Deák László tépei jegyző ellen fegyelmi eljárás indult, mert olyan adatok merültek fel, hogy a jegyző hivatalbeli itársadalmi tevékenységével a község békéjét feldulta, a lakosság körében nyugtalanságot keltett, a hivatalos hatalommal visszaélt, a hivatali titoktartást megszegte, felettes hatóságával szemben tiszteletlen magatartást tanúsított s hivatalát szabálytalanul vezette és anyagi vonatkozásban is visszaélést követett el. Vitéz Bonczos Miklós Csongrádvármegye főügyésze 55 rendbeli fegyelmi vétségben kérte elmarasztalni a jegyzőt. — Csergő Károly alispán ma hozott csak ítéletet a fegyelmi ügyben. Deák László bűnösségét a legtöbb vádpontban megállapította s őt kényszernyugdíjazásra ítélte.

— Az ipari cikkek vámjának megállapításánál hallgassák meg a Mezőgazdasági Kamarákat is. Mezőgazdasági körökben ismét sok a panasz, amiért a mezőgazdasággal kapcsolatos ipari cikkek vámjának megállapítása legtöbbször a mezőgazdaság érdekei ellen történnek. E panaszok országos mozgalommá szélesedtek, amennyiben az ország valamennyi mezőgazdasági kamarája elfogadta az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamarának azt a határozati javaslatát, hogy a mezőgazdasággal szoros összefüggésben levő ipari cikkek vámtétel-megállapításánál a kamaráknak minden egyes esetben döntő szavuk legyen. A kamarák e mozgalmuknak az országgyülés színe előtt is hangot adnak és hir szerint erős bírálat tárgyává teszik az Árelemző Bizottság működését, mert úgy vélik, hogy a mezőgazdasági termelés szempontjából elsőrendű fontosságú ipari cikkeknek, valamint a falusi népesség iparcikkszükségleteinek árelemzése és ármegállapítása a gyáripari érdekeknek kedvez.

— Dr Molnár Pál gimnáziumi tanár előadása a mesteruccai egyházrészben. Szép munkát végez a mesteruccai egyházrész, amely hetenként felváltva bibliaórát, kézimunkaórát és ismeretterjesztő előadásokat rendez. Most dr Molnár Pál gimnázumi tanár tartott nagyon értékes és magasszinvonalu előadást korunk irodalmi izlésének hanyatlásáról, amelyet a mértéktelen sportőrület idézett elő a háboru okozta anyagi és lelki pusztitások mellett. Ezek mellett az előadások mellett vasárnaponként bibliaórákat és irodalmi leckéket tart a Vasárnapi Leánykör az egész héten irodákban, üzletekben elfoglalt leányok számára. Ezeknek az előadásoknak egyre nagyobb hallgatósága van. A bibliaórákat és irodalmi előadásokat felváltva Balassa Józsefné, Fóris Mihályné és Szeremley Béla tanár tartják.

Félikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feiszáradása és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Eltemették Buday Kálmánt a debreceni egyetem díszdoktorát

Budapest, nov. 20. A rokonok, barátok és tisztelők és a magyar orvostársadalom osztatlan részvéte kisérte utolsó utjára dr Buday ny. egyet. tanárt, a Magyar Tudományos Aakadémia rendes tagját, a debreceni Tisza István egyetem tb. doktorát. Az egyházi szertartás után elbucsuztatták Buday professzort a Tudományos Akadémia, az egyetem és az orvosegyesület nevében, majd a gyászbeszéd elhangzása után gyászkocsira helyezték a koporsót és a megjelent gyászoló közönség egészen a sirig kisérte a halottat, ahol ujbóli megáldás után elhantolták.

A Kossuth uccai egyházrész nagyszabásu szegénysegélyezési tevékenységet indit meg

Biky Gábor vallástanár lelkes felhivást intézett a Kossuth uccai egyházrész leányköreihez, melyek mintegy száz taggal rendelkeznek, hogy az egyházrész szegényeinek behatóbb segélyezésére eleven szervezetet létesitsenek. A Kis- és Nagyleányok Köre elhatározta, hogy hatos csoportokat alakit és ezek egyenként magukra vállalják egy—egy szegény család felkeresését és állandó istápolását. A lányok ennivalót, ruhát szereznek és a csoportok vezetőivel együtt felkeresik a családot, amelyiknek gondozását magukra vállalták, házi istentiszteleteket tartanak és utána megajándékozzak őket. Igy akarnak eleget tenni annak a felhivásnak is, amelyet dr **Vásáry István** egyházi főgondnok mint intelmet intézett az egyháztagokhoz: **Keressük fel a szegényeket, enyhitsük fájdalmukat és töröljük le könnyeiket. Igy töltsük be a Krisztus törvényét" Baja Mihály** lelkipásztor pedig arra buzditotta az egyháztagokat, hogy a lelkiekről se feledkezzenek meg a testi szenvedések enyhítésekor. A segitség ne csak anyagi, hanem főképpen lelki legyen — mondotta Baja Mihály — és amig valakinek kenyeret nyujtunk, ne feledkezzünk meg arról, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Istennek Igéjével is".

Az első ilyen szeretetlátogatás már meg is történt. Hat kisleány csomagokkal megrakodva **Biky Gábor** vezetésével felkeresett egy 74 esztendős szegény házaspárt. Rövid istentiszteletet tartottak, amelyet az öregek könnyes szemmel hallgattak végig, utána pedig átadták a leánykák a magukkal hozott ajándékcsomagokat. Valóban megható volt, hogy a két szegény ember a szeretet ilyen megnyilvánulását fogadta és hálásan megköszönték úgy a lelki, mint az anyagi adományt.

A KIVÁNSI NAGYMAMA

A nagymama: Szóval katona lettél, kedves unokám. És milyen csapattestnél szolgálsz?

Az unoka: A hírszerző osztálynál, nagymama

A nagymama: Nagyszerű! Akkor hamar mondd el, milyen híreket szereztél.

Értesítés!

A vidéki vevőközönségem kényelmére cégem összes készitnyeinek

Debrecenben

kizárólagos egyedárusitásával

Kardos parfümeriát

biztam meg, ahol kiváló minőségü cikkeim teljesen a budapesti árakon lesznek árusitva.

Kosztelitz

PARFÜMERIE-K

BUDAPEST

V., Dorottya ucca 12.
IV., Váci ucca 18.
V., Szt. István körut 26.
IV., Calvin tér 4.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban gyenge légáramlás és még mindig borult, sokfelé ködös az idő. A nap folyamán számos helyen volt eső. A nyugati megyékben elérte az esőmennyisége a 3 millimétert. A hőmérséklet általában 6—8, Pécsett 9, Debrecenben 10 fokra emelkedett. A magasabb hegyeken, igy Kékesen a napsütés érvényesült s ott a hőmérséklet 10 fokig emelkedett, annak következtében a hó tovább olvadt.

Jóslás: **Gyenge légáramlás, változó felhőzet, több helyen köd, egy-két helyen kevés eső. A hőmérséklet alig változik.**

Mire gondol az ügyes háziasszony

hogy házának minden órája mindig járjon,

hogy a gyufatartók sohasem maradjanak üresen,

hogy a fűtött szoba levegője ne legyen száraz. Erről permetezéssel, vagy vízzel telt edények, virágvázák elhelyezése útján gondoskodik.

Hogy háztartására az előirányzott összegnél sohasem költsön többet. Fix jövedelem esetén katazstrófa. Ezért ajánlatos előbb költségvetést készíteni, mire mennyit költhet. A napi kosztpénzt összegét sohasem lépi túl, ellenben, ha néhány fillért megtakarít, azt egy kis dobozban összegyüjti és ebből fedezi a vasárnapi, ünnepnapi, stb. költségesebb ebédek előállítását.

Hogy a kályhák használhatóságát ősszel, a nagytakarítás és fűtés beállta előtt állapítja meg, nehogy akkor legyen kénytelen javítani, amikor a lakás már ragyogóan tiszta, a fűtést pedig meg kell kezdeni.

Hogy a diódarálón sohase darál cukrot, erre a célra külön darálót tart.

hogy a tejeslábosban és a teásfazékban nem főz egyebet, nehogy a tej, vagy a teavíz zsíros legyen.

Hogy a cselédszobát nem használja lomtárnak, hanem rendesen, tisztán rendezi be, hogy az egész nap dolgozó alkalmazott a jól végzett munka után este szivesen térjen nyugvóra tiszta, rendes szobájában.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szigethy Károly műszaki igazgató fia Csaba, Meszena u. 3. sz. Reindl Imre kocsis fia Sándor, Monostorpályi út 9. Szele György fm. leánya Monostorerdő. Kulcsár István gazdálkodó fia István, Bellegelő 253. Tóth Mihály fm. leánya Erzsébet, Haláp 2.

Házasságok: Hunyadi Gyula egy. altiszt Csapó u. 45.—Barta Zsuzsa Kuruc u. 112. Bujdosó István fodrász, Varga u. 31.—Csizi Róza u. ott. Papp Elek máv. npsz. Domokos L. u. 26.—Széll Margit Ádám u. 34. Orosz István tanító Tokaj—Magyary Erzsébet Szent Anna u. 48. Nagy István máv. altiszt Balaton u. 36.—Papp Erzsébet Eötvös u. 11. sz. Hadházi László adóhiv. H.-hadház—Szigetvári Erzsébet Herczeg u. 8. Kovács Lajos npsz. István ut 10.—Pajzos Erzsébet u. ott. Tóth István kapus Fülöp u. 11.—Porcsin Julia u. ott. Molnár Márton szabó s. Veres u. 19.—Komjáti Piroska Domb u. 6. Hüse István fm. Bihari u. 12.—Fazekas Irén u. ott. Nyakas Lajos keresk. Honvéd u. 15.—Nagy Erzsébet Csillag u. 19. Fórizs József fm. Tegez u. 60.—Bogár Erzsébet u. ott. Veres István fm. Perecz d. 33.—Cseke Teréz Fáy dülő 5-b. Szabó Ferenc npsz. Uj uj 10.—Katona Margit u. ott. Besenyei Imre mávag tiszt Miskolc—Csukás Anna Keleti sor 17. Balla János fm. Bánk 44.—Virág Julia Bánk 45. szám. Leitner Miklós m. hiv. Dózsa utca 11.—T. Kiss Róza, Nádasdi u. 11. Sári Imre földműves, Hajdúböszörmény—Gáti Sára, Csap ucca 70. Győri József gazdálkodó, Péterfia u. 52.—Szabó Irma, Csonka ucca 7. Kovács József őrmester, Ungvár ucca 4.—Bordás Piroska, Déli sor 27. Vass József ács, Szabolcs ucca 34.—Guta Etelka.

Halálozások: Császár István rk. 25 éves, Budapest. özv. Konyáthi Jánosné ref. 80 éves, Domb ucca 6. Kusza Gyula ref. 67 éves, Zöldfa ucca 17. Kovács Sándor ref. 5 hónapos, Bocskai tér 1. Némethy Gáborné ref. 31 éves, Bánk

— **Betiltották a román szélső** jobboldali Lumea Romanese megjelenését két napra, mert alaptalan és közrendet veszélyeztető híreket közölt, amikor azt irta, hogy ellenfele, a másik szélső jobboldali lapnak, az Universulnak a főszerkesztője orgyilkosság révén jutott pozíciójába és hogy csalásokat, sikkasztásokat követett el és hogy az ügyészség elfogató parancsot adot ki ellene, de nem találták, mert Párisba szökött.

— **A rejtvényfejtők figyelmébe!** Lapunk november 14-iki, vasárnapi számában megjelent rejtvények megfejtői közül ezen a héten a következők kaptak jutalmat: **1—1 színházjegyet nyert:** Halmágyi Ena, Arany János u. 20.; Somossy Klára, Csapó u. 23.; Mágner Duci, Rakovszky u. 40.; **1 mozijegyet nyert:** Pál János, Sarok u. 5.; **1—1 könyvet nyert:** Papp Margit, Laktanya u. 11/b; Gyöngyössy Pethes Andor, Cserepes u. 12. **A színház-, illetve mozijegyet kérjük hétfőn délután fél 5 és 6 óra között átvenni a kiadóhivatal pénztáránál, kivel azok kizárólag csak a hétfői előadásokra érvényesek.** Amennyiben a fenti időpontban a jegyeket nem vennék át ugy arra többé igényt nem tarthatnak.

— **Örömében elájult a fegyenc** a budapesti törvényszéken, amikor kihirdették előtte, hogy szabadlábra helyezik. Szabó György feltalálót, akit kerités büntette miatt ítéltek el, feltételesen szabadon engedték, mivel 15 hónapot már ült. **Az örömében elájult fegyencet kórházba szállitották.**

Megszállott területi hirek

A jövő év folyamán Erdélyben zsidó értelmiségi találkozót tartanak Kolozsváron, melyen részt vesz Erdély zsidóságának értelmisége csaknem teljes számban.

Marosvásárhelyen egész egyszerüen lefoglalták a tanonciskola helyiségeit gyenge elméjüek ápolására szolgáló intézetnek, igy a tanonc iskola az utcára került.

Bölön kis erdélyi község az elmult héten új kultúrházat avatott, melynek az lesz a célja, hogy a község magyar lakosságának iskolán kívül népmüvelést biztosítson.

Már odaát is: Marosvásárhely közelében lévő Alsóbölkény községben a román csendőrmester házkutatást tartott a dalárda vezetőinél és elkobozta a legujabban sokat szerepelt Viharsarok, Futóhomok, Néma forradalom című könyveket.

A **nagykárolyi legényegylet** most ünnepelte fennállásának ötven éves évfordulóját.

Románia a környező államok területéről ez évben ez évben négyszázezer vagon fát akar kiszállítani. Ez a horribilis szám jellemzően mutatja, hogy mi az oka a magyar folyók rendetlen kiöntéseinek és annak, hogy miért pusztulnak az erdélyi erdőségek . . .

A **román fegyverkezésre jellemző,** hogy most már a villanyszámlákat is repülő bélyegekkel kell ellátni.

Esterházy prágai magyar párti képviselő bírálta a cseh parlamentben a költségvetést, melynek egyharmada katonai célokat szolgál.

A **cseh kormány** huszonkét millió koronát irányzott elő külföldi propaganda celokra, már is látjuk, hogy milyen hajszára fog ez közelesen vezetni.

Pozsonyban új református diákotthont létesítettek, melyet most avattak fel ünnepélyes keretek között.

Csehszlovák hiradás szerint Japán új dömping áruval akarja elárasztani Európát, állitólag a Balkánra már meg is kapta a japán áru a bevonulást.

Csehszlovák hiradás szerint nyolcmillió őrült él Oroszország területén, ami a lakosság körülbelül öt százalékának felel meg. Érthető . . .

GYÁSZ ROVAT

Özv. Komjáthy Jánosné élt 84 évet. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Közteemtő ravatalozójából. Temetését Fehértói cég rendezi.

—=—

Molnár Imre szijgyártómester 62 éves korában elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás Csap ucca 36. Temetését Bartha vállalata végzi.

—=—

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett fiunk, testvérünk, unokám elhunytával mérhetetlen bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet. **Nagy Sándor és családja.**

—=—

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejthetetlen férjem, édesapánk, fiam temetésén megjelentek, nagy bánatunkat enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet. **Özvegy Nagy Sándorné és családja.**

TORTÁKAT SANTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U.1.

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZABAN. PIAC-UTCA 51.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U.70.

Fényt és hangulatot viszotthonába, ha GULYÁS PIAC-U.59. CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL TELEFON: 32-19

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, izletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Piac-u.37. Lipóküllönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ veret.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, karneválra SZIKSZAYTÓL rendelyen. FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u 3.

Fuzer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET. KOSSUTH-U.8.

SZÖNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U.19.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Jóka ölesők ASZMANN úridivatcikkei.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U.2. TELEFON:17-61

Kézimunka fonál, cövidáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Legszebb eskövői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U.100. TELEFON: 21-11 SZ.

Művészi fényképek leszállitott árban. Takarékosság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

Sántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u.81.

GOMBOT megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

KEZTYÜT FÜZÖT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U.14 CSAPÓ-U. SAROK

Férfiszövet különlegességek rendkivül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDÉSÉBEN PIAC-U. 4.

KONYHAEDÉNYEK TÓTH GYULÁTÓL Városházépület

ILLATSZER kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u.1.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

KÉPES VASÁRNAPJA

A sangháji harcokból. Így nézett ki a sangháji északi pályaudvar a japánok bevonulása előtt.

Ez a kép a legnehezebb közlekedési problémát mutatja. A londoni Piccadilly Cirkusz, amelyet nyolc utca vesz körül.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

A PATRIA

című román lap nem valami hízelgő kommentárokkal kíséri Tatarescu miniszterelnök négy éves miniszterségének beszámolóját. Mondenek előtt és fölött megállapítja, hogy mindaz, amit a miniszterelnök Erdélyről mondott, nem más, mint szóvirág, holott hát éppen Erdélyt kellett volna az igazságos elosztás elve alapján bizonyos tekintetben pártolni. Vagy legalább is annyira megbecsülni, mint a regáti területet...

Ezt egy román lap, tekintélyes vezető lap mondja.

Hozzáfűzni valónk alig van, elvégre egyék meg, amit együtt főztek. Minden esetre jellemző, hogy 17 esztendős uralom után se akar más lenni a Regát Erdély számára, mint kizsákmányoló, kolonizáló, gyarmatosító nagy hatalom.

*

arról, hogy

A KOZMETIKÁLT FÉRFI

is megjelent a színen. No, nem a színpadon, hanem az életben. Szerencsés voltam, találkoztam vele és enyhe émelygést éreztem minden tagomban. Holott milyen, de milyen mesteri pontossággal tépett volt a szemöldöke, sőt, ki- és beborotvált. És úgy ment el mellettem, mint egy magasabbrendű lény. Már, már azt várta, hogy illő ámulattal és bámulattal érezzem magam gyarló voltam teljes szemöldökömmel és festetlen arccommal...

Nem ő fordította el a fejét, én nem birtam elviselni a látványt...

*

arról, hogy

JORGA PROFESSZOR

lapja, a sokszor idézett Naumul Romanesc igen elkeseredett hangon ír a legutóbbi roppant méretű katonai nyugdíjazásokról és mindjárt hozzáfűzi, hogy igaz-e az, hogy a tisztviselői és tanári pályán is hasonló merényletre készülnek?...

Végül keserűen kérdi a cikk: Mikor következik el az idő, amikor leépítik az apákat, anyákat, a tudományos akadémiát és a fákról a leveleket, mert amint látjuk, erőszakkal építik itt a temetőhelyet...

Ezt Jorga professzor lapja írja.

Nagy Románia egyik megálmodója és a dákóromán álmok teremtő atyja...

*

arról, hogy

A JEGYZŐKÖNYVET

én írom, minden ellenkező állítással szemben. Mert a napokban egészen véletlenül abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy végig kellett hallgatnom, mikor valaki ezeknek az igénytelen soroknak a szerzőségét olyan fölénnyel vállalta magára hölgy ismerőse előtt, hogy hirtelenében még tiltakozni is elfelejtettem. Persze illető úr nem tudta, hogy én vagyok én, én meg nem akartam elrontani hódító kedvét, de ezután ízenem ismeretlen írótársaimnak, aki tudtom és beleegyezésem nélkül ezeket a cikkeket az én kézjegyemmel írja, sőt az én szememmel látja a dolgokat, továbbmenőleg lelkemen és szívemen keresztül szűri az eseményeket, legyen tekintettel reám is...

Már azért is, mert legközelebbi fölényes diesekvésénél mégis csak be fogok mutatkozni, ami kellemetlen lehetne egy szépen induló szerelem közvetlen közelségében...

*

arról, hogy

AZ UNIVERSUL

című nagy román lap arról keserég szinte sorozatosan, amit mindenki látott eddig is, csak éppen a románok nem akarták észrevenni. Ennek a keserűségnek az oka az, hogy Románia értékei elkallódnak, államháztartása örök rendezetlen, kincsei külföldre hullanak kufárok kezén. Magyarul szólván Csáki szalmája ott minden. Rablógazdálkodás folyik. Az erdőkitermelés mértéktelen volta karsztosít, a petroleum külföldre szállítása elapassza pár év alatt a forrásokat, a híres állattenyésztés nem tud lépést tartani a kivitel mértéktelen rablásaival.

Igen. Tékozló kedvében a hirtelen gazdagodott parvenütt játsza ez az ország, holott Isten adta és tőlünk elvett értékeivel a legboldogabb középeurópai állam lehetne...

De ehhez középeurópai mentalitás, felkészültség és lélek is kellene...

*

arról, hogy

A RÁDIÓ

magyar nótáival nagyon sokszor van bajunk nekünk, akik örömmel vagyunk minden szépnek, jónak hallgatói. Ismételten és ismételten szóvá kell tennünk, hogy a kávéházi énekesek ne akarjanak többet adni, mint azt, ami a nóta lényege. Ne írják át, ne költsék át és főleg ne változtassák meg testét, lelkét a magyar nótának. Higgyék el, hogy úgy szép az, ahogy a nép megteremtette, úgy a mienk az. Semmi kedvünk nincs pesti aszfalt népdalokhoz. Ha nem tudják úgy adni, ahogy a maga valóságában a magyar nóta a magyar nóta, akkor hagyják abba, de sürgősen az éneklést. Legalább is a rádión keresztül ne háborgassanak és ne bosszantsanak bennünket...

*

arról, hogy

A KÁLVINTÉRI HÁZ

romjai ma is állanak megrendülten bár, minden percben készen az összeomlásra és katasztrófára. Csupán azt szeretnénk még tudni, hogy meddig, uraim, meddig. Kiállításból, pandrasságból már eddig is túlontúl sokat volt az, amit el kellett szenvednünk...

*

arról, hogy

ADA SOLOMON

nevű román egyetemi hallgatónő a világ legtermészetesebb hangján mondotta el egy bukaresti törvényszéki tárgyaláson, ahol a gavallérja azért állott a bíróság előtt, mert apját, anyját meggyilkolta, hogy pazarló életéhez pénz szerezzen, igen, ilyen tárgyalás alkalmával mondotta el fenti egyetemi hallgatónő, hogy ő igénybe nem vehette barátja pénzét, mert míg a szülőgyilkossal viszonyt tartott fenn, ugyanakkor volt egy nagyon gazdag barátja is, aki pénzelte...

Hát igen, egyetemi hallgatónő, aki pályára készül, vezetője akart lenni népének és most közvetlen modorban, természetes hanghordozással így tud védekezni a bíró előtt...

*

arról, hogy

A MAGYAR KLASSZIKUS

írók könyveit kiselejtezték a marosvásárhelyi városi könyvtárból, azzal indokolván meg ezt a barbár munkát, hogy ezek a könyvek túlzott használat miatt igen rossz állapotban vannak...

A kiselejtezett magyar könyvek, közel háromezer kötet, tűzre került. Érthető okokból. A magasabb szintű kultúrát soha se értik meg az alacsonyabb fokon élők. Mindig fáj valami bennük, ha látják, hogy mit értek el kulturnemzetek az alatt, míg ők csöndes butaságban nem is akarnak előre igyekezni...

No nem tesz semmit. A háromezer magyar könyv, a magyar klasszikus könyvek pernyévé váltak, de a világ azért megy tovább a maga útján és ahol kultur népek élnek, továbbra is tudomást vesznek rólunk...

jegyz. sz. r. i.

Megbizható minőségü finom **gyapjuszövetet**
CSAK SZAKÜZLETBEN VÁSÁROLJUNK!
Óriási választék
Feldheim Dezső
posztó üzletében
Piac ucca 41. szám.
Takarékosság. Címre ügyelni!

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. Olcsó és megbizható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

Emlékezés három Erzsébetünkről

Irta: Bot Andor

November ködös, borongós alkonyatain ha sétálni indulok a máskor szürke és sötét ablakok tizennyolcadikán megvilágosodnak s a homály vagy fény hátteréből rózsák, krizantenumok integetnek felém. A népes, hangos uccák gazdag házai, a kicsi uccák szegényes portái, a városok és falvak lakóházai mind sűrűen és örömet kettően virágosak ilyenkor... mert mindenfelé beköszönt az Erzsébet napja... S ezt a nevet, mely hét betűből áll, mint a göncölszekér hét csillagból tevődik össze, gazdagon és sűrűn vallja magáénak évszázadok óta a magyar falvak, városok sokezer asszonya és pártás fiatal leánya... S míg a virágos ablakok mögött a jókedv, az emlékezés és szép remények órái vigságos közt telnek, magam három rózsát ölelek magamhoz s míg nézem és simogatom őket, gondolatom fehér leplére három képet vetít a csodálkozás, az emlékezés, a tisztelet és a multak iránt érzett ragaszkodás!

Magyarországi Szent Erzsébet tárja ki prémes, hermelines királynéi palástját, hogy betakarja vele a szegényeket, az elesetteket, majd magasra emeli kötőjét, hogy kincseit és kenyerét elvigye a nélkülözőknek, a koldusoknak... de a kincsek és kenyéradagok rózsákká változnak!... Ki ne ismerne e képeket, melyeken a szépség és jóság ölelkezve sugárzik, a képeket, melyeknek fénye egy évszázadok előtt elenyészett alakról sugárzik szerte szét...

Árpádházi Szent Erzsébet megihlette a művészeket s biztosan ezer és ezer anya gondolt reá és álmodott róla, fohászkodott hozzá, mielőtt az Erzsébet névvel feldíszítette kicsi újszülöttjét... Mert az anyák akkor is, azóta is megérzik és megsejtik, hogy ennek a névnek hordozója földi és égi, testi és lelki szépség volt s ha sokat szenvedett ez csak biztató bizonyság, édes reménység arra nála és minden emberné, de legkivált minden nőnél, hogy a szenvedések tüzében tisztul meg a lélek s mennél mélyebbre nyomul és sujt végzetünk, annál magasabbra emelkedünk...

A fehér rózsa kicsi bimbó korában kerül el a magyar királyi otthonból Wartburg idegen várába s az első gyermekkori vőlegény elhunytával hideg és mostoha környezetben lelki szomorúságok közt éli ifjúságát. Hazulról anyjának, a magyarok által gyűlölt Gertrudnak meggyilkolása híre mint első, de gyógyíthatatlan tördőfés éri... S amíg messze idegenben, együtt érző szív melege nélkül, egyedül bolyong... ezerszer visszasir apja házába... s érzi, mi az egyedül lenni, távol lenni azoktól és onnan, akikkel és ahol élni szeretne. Hány asszonyi lélek, hány Erzsébet sírt így... hányan álmodják vissza magukat oda, hova élve, örömet vágyva, boldogságot sírva soha — soha vissza nem térhetnek!

S mivel az emberi szív kicsi kapuján be kell térni valakinek, mivel ennek a szívnek elkell telni valakivel, a magára maradt fiatal Erzsébet kitárja és odaadja szívének egészét, lényének minden érzését és gondolatát az Istennek, hogy az és csak az éljen benne! Hiába lesz asszony, édesanya, gyermek, leány marad egész életére, az Isten gyermeke... ki nem azért szent, mert azzá avatták, hanem azzá avatták, mert szent volt szenvedések, erőtetések és hánykódások között földi életében! A maga nyomorúsága, elűzetése oly kicsi volt az ő szemében, mikor koldusokat látott, magyar Tiborc testvérek vonultak el lelki szemei előtt és idegenben a valóságban is, hogy ő csak lehajolni tudott ezekhez, csak adni tudott és akart ezeknek kincsei maradványaiból, mindennapi kenyeréből is... Nagyon mélyen lehajolt a szenvedőkhöz, a leprásokhoz, a mindenkitől elkerültekhez, olyan mélyen, hogy azt csak az Istenhez felemelkedett lélek cselekedheti... Olyan megtelt volt a lelke Isten jóságával, nagyságával, hogy amikor tetten érték és kérdőre vonták: — Mit és kinek viszed a kincseket, Erzsébet, ő nyugodtan és mosolyogva mondotta: Rózsák azok! S az isteni kegyelem azokká varázsolta azokat igazolására, megmentésére...

Óh bárha ma a mai Erzsébetek ragyogó és selyemtől dús ruháiban a gyngyök és a virágok kenyérré változnának a nyomor enyhítésére, a mai Erzsébetek újjászületésére!

Erzsébet tisztasága, jósága a maga korának embereit megdöbbentette s már azok is meglátták a glóriát, mit a késő századok művészei koronás feje fölé vontak; szívének dobbanását, fohászának hangját meghallották és a zene és dal szárnyain újból lelkünk szomjas kútjába meritik s azon át a magasba röpítik.

•

A tizenötödik század lovagkorába lopja vissza gondolataimat a második rózsa Abba az időbe, amikor a magyar földön az asszonyok virágos kertjében Szilágyi Erzsébet fenkölt és hatalmas alakja magaslott. Szilágyi Erzsébet!... hány költő énekelte meg szerelmes anyai szívedet, hitvesi hűségedet s hány millió magyar rakja le lábaidhoz névtelen koszorúját, ha rólad olvas, ha az anyai szív martirsagára gondol és az igazságos, a nagy és dicső Mátyás után sóvárog. A régi harcos, igazságát fel nem adó, gyermekeiért harcbaszálló nemzetes nagyasszony mintaképe voltál. A Hunyady János — a kereszténység első soha túl nem szárnyalható, senkik által fel nem értékelhető lovagjának élete párja voltál...

Az ártatlanul kivégzett, virágjában eltiport fiunak és a magyar történelem leggrandiózusabb egyéniségének, Mátyásnak anyja voltál!

A te kezed sem pihent ölbe eresztve, a te lelked sem tespedt szükre szabott kicsi fészek igazgatása közben, ismerted már te is, mi a munka, a cselekvés, sőt te is férfiaknak nehéz, súlyos munkájában fáradoztál és erre nem a testi szépségek, a hiuságok és ragyogások vágya sarkalt... valami nagy, hatalmi érzés... az igazság, a gyermekeid jövője, élete s a haza érdeke acélozott, az tett erőssé, munkavágyóvá és munkaképessé! Nagy voltál, aki kiemelkedtél a családi otthon kereteiből, királyi esküszegés, fegyverek csörgése, rabgyermek szabadítása, ármány, cselszövés töltötték ki álmatlan éjszakáidat s nem a páncél, a lelked volt hatalmas és erős, hogy mindent megbírtál, mindenen győzedelmeskedtél. Talán azért, mert nem csak te éltél e hazában, de ez a haza élt tebenned! Lehet-e visszatekinteni rád — ha csak nem a nagy fiadon, a magyar fejedelmek legdicsőbbjén Mátyason keresztül... Hiszen te ringattad a bölcsőjét, te simogattad első lovagi kardját, te adtad az imát ajkaira, te oltottad az érzéseket szívébe... Hatvanezer arannyal váltottad ki prágai fogságából, de százezreket érő, nemzete örök dicsőségére szolgáló kincseket lopsz szívébe a saját szivedből! Ki nevelt még nagyobb, lennköltebb királyt nála e hazának, ki nagy volt a győzelmes csatákban, ki szomjazott a tudományokra, művészetekre és aki bohó diakruhában, rontgyos paraszti gunyában botorkált a sarcolt, a kijátszott népe körében, hogy igazságot szolgáltasson! O volt a Te vered, az első, aki érezte és munkálta e jelszót: **„Igazságot Magyarországnak."** Mert a nép igazsága, ország igazsága is! S a természet vadvirágos útján... ha szíve megtelt dallal, szerelemmel... talán megtörten, talán könnyektől égő szemekkel fordult visszsa jó Buda várába... mert a nagyság a lemondásnál kezdődik s uralkodni, győzni nem csak másokon, önmagunkon kell első sorban!

E kicsi késői fehér őszirózsa — mig szirmai hulladoznak — ezekről mesél és dalol ez őszi estén.

•

Mikor a nap fölöttünk delel, árnyékunk akkor a legkisebb, mégis mikor a szerencse, a dicsőség vagy a hatalom fénye egyesekre rá sugárzik, ezek igen sokszor éppen ilyenkor nagy és sötét árnyékkal járják a hatalom útjait. Az uralkodás elhivatottjai közt talán senki sem járt kisebb árnyékkal, mint Erzsébet királyné, akit különben olyan sötét és változatlan feketébe öltöztetett sorsa, mint igen keveset a hatalmasok között. De hiába öltött fekete mezt, lelke fehér maradt s nyomában és mujain a gyarló emberek árnyékát, a hatalom gyengeségeit hiába keressük! Talán azért volt ez így, mert a lelke uralkodott önmaga fölött is, útjai, vándorlásai egy ezerszer megsebzett, mindenkinek csak jót akaró, nemeset munkáló lélek bolyongásai voltak S ez a finom, folyton a szenvedések viharától tépett fehér rózsa még itt lebeg mindnyájunk előtt, még itt él mindnyájunk szivében, hajoljunk hát hozzá e szép napon, melegítse meg szívünket a szépség, mely alakján elomlott s melynek lelkéből szétáradt mindenkire, egy ország egész népére!

Még lánc csörgött, börtönök sötétje borult a nemzet számtalan hősére, mikor az Ő első mosolya, tavaszának első sugárzása leolvasztotta a bilincset, kitárta a börtön kapuit az ország szenvedői előtt. Még régi harcoktól felduzzasztott, üszkös és kormos volt Buda, sötét fölötte az ég, mikor az Ő ölelő karja, simogató keze virágba, lombokba öltöztette a várpalotát és felragyogtatta fölötte a megbékülés, az újjászületés napját. Még a lemondás bánatos hárfa zenéje járta át a szíveket, mikor Ő megszólaltatta Nagymagyarország hegyei és völgyei közt a bizakodás, uj remények és feltámadás dalosait... Meglelé ismét mindenki honját e hazában! S amíg gyógyítgatta a fájó lelkeket, amíg munkára lendítette egy fáradt, beteg nemzet erejét s letörölte a könnyeket, eltakarta sebeinket, a nyelvünkön szólt és szólaltatott, lassan észrevétlen lehullottak az ölelő karok, elernyedt a nagy biztató és bizakodó erő, eltünt a mosoly és az isteni fény... elhallgatott az asszonyi kacaj... A királyasszony útján nőni kezdtek a virágok, az Ő feje fölött hiába dalolt a madár... csak csalódás, csapás, szomorúság szomorú fuzei hajoltak magános útjaira! A régi nagy Erzsébetek szenvedései szakadtak rá s gyászában fekete lobogót lengetett a vihar országaiban. Ez a vihar nem szünt meg soha... ott zúgott örökre a feje fölött, ott égett örökre a lelkében... Ha járta a világot, nem a fenedést, a fájdalmak csendes magános útait kereste! Aki békét, új hazát adott népének, a boldog otthon édes örömeit, gyógyító varázsát nem találta többé! Lelke sebzett madárként vergődve repült tájról tájra... a szenvedés volt örök útitársa! S mikor a nemzet a haza ezeréves létét ünnepelve mégegyszer dísszel, diadallal vette körül, Mátyás királyi fényétől ragyogo palotájából mégegyszer alászállt a Rákosmezején ujjászülető városba... Tavasz utáni derült ég, lombsátoros köszöntötték... S egy kertben a magyar zene és dal hullámaiban fürdött meg még egyszer, talán utoljára lelke... s észrevétlen, csendben odasimult az a magyar nép kesergő, bánatos lelkéhez. Mikor két lélek így összetalálkozik, összeölelkezik, a válás könnye felsír a dalos hegedűn s a könny megcsillan a váló, a távozó szemében.

Ott álltam véletlenül nem messze felséges alakjától. S a fekete legyező eltakarta szelid tekintetét, de egy pillanatra — igen mintha láttam volna a könnyet a szemében. Erre a könnyre sokszor, mindig vissza emlékezem. Mennyi vizet láttam, szelidet és haragosat, tavak, folyók, tenger... mind, mind kicsinyek és elenyészőek emlékezetemben a Te könnyedhez képest felséges királyné!

S míg léptei az udvari fogathoz vitték, a nóta szárnyai nyomon követték. Valami nagy ünnepi szomorúság ült a liget fáira, fészkeire és virágaira mig utána szállt a dal:

„Isten hozzád édes, Isten hozzád kedves,
Együtt élnünk nem lehet!"

Autóját legjobban őrzi és gondozza

Szikszay Sándor „Központi garagé"-ja

Telefonok: éjjel-nappal 12-45, 17-70.

Kabátot, Ruhát Schreiber Adolfnál

vegyen Ferenc József út 19.

HOL:

Női télikabát szőrmegalérral P 27.—, 30.—, 35.—
Női télikabát Diagonál szövet, Crepdesin bélés, szőrmegallérral P 40.—, 45.—, 50.—
Női télikabát különleges model fason szőrmével P 60.—, 70.—
Női ruha szövetből, divatszinekben P 16.—, 18.—, 20.—
Női reklám alj több szinben 3.98
Női szövet alj, finom kivitel P 6.50, 7.50, 8.50
Női kötött bluz Ia. minőség 5.80

Harisnyák, kesztyük, kombinék olcsó árban.

Tekerékosság bevásárlási üzlete.

MERANO szálloda

Budapest-Belváros IV., Bécsi-utca 2.

Központifütés -- Folyómelegviz

Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

Finn rokonainknál

(Folytatás.)

Ragyogó napsütésben repült az auto tovább. Petu kiváló vezetőnek bizonyult, a finn merészség és bátorság a köztismert északi nyugodtsággal, hidegvérrel párosult benne. Végig ura maradt gépének, pedig egyszer-egyszer megtörtént, hogy 120 km-es sebességre ragadtatta magát. Kannisto jól ismerhette öccsét, illetve annak biztos kezét, mert sohasem igyekezett őt betolyásolni és mérséklésre inteni.

Tanárembertől szokatlan lelkinyugalommal jegyezte meg néha, hogy most pl. 105 km. a sebesség! Nem is adódott egy veszélyes pillanat sem a hosszú út alatt.

Feleségemnek közben alkalma nyílt Kannisto kivételes magyar tudásában gyönyörködni, amikor a legkülönbözőbb nemzetgazdaságtani, társadalmi és kultúrális problémák szőnyegre kerültek. Megvitatást nyert itt a magyar birtok megoszlástól kezdve, az egészséges finn közállapotokon folytatva minden kérdés, egészen a Kannisto által előszeretettel hangoztatott, tótokkal kapcsolatos közmondásig, hogy „a kása nem étel...“ Megjegyezte, nogy ő ugyan nagyon szereti.

Nagy megértés és szeretet áradt minden egyes szaváből a magyar nemzet iránt. Mi pedig izzó hazaszeretetünkkel igyekeztünk felszínre hozni a magyar néplélek más népnél meg nem található, kivételes értékeit. A magyar parasztban lángoló őserő, annak józan életbölcselete és követésre méltó intelligenciája Kannisto finn-ugor lelkében mély megértésre találtak. A magyar őstehetségek, a nagy magyar szellemi tengerből kiemelkedő mindmegannyi gyöngyszemek ott csillogtak beszélgetésünk folyamában.

Én az első ülésen Petuval csak néha váltva egy-egy szót, megelégedéssel hallgattam feleségem átszellemült beszédét és ha adatra, vagy bármi más közbeszólásra volt szükség, hátrafordulva hasonló lelkesedéssel adtam meg. Különösen hangsúlyoztam, hogy a magyar tehetség nem olyan, hogy a hangyaszorgalommal összegyüjtött adatokból jobbra-balra következtetve próbálna valami ujat kihozni. Nem. A magyar inventiv őstehetség. Kis munkával szinte a semmiből tud teremteni. Könnyed, szellemes, ötletekben fordulatos. S nagy volt az örömünk, mikor sok-sok szép rokon tulajdonságot fedezhettünk fel a két nemzet között. Ezek közül, Kannisto és többi derék finn barátunk velünk szemben leírhatatlan szivességét tekintve, első helyen áll a finn vendégszeretet!

Az autó pedig rohant, engedelmeskedve Petu izmos karjainak. Gondozott falvak, nagy terjedelmű rozs és zabtáblák, burgonyaföldek tették változatossá a tavak vidékét.

Amikor elhagytuk drága hazánkat, már le volt aratva és keresztekben állott az áldott magyar élet, itt pedig alig sárgult meg még a gabona és hellyel-közzel nagyobb zöld foltokban dideregve húzódtak meg a kalászok.

A felhők közül azonban előbujt a nap, bearanyozta szelid fényével a vérszegény északi vetéseket s termékenységre buzdította Suomi földjét.

Mint egy szép kultúrfilm, úgy pergett le előttünk Kannisto professzor által körültekintő figyelemmel előkészített utiprogrammunk. Egy nagy papirgyárral kezdődött a kép. Már messziről megütötte orrunkat a fa szetroncsolására használt vegyianyagok kellemetlen szaga. Az irodahelyiségek számára külön nagy épület szolgált, ide ment be Petu és kisvártatva kijött a gyár egyik fiatal tisztviselőjével, aki készségesen végigkalauzolt bennünket a géprengetegben. Ez a gyár tó parján terül el, így meg van könnyítve a felhasználandó nyersanyagoknak az

Rauha. Elmegyógyintézet. Baloldalt: Einari Niemustö főorvos.

Joutseno. Erdei iskola. Sorsimo, Dr. Balogh Ádámné, Kannisto, Pellervo (Petu).

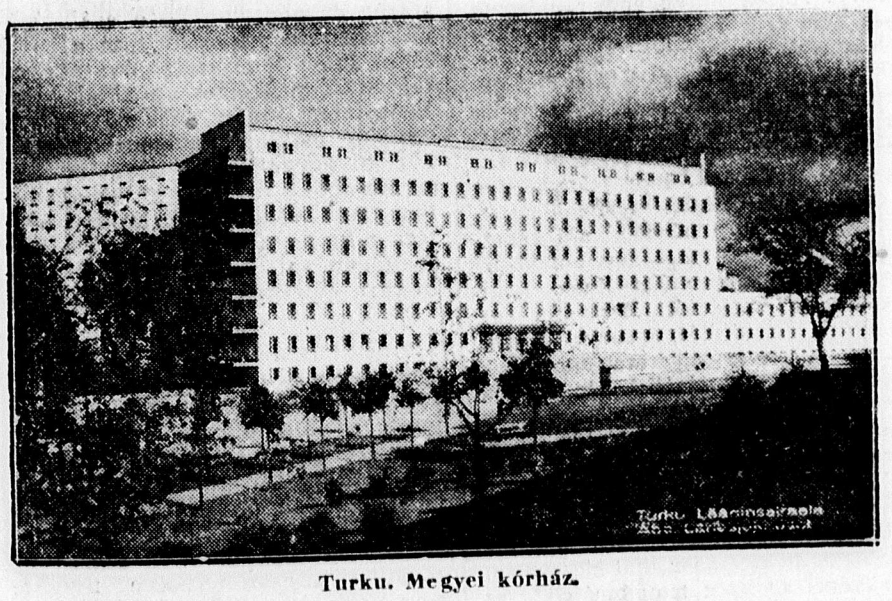

Turku. Megyei kórház.

Violinkules-balett előadva a római Vale színház baletkara által.

odajuttatása. A hajók kipakkolva értékes terhüket — rendkívül finom, csaknem hófehér színü egyenletesre vágott fahengereket — emelődaruk a levegőbe emelnek egy-egy nagy csomót ezekből s pár száz méteres légi út után a raktártelepen összehalmozott fatenger meghatározott mértani helyére teszik le. Érdekes volt ezt figyelni, mert az emberek célozták be, hogy hol ejtse le a daru zsákmányát. A gépek finom forgácsá őrlik a fahengereket és egy nagyon hosszú, széles mozgólemez viszi egyik helyiségből a másikba, hogy különböző vegyi anyagokkal kezelve folyékony tömegüvé váljék. Ami ezután következett, szinte megdöbbentett bennünket. A világ legnagyobb szárító berendezése állott előttünk!

A folyékony, két öl széles, vékony lepényekben folyó nyersanyag meleg hatására mindjobban megszilárdult és a végén mint kész, durva papiranyag hagyta el a gép torkát.

Férfi és nadrágban dolgozó női munkások kötözték át ugyancsak a gépek által előttünk készített fémdrótokkal a papirbálákat s továbbították a raktárba, ahol lepecsételve s leltárba véve rögtön kitolták hajókra. Angliába szállitották ki ezt a nagy tömegü papirt. Meg kell jegyeznem, hogy a hatalmas, ötemeletes gyárnak csak 750 munkása volt. Nálunk legalább is 2000 ember sürgött-forgott volna benne. Suomi ritkán lakott, az emberek helyett itt a gépek dolgoznak...

Az egyik — talán 100 méternél is hosszabb — gépteremben csak 2 = mondd: kettő ember volt beosztva! Nagy súlyt helyeznek a munkások szociális védelmére. Külön épületben vannak a munkáslakások, elsőrangú fürdő és zuhanyozó helyiségekkel, külön ebédlő és társalgóteremmel ellátva.

Hatékonyan hívják fel a munkások figyelmét a baleset elleni védekezésre. A gyárépület egyik oldalfalán minden osztálynak külön táblája volt, amelyre felirták, hogy hány nappal ezelőtt történt a legutóbbi baleset ebben az évben. Természetesen az lenne az ideális osztály, amelyiknek a táblájáu 365 lenne december 31-én. Ilyen azonban praktice nincsen. Magammal hoztam a gyárban készült 2 darab papirost, még mindig őrzöm kedves visszaemlékezésként.

Ezután a községek által fenntartott 1926-ban teljesen újjáépített elmegyógyintézetbe vezetett az utunk. Ez egy szigeten épült úgy, hogy elmebetegeket természetes határ választotta el a külvilágtól. Rauhan Mielisairaala volt a neve. Einari Niemistö főorvos már a hatalmas főépület kapujában várt bennünket s betessékelve a fogadóterembe, mindjárt terített asztal mellé ültetett le. Alkoholmentes sörrel, kávéval, többfajta édes tésztával vendégelt meg bennünket. Az intezet mintaszerü berendezését nagy érdeklődéssel tekintettem meg.

A munkatherapia divik itten, azaz a pincehelyiségben berendezett műhelyekben szorgalmasan végzi kiki a maga munkáját. Ennek az lett az eredménye, hogy az elme-

Szedlák
és
Vámos
utóda
uri szabók
divatterme
Dobozy átjáró
Piac-utca 26. sz. VIII. ajtó
Alapitva 1874 - Telefon 2293

Zománcozott tüzhelyek
háztartási cikkek legolcsóbban
Bészler Lajosnál
Piac-utca 17.

gyógyintézet gyönyörű belső berendezése mind a betegek kezemunkájából került ki.

A kitűnő megélhetési viszonyokon itt is elámultunk: a főorvosnak 9 szobás, az alorvosnak 5 szobás külön villája volt. A tóban külön strandja volt az orvosoknak, ápolónőknek és a betegeknek. A nagy melegben örömmel vettük Niemistö főorvos invitálását, nagyszerűen felüdültünk a kristálytiszta tó vizében. A házigazda megelégedetten szemlélte a lubickolást. Ugy vettem észre, hogy szintén meleg érdeklődést tanusít a magyarság ügyei iránt. Amikor szeretettel meghívtam hozzánk, láttam a szeméből, hogy komolyan foglalkozik ezzel a gondolattal. Messze hazámból hálás szivvel gondolok rá és köszönöm meg jóságát; még egyszer szeretettel meghívom a mi régi, neves, tudományokban bővelkedő egyetemi városunkba!

Az elmegyógyintézet 10 éves jubileumára készült emlékkönyvecskével megajándékozottan autónkba ültünk s mielőtt utunk végpontjához: Lappenranta-ba megérkeztünk volna, megtekintettük a Joutseno-i erdei iskolát, O. Sorsimo gazdasági felügyelő jóvoltából terített asztal várt itt is bennünket.

Megtekintettük a finn legények mintaszerű rendben levő hálószobáit, ruhás szekrényeit és az előadótermet.

Kaptunk egy évkönyvet innen is. Aztán kimentünk a környező földekre s széttekintettünk a gyönyörű vidéken a lemenő nap sugarainál. Megtanultam a naplementét is finnül kimondani: „auringonlasku", ugye, így van valahogy, Sorsimo barátom? ... Jó erős, izmos ember volt Sorsimo, mondtam is, hogy beillene magyarnak! Épp úgy mutatott, mint egyik legnevesebb DEAC birkozóbajnok barátom, meg a szemüvegét is azonmód viselte. Az esőben levő nap rásütött barátságos, izmos alakjára és mi jó kedvvel mondtunk búcsúzáskor: näkemiin Unkarissa"-t: viszontlátásra Magyarországon! ...

(Folyt. köv.)

Dr. Balogh Ádám.

NÉHÁNY DIVATTANÁCS

A muff az idei divatban a legváltozatosabb szerepet tölti be. Délelőtt, délután és este egyformán viselik. Kosztümhöz és angolos télikabáthoz legelegánsabb a lapos, táskaformájú muff, zipzár díszítéssel, francia kabáthoz gömbölyű-, hurka- és csillagalakú muffokat viselnek. Estélyi ruhákhoz virág, vajett és gyöngydíszítésű muffok kerülnek.

•

Enyhén vörösárnyalatú, hamvasszőke hajszín a téli divatsláger. A tavalyi és tavalyelőtti platinaszőke már a multé, a bronzos árnyalatok is csak bizonyos konzervatív jellegű hölgyek fején fedezhető fel. Aki a korral lépést tart, kizárólag „havanna szőkében" csillogtatja hullámait.

•

Érdekes fejdíszt mutatott be az egyik nagy párisi divatház manekenje. Bordólila árnyalatú nagy estélyi ruhájához, renaissance fejkötők szellemében készült, mélyen nyakba simuló, ezüst hajhálót viselt, elől a homloka felett két kaméliával.

•

Angol kabáthoz legcélszerűbb és legelegánsabb a disznóbőr táska, amely méretben és formájában inkább utibőröndre, mint retikülre emlékeztet. Hozzá ugyanolyan színű disznóbőr kesztyű és cipő illik.

Mi az Ősz?

Elmúlás? ... Dehogy: Az Ősz az élet!
Dehát sok ember ebben biz' téved.
Elképzeli őt festett ledérnek,
Fonnyadt asszonynak, vénhedt legénynek.
Pedig az Ősz az fiatal, erős!
Az élettaván virgonc evezős.
Festő! Keveri a sok színf oltot
És irányítja gyakran a sorsot.
Az ernyedt szívet, Ő: doppingolja!
Kettőből egyet forraszt újborra.
És mi lesz ebből? — Kérdelek téged —
Frisshajtású, szép, új élet! ... Élet!
Ősz sajtolja ki szőlőből a bort
S a bor mit ad, ha aranyszínre forrt?
Erőt! ... És édes, felejtő mámort,
Hitet annak ki, már-már leszámolt.
Ha Ősz közeleg, a földnek húsát
Ekék hasítják, vetik a búzát.
Ő pedig vékony dért von a földre,
Életet csorgat a tört göröngyre.
De arra senki nem gondol: ni hát ...
Kenyérmagunknak Ő adott csírát!
És mi a kenyér? Hát ... élet! Élet!
Termékeny az Ősz, hogy' lenne vénhedt!
Vannak kik az Őszt unottnak tartják
S túl látják rajta ígéret partját.
Pedig az Ősz az ígéret maga,
Úgy gondol reánk, mint egy jó anya.
Esőt ad, ha az nekünk hiányzott.
Szelet, ha földünk, nagyon átázott.
S hogy lábunk puha avaron járjon,
Lesi, hogy van még levél a fákon?
Sikong, fütyörész, vidáman, vadon ...
Az Ősz nemcsak jó, de szép is nagyon!

Sokan azt mondják, az Ősz: hervadás ...
Én azt, hogy élet! ... Élet folytatás!

GAYNÉ ÉDY.

Debrecen, 1937. november 5.

Templomszentelés

(Folytatás.)

Komolyan kellene megfontolnunk ezt a két betűből álló nagy horderejű szót, hogy „Én". Az Isten kegyelme vezet, a jó hív, emel, nemesít. Másik oldalon a bűn világa nyúl felém, hív, húz, csalogat, vinne magával ... Ellentétes hatások mágneses terében állok, de mindig **én** döntök! Teszem a jót vagy rosszat, irányítom a magam életét, de viselem a felelősséget is. Ezért nincs tulajdonképen bűntárs, nincs csábítás, de nincs enyhítő körülmény sem, nincs mentő ok, mert az örökkévalóságba nyuló felelősséggel szemben én s egyedül én állok szemben.

Sokan dolgoznak talán egy pillanatunkon bohém vagy jólelkű cimborák, komoly lelkű feleség vagy céda lelkű nők, de az egyetlen pillanatért, amint az lelked templomának férfiképére rajzolódik, egyesegyedül te állsz jót az élet nagy Művésze s Kritikusa előtt s egy félre csúszott ecsetvonásért egészen egyedül felelsz majd, a nagy számadáskor.

Mindnyájan festegetjük lélektemplomunk épülő falára önmagunk férfiasságának képét. Előttünk a minta, ahogyan az igaz férfit magunk előtt elképzeljük, amint az életművészet, nevelők, költők s maga a történelem elénk állította, hogy lemásoljuk: Másolunk, azaz, hogy másolnánk, de ezek az ideálok tollal, betűvel papirra vetett mondatokból tekintenek reánk: mit pedig gondolattal, szóval, akarással s tettekkel dolgozunk ... Milyen nehéz is egy ideális ember képét az élet kiterített vásznára hozni, milyen heroikus küzdelem árán lehet csak lélektemplomunk frigyszekrénye számára egy ilyen képet hűen lemásolni! S mégis csinálnunk kell, mert egy örökké valóságon át az a férfi fogja folytatni az életemet, ahogyan én azt a férfit önmagam számára az élet vásznán vággyal, tettel, pillanatok élményeivel 40 vagy 70 éves életem alatt kihoztam, megrajzoltam vagy kidolgoztam ...

Templomot építenek ... Debrecenben! Hajlékot az Istennek, az imádságos, munkás lelkeknek. Számos munkáskéz emel követ, téglát, habarcsot... De templomot építenek szerte a világon ... Másfél millió ember dolgozik meg nem szűnő, állandó munkával a lélektemplomon, annak freskóin. Festik, festegetik, rakosgatják az élet pillanatnyi élményeit, ezeket az apró mozaikdarabokat, az Isten képévé, másává. Dolgoznak művészek, kontárok... Festi az ifjú leány, önön leányképét s a legszebb férfiképet: férfi ideálját. S festi a fiú is a hármas női képet, hogy megalkossa magasztos női ideálját s önön számára férfiképét, hogy megalkossa életideáát. Mert ami az egyiknek élet ideálja, ugyanaz a másiknak is várvavárt, szerelemmel festegetett, keresett, ideális kép lesz a másik lelkében is ... Ezek, a lélek templomának képei, mindenkinek egyformán tulajdonosai csak más lélekkel, más érzelemmel festi őket egyik s másik.

Ezek azok az Isten teremtő keze kipontozta, de az ember által kidolgozott lélekképei az Isten templomának, az embernek.

És az ember végzi élete művészmunkáját, festi, színezi ezt a három képet lélek templomának frigyszekrénye számára. Ki imádságos áhítattal, ki vérrel, verítékkel vagy szenvedéssel; ki pedig káromkodással s bűnös könnyelműséggel. A művész jutalma, véget nem érő gyönyörködés, a kontáre önön tragédiáját festi.

Istenem! Milyen szép is lenne az emberi élet, ha mindenki csak szépet s jót akarna s tudna alkotni! ...

Nagycsere, 1937. IX. 23.

(Vége.)

A FELESÉG SZÜLETÉSNAPJA

A férj gratulál a feleség születésnapján:

— Kívánom neked, hogy száztizenkilenc évig élj!

— Miért pont száztizenkilenc és nem százhusz évig? — kérdi a feleség.

— Mert egy évet én is nyugalomban szeretnék eltölteni.

Kivánciság

Irta: *Rasovszky Miklós.*

Sötét téli éjszaka.

A hideg szél erre hozza a közeli templomóra kongását. Fél kettő. A kihalt csendes uccán a korai felkelés kényszeredettségével baktatok s fázósan húzom be nyakamat a felgyűrt bundagallérba. Sehol egy lélek, mindenki az igazak álmát alussza a jó meleg ágyban, csak nekem kell ilyenkor már dolgom után menni, — dohogok magamban — amint az elhagyott keskeny mellékuccán taposom a havat. Téli éjszakákon az ilyen csendes, sötét kis uccák, önkéntelenül is a jó meleg szobát, puha ágyat juttatják az ember eszébe s behúzódva a bundába, igyekszem a meleg ágy illuziójába ringatni magam. Minden ablak vaksötét, csak a távoli sarkon pislákol fázósan egy sápadt gázlámpa.

— De ni csak,... a túloldalon két ablak mögül bizonytalan, imbolygó világosság árad ki, birkózva az elhagyott ucca sötétségével, amely azonban az ablaktól alig méternyire már el is nyeli a gyenge fényt. Bizonyosan vendéglőből vagy jó disznótorból ily későn hazatérő készülődik a lefekvésre — gondolom — és átellenbe érve, némi kis irígységgel nézek a túloldali befüggönyözetlen ablakra. De bár a két ablakon keresztül csaknem az egész szoba bútorzata látható, mégsem tudom felfedezni az általam oly élénken elképzelt, borgőzös vídámságban nyugvóra térő alakot.

Ez, de még inkább a kiáradó fény különös vibrálása felkeltette bennem a minden emberben benne szunnyadó kíváncsiság ősi ösztönét és engedve az éjszakai csöndesség és néptelen ucca csábításának, lassan megindultam a tulsó oldal felé. S mialatt óvatos léptekkel igyekeztem az ablak alá, képzeletem már vetkező nők s egyébb csiklandós látnivalók körül kóválygott. Az álom elszállt szememből s mire az ablak alá értem, már végleg hatalmába kerített a kíváncsiság. Az ablak kissé magasan volt és én lassan, lábujjhegyre emelkedve lestem be.

— Ahá,... gyertya ég, azért vibrál hát a fény, — állapítom meg, — de ni csak még egy gyertya lángja látszik errébb, még jól megy ezeknek s még hozzá szép nagyszál gyertyák. No ott már az agy fehérneműje látszik, de még egy kicsit jobban kell ágaskodni. A kíváncsiság izgalmától halántékom hangosan lüktet és kiszáradt torokkal nagyot nyelve nyujtózom hosszabbra. Igen már látom, egy férfi fekszik az ágyon szépen kinyujtózva. A két kezét a mellén összefogva tartja és a lepedő alól, mellyel le van takarva élesen kirajzolódik alakja. Viaszsárga arcából kinyúló hegyes orra halványan ragyog és a feje felett kétoldalt égő gyertyák merev profiljának imbolygó árnyát vetítik a falra.

Döbbenetem óriási. A nem várt látvány szinte hipnotizál. Alig birom elvenni tekintetem a halott arcáról. A szobában más senki. A falitükör fehér lepedővel letakarva s az asztalon feszület. Szemem mégegyszer végigsiklik az ágyon. A halott kissé nyitott ajkán s félig lehunyt szemén mintha gúnyos mosolyt látnék, megrázkódom és a meleg után való vágyódásom egyszerre elszállt. Némi benső szégyenérzettel kíváncsiságom miatt, sietős léptekkel indulok tovább és megkönnyebbülve lélekzem fel, amikor az uccából kiérve azt magam mögött hagyom csendességével és sötétségével.

A magyar szellem vándorútja

BACSÁNYI, A FORRADALMÁR

Kazinczy vezérségét két ifjabb kortársa veszélyezteti: Bacsányi János és Kármán József. A származás nem egyetlen tekintély többé. Az omladozó barok világrend résein nemcsak a köznemesség tör elő, hanem a polgárság, sőt Bacsányi személyében a jobbágyság is. A felújulás korának sok lírai tehetsége van. Ányos, Verseghy, Dayka, Szentjóbi Szabó, — köztük Bacsányi nem is annyira képességével érdemel külön helyet, mint inkább származásával, sorsával. Tudatos szószólója osztályának: „az első politikai költő", — épen abból a rétegből, amelynek addig semmi beleszólása nem volt az ország ügyeibe.

Magával a hajlékony Kazinczyval sem tud összeférni, mikor együtt indítnak folyóiratot. Veszélyesebb kérdésekben még inkább helytáll. A francia forradalmat hatalmas lélekzetű versel köszönti. Nyolc sor az egész, de maga a magyar föld morajlik benne, fenyegetőn: „Ti is, kiknek vérét a természet kéri, hív jobbágyitoknak felszentelt hóhéri, jertek s hogy sorsotok előre nézzétek, vigyázó szemetek Párizsra vessétek". Bacsányinak ez a vers az állásába kerül. A Martinovics-féle összeesküvés börtönbe juttatja; ott keletkeznek megrázó kufsteini elégiái.

A kiszabadulás után Bécsben marad. De a lecke nem használ neki: 1809-ben ő fordítja le Napoleon kiáltványát a Habsburgok ellen. A franciák hazavonulása után távozni kénytelen Párizsba, ahol évdíjat kap. Napoleon bukása Lincbe juttatja s holtig ott él rendőri felügyelet alatt, felségével, egy osztrák költőnővel. Irodalmunkból kiszigetelődik, különösen mióta a nyelvújítás túlzásai ellen szót emelt. Kazinczy hívei kiűrtják a köztudatból, csak a negyvenes években választja tagjául az Akadémia. Nem is felel rá. Mikor meghal, túl a nyolcvanon, már föllépett nagy utóda, Petőfi. Apostolában mintha Bacsányi vádja zengene vissza, mennydörgőbben.

KÁRMÁN, A SZÉPLÉLEK.

Bacsányit a társadalmi nyomás politikus költővé teszi, Kármán, a kálvinista írópap fia esztéta lesz, főúri szalonok bennfentese, széplélek. Van az alkatában valami goethei vonás: a polgár mohó vágya az udvar felé. Abban az időben komoly műveltséget jórészt csak az előkelők szerezhettek, nekik alkotott a képzőművész, a muzsikus, ők élvezték a fínom társalgás, a szerelem, az utazás örömeit.

Kármán is sorsszerűen kerül Bécsbe. Gyorsan érvényesül, — mintha Jókai ó róla venne néhány vonást, mikor Jenőy Kálmánt mintázza, az És Mégis Mozog A Föld főhősét. Fönnmaradt szenvedélyes szerelmi levélváltása egy grófnéval; ebből látszik leginkább vérbeli művészi természete, lelki gazdagsága. De nemcsak ezeknek a leveleknek örök érzelemvihara emlékeztet a fiatal Goethére, hanem azok az érvei is, amelyekkel fölvételt kér kora legjellemzőbb alakulatába, a szabadkőműves páholyba.

Amint hazatér, Pestet akarja szellemi középponttá tenni. II. József már fölismerte Buda fekvésének előnyét. Míg többi írónk, maga Kazinczy is a végeken harcol művelődésünkért, Kármán néhány magyar érzésű mágnással az ország szívében fáradozik a színházért s folyóiratot indít, az Urániát. Kazinczyék talán magas pártfogói miatt is gyanakszanak rá, de munkatervük sem azonos. Az ifjú Kármánt már nem elégíti ki a fordító becsvágy, a puszta stílvívmány, — eredetit szeretne alkotni.

Élete korán elloban, s csak évtizedek mulva ássák elő folyóiratából műveit, köztük Fanni Hagyományait. Ez az elbeszélés annyira elhiteto, hogy sokan élőnek gondolták a hősnőjét. Egyezései Goethe Wertherével lényegtelenek. Költői áradása fontos, s az magából Kármánból ered. Fínom lélekrajzával vetekszik nyelvi szépsége. Minden érzésrezdületet kifejez, természetesen, feszesség nélkül.

Kármán inkább nagy ígérete irodalmunknak, mint megvalósult értéke, de Fannijában százada egyik legjellemzőbb művét alkotta meg.

Juhász Géza.

Hong-kongi strandon rendezett strandverseny győztese a győzelmi jelvényekkel.

Londonban a fegyverszünet évfordulóján létesítették az emlékezés mezejét, ahol kereszteket és koszorukat helyeznek el az elesett hősök emlékezetére. A windsori herceg is elhelyeztetett egy keresztet és egy koszorut.

Egy amerikai kozmetikai gyárban rájöttek, hogy a tengerimalac bőre hasonlít leginkább az emberi bőrhöz. A különböző szépítőszereket a tengerimalacok bőrén próbálják ki.

SAKK

15. SZ. SAKKFELADVÁNY.

Havasi Kornél, Budapest, 1908.

Sötét: Kf8, Bg8, Fg7 (3).

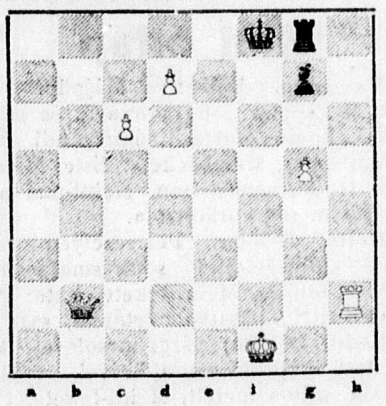

Világos: Kf1, Vb2, Bh2, gy: c6, d7, g5 (6).

Világos indul és két lépésben mattot ad.

15. SZÁMU JÁTSZMA

Vezércsel.

(Moszkvai változat.)

Világos: Dr. Vidmár. Sötét: Capablanca. Játszották: Nottinghamban, 1936-ban.

1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hf3, d5. 4. Fg5, h6? (I.). 5. Fxf6! (II.), Vxf6. 6. Hc3, c6 (III.). 7. Vb3! Hbd7. 8. e3 (IV.), Fd6. 9. Fe2, Ve7. 10. Hfd2, 0—0. 11. 0—0—0, Hdf6. 12. Ff3 (V.), b5! (VI.). 13. c5, Fc7. 14. e4? (g4!), dxe4. 15. Hdxe4, Hfd5. 16. Bhe1, Fd7. 17. Kb1, a5. 18. Vc2, a4. 19. Hg3 (VII.), Vd8. 20. Hce4 (VIII.), a3. 21. b3, Fa5! (IX.). 22. Ka1, Vh4 (X.). 23. Hh5, Fxe1. 24. Bxe1, Vd8. 25. g4 (késő), g6. 26. Vd2, Kh7! 27. Hhf4, f5! 28. Hed6, Hxf4. 29. Vxf4, fxg4. 30. Vxg4, Va5! Világos feladta, mert a mattot nem tudja védeni. Pl.: 31. Bc1, Vd2! stb. Capablanca legjobb nottinghami játszmája.

(I.) Elavult változat, amely felett sakkelmélet marasztalólag ítélt. A tett lépés kikényszeríti 5. Fxf6!-ot, de világos éppen a „ráerőszakolt" cserével kerül előnybe. Sötét e helyen: 4.... Fb4†. 5. Hc3, dxc4-el átmehet a „Bécsi változat"-ba. de az előálló hadállások tisztázatlanok. Egyszerű és jó: 4.... Hbd7! 5. e3, Fe7! és ha most 6. Hbd2, akkor 6.... He4! 7. Fxe7, Vxe7. 8. Vc2, Hxd2! 9. Hxd2, Hf6. 10. Fd3, 0—0. 11. 0—0, c6 stb. kiegyensúlyozott játékkal.

(II.) 5. Fh4? dxc4! 6. e3 — 6. Va4† jobb valamivel, mert sötét most megtartja a cselgyalogot. Teljesen rossz volna: 6. e4? g5!! miatt — 6.... b5. 7. a4, c6. 8. axb, cxb. 9. Hc3. — 9. b3? Fb4† és ha világos közbehúz, akkor: 10.... c3!! stb. — 9.... Fb4! 10. Hfd2, Fd7. 11. Fe2, a6. 12. f4, Hc6! sötét jobban áll. Dus Chotimirski—Bogotyrtschuk, Moszkva 1925; vagy: 8. Hc3, Vb6. 9. Fe2, Hd7. 10. 0—0, Fb4! Fanovski—Dr. Tartakower, Newyork, 1924.

(III.) Relative jobb itt: 6.... Fb4. 7. Vb3, Fxc3†. 8. Vxc3 bár világos ez estben is jobban áll.

(IV.) A szépségdíjjal kitüntetett dr. Aljechin—dr. Asztalos Kecskemét 1927 játszmában 8. e4! dxe4. 9. Hxe4, Vf4. 10. Fd3, Fe7. 11. 0—0, 0—0. 12. Bfe1, Bfd8. 13. Bad1, Vc7. 14. Heg3, Hdf8. 15. Vc3! a5. 16. a3, a4. 17. Hfe5, Va5. 18. Vc1, Fd7. 19. c5! és világos pozició előnyét lépésről-lépésre fokozva áttört egy remek kombinációval.

(V.) Capablanca pontos és tárgyilagos stílusát tekintve, a hosszú sánc „va banque" volt, de ha már megtörtént, akkor lassuló modorban 12. f4, vagy 12 g4-et kellett volna lépni.

(VI.) A nagy „Copa" ezzel előnybe került. Világos jól nem játszhatja 13. cxb?-t, mert 13.... Bb8! következne.

(VII.) Fenyeget kétszeres ütés d5-ön!

(VIII.) A jottányival jobb 20. Hxd5 után is fölényesen áll sötét.

(IX.) Fatális helyzet, — ha a megtámadott minőség lép, úgy f5! és Hc3†! következik.

(X.) Az el torony „szökésére" f5! kapcsolatban Fc3† és Fxd4 még gyorsabban döntene.

Ambrus Sándor.

Lapunk 1937 november 7-iki számában leközölt 13. sz. sakkfeladvány (3 lépéses) megfejtése: Bh1, Bh8, Ba8.

Ezen a héten a következők nyertek jutalmat: **Simon Béla** Busi u. 5. (1 kötet könyv), **Veres József**, Nyíl u. 36. (1 színházjegy), **Gergely József** Maróthy György u. 36. (1 mozijegy).

A színház- és mozijegyet kérjük hétfőn délután fél 5—6 óra között a pénztárnál átvenni, mivel azok csak a hétfői előadásokra érvényesek.

A megfejtések beadásának határideje *péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK.* Hetenként három díjat osztunk ki szorgalmas fejtőink között: 1 színházjegyet, 1 mozijegyet és 1 kötet könyvet. *Szelvényt mellékelni kötelező.*

15. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név: .....

Pontos cím: .....

Kulcslépés: .....

A JÓ ÉTELEKRŐL

Descartes, a nagy bölcselő, amint ismeretes, szerette a jó falatokat. Egyizben Duras herceget látta vendegül. Amikor a herceg megpillantotta a dúsan megrakott asztalt, így kiáltott fel:

— Mit látok! A filozófusok is értékelik e világ élvezeteit?

Mosolyogva válaszolt Descartes:

— Miért ne? Gondolja hercegséged, hogy a természet a jó dolgokat kizáróan a butáknak teremtette?

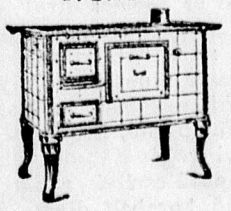

Turul és Duna

zománcozott tüzhelyek

nagy választékban

Tóth Gyula vasüzletében városháza épület

Kétaknás és mindenféle széntüzelésre alkalmas kályhák kaphatók.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A leányom jóhirneve

nekem szent és mindennél többet jelent, — írja, Asszonyom — és mindjárt hozzá is teszi, hogy éppen ezért szeretné megtudni, hogy a mendemondának mi is alapja és honnan indult ki ez a szóbeszéd...

Az ügy sokkal komolyabb, semhogy első tekintetre hinné, Asszonyom.

Valóban a leánya becsületéről van szó.

Arról a becsületről, melyből csak egy van.

Szeretné megtudni, hogy honnan fuj a szél, ki indította el ezt a lelketlen pletykát.

Ez az, ami lehetetlen.

A pletyka útja kiszámíthatatlan.

Nem lehet ellenőrizni és főleg nem lehet kikutatni, hogy honnan indult el. Mert ha lehetne, akkor könnyű volna a kiirtása is. De éppen az a rágalomnak és a rágalmazónak a legpontosabb ismertetőjele, hogy soha se nyiltan végzi romboló munkáját.

Mindig titkon, mindig alattomban.

Mindig abban a látszatban, hogy csak a kiválasztottaknak adja tudtul azzal a megjegyzéssel: csak az Istenért, senkinek egy szót se...

És mire észre veszi magát a szerencsétlen, akit a pletyka kikezdett, már régen késő...

Már, már elveszett emberek lennénk, ha mindenki adna a pletykára és a rágalomra.

Szerencsére vannak még becsületes emberek is, akik undorral és utálattal fordulnak el minden hírhordótól, minden pletykázótól...

Hogy mit tanácsolunk?...

Mindenek előtt és mindenek fölött beszélnie kell őszintén, szivből a leányával. Fel kell tárnia, hogy mit hallott és kérdőre vonni, hogy mi lehet az oka ennek a beszédnek.

Nyiltan szembe helyezkedni a valósággal.

Elmondani úgy, ahogy hallotta...

Ha valaki, akkor Ön az, Asszonyom, aki elmondhatja ezt gyermekének, aki talán nem is sejti, hogy esetleg egy meggondolatlan lépés, egyetlen szó, mi mindent indított el a háta megett...

És mikor tisztázták ezt a kérdést, akkor beszélhetnek arról, hogy mit lehetne tenni a további rossz indulattal szemben. Ha tisztázták a kérdést, erre is megtalálják a módot...

Modern
egyéni és estélyi
FRIZURA
kreációk
Mink hölgyfodrásznál
Hatvan ucca 6.

Divatujdonságok

A párisi divattervezők közt Molyneaux törekszik leginkább arra, hogy az újszerűség mellett egyszerű, jól viselhető ruhákat készítsen. Majdnem minden évben és minden szezonban megtalálható kollekciójában a szűk, egyenes ruha és a hozzávaló, csípőig érő, vagy háromnegyedes, elől nyitott kabát. Ezt a kabátot most szőrmével szegélyezi, elől végig a kabát hosszúságában. A szőrme-biber, breitschwanz, vagy perzsa. Ruhákban ujdonság, hogy a csípőrész a ruhától elütő színű anyagból készült. A ruhák legnagyobb része fekete s a csípőbe aplikált része pedig sötétbordó, sötétzöld, vagy négerbarna. Ez a fekete-barna színkombináció új és érdekes. A fekete-barna színű ruhához készült kabátot barnás árnyalatú szkunksz szegélyezi.

Molyneaux, mint majdnem minden párizsi divatkreátor, az idén sok himzést használ. Fekete szövetruháit még a legegyszerűbbeket is, a kivágás körül és a zsebeknél ezüst vagy acélszínű himzéssel díszíti. A terakott és barna ruhákat aranyszínű himzéssel. A vacsorázó ruhákon is nagyon divatos a himzés. Az ezüst himzést színes kövekkel, türkizkékkel, korállal élénkíti.

Molyneaux legszenzációsabb újítása az idén a zippzár intenzív alkalmazása. Modelljeinek felerészét gomb helyett zippzárral látja el. Egészen újak a csípőig érő, teljesen egyenes, szinte csőszerű kosztümkabátok, álltól a kabát végéig zippzárral csukva. A téli kabátokon sem találunk gombot, ezek is mind zippzárral csukódnak. Nagyon érdekesek, sikkesek ezek a modellek, de természetesen csak karcsú, jóalakú nők számára. Harangos, hosszú kabátot Molyneaux kollekciójában alig látni. Majdnem minden kabát egyenes, esetleg kevéssé derékba szabott. Alul a kabát szélét, elől pedig a közepét szőrme díszíti. A szőrme mögé láthatatlanul van bedolgozva a zippzár.

Szőrmegallérokban sok magas, álló, Stuartszerű megoldást látunk Molyneaux kollekciójában. Ezek a gallérok gyakran fülig érnek. A kabátokat legtöbbször ezüst rókával, fekete perzsával, breitschwanzzal vagy fekete rókával prémezi. A kosztümökön, amelyek szürkék, zöldesszürkék vagy barnák, gyakran látunk biber szőrmét. A biber Molyneauxnál is nyírott és ezáltal sattirozott árnyalatú.

Gyönyörűek vacsorázó ruhái. Majdnem mind bokáigérő szűk princesvonalú, gyakran térdig felhasított szoknyával, szűk, hosszú ujjal. A legtöbb ruha elől magas és csak hátul dekoltált. Csípőig érő bő kabátokat, szűk kosztümkabátokat készít ezekhez a ruhákhoz ezüst rókával prémezve. A vacsorázó ruhák legtöbbjének dísze: himzés.

Egész speciális típust jelentenek estélyi kosztümjei. Egyik szebb, mint a másik. Fekete bársonyból, bordó bársonyból, nehéz selyemből készítik őket szűk, felhasított szoknyával, csípőig érő elől nyitott, bőhátú kabáttal, flitter vagy fémbrokát bluzzal. Nagyon hatásosak és szépek ezek a tüllre, vagy muszlinra dolgozott csillogó ezüst vagy arany flitterbluzok — rövid vagy háromnegyedes ujjal — csípőben kicsit húzott, ezüsttel vagy arannyal átszőtt brokát dzsömperek, a kabátok nagyrészét éppen úgy, mint a kosztümkabátokat, a kabát széléig meghosszabbított sálszerű szőrmeszegély díszíti, legtöbbször ezüstróka.

Az estélyi ruhatípus többféle Molyneauxnál. Vannak egészen szűk, egyenes, hosszú, testhez simuló ruhái, uszály nélkül, oldalt vagy elől majdnem térdig felhasított szoknyával. Tündéri szép brokátokból, bársonyból, vagy laméklokából készülnek ezek a ruhák.

A másik típust az 1889-es divat inspirálta. Ezek a ruhák raffolt szoknyájuak és a bőség mind hátul természetesen van elhelyezve a derékon. Anyaguk a legnehezebb, a legvastagabb szatén. Sötétzöld, sötétbordó, fekete, vagy pl. menyasszonyi ruhánál csontszínű.

A harmadik tipusú estélyi ruhát a Viktória királynő korabeli divat inspirálta. Lyoni selyembársonyból, gyönyörű nagy ezüst virágokkal átszőtt fehér brokátból, nehéz szaténből készülnek ezek az alul krinolinszerűen kiszélesített, huzott motivumokkal díszített szoknyák, vállkivágásos derekak. Minden ruha festően szép.

A kivágást mindeniknél virág díszíti. Molyneaux virágai mindig eseményei a divatszezonnak. Idén nagy rózsákat, tarka, vegyes virágcsokrokat, ibolyacsokrokat, sötétbordó szegfüt láthatunk ruháin. Egyik legszebb délutáni ruhája fekete kloké, világoskék archesse mellényszerű kerek résszel a derékban, a mellényt nagy csokor zöld leveles ibolya díszíti. A világoskék alapon gyönyörüen hat a sok zöld levél és a sötétlila ibolya. Vörös szegfüket egy barna, perzsával prémezett kabátján látunk. Az estélyi ruhákat díszítő nagy rózsaszín rózsákat, kaméliáknak szára és levele csillogó flitterből van. A flittert egyébként sürün használja Molyneaux nemcsak díszítésül, hanem ujjaknak is. Egyik legnagyobb sikerű fekete princesse vacsorázó ruhájának szük, hosszú ujja flitterből készült. Az ujjak egyébként úgy a nappali, mint a vacsorázó ruhákon szükek.

Molyneaux domináló divatszíne a sötét szürkészöld, amelyet ő „derain" zöldnek nevez. Természetesen a zöld csak a fekete után következik rangsorban. Sok szürke, ezüstszínű ruhát is láthatunk nála.

Molyneaux valóságos forradalmat csinált idén azzal, hogy estélyi ruhát kalappal mutatta. Érdekes, oldalt vagy elől felhajtott, flitterrel himzett belső karimájú kalapot viselnek mannekenjei, akik szűk, testhez simuló, hosszú ruháikban, vállig érő fekete keztyüikben, kevés strucctollal díszített nagy kalapjaikban Boldini portréit juttatják eszünkbe. Estélyi ruhákhoz nemcsak kalapokat, hanem érdekes szabású bársonysapkákat is mutat Molyneaux. Nemcsak kalapokat, hanem strucctollból, flitterből, paradicsommadárból összeállított fejdíszeket is láthatunk kollekciójában.

Érdekes detail a sötét ruhákhoz viselt színes keztyű; ezeket öt féle árnyalatban: „velencei vörösben", „parisi szürkében", „október barnában", „krizantém sárgában" és „őszi zöld" színben készíti.

Világhirű Tokalon
Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:
Dr. Kondor István
Központi Drogériájában
városházépület.
Puder 1·30, krém 1·50-től
Viszonteladóknak gyári ár!

Heti étlap

Vasárnap. Délben: Májpüréleves, töltött kappan(1) burgonyával és salátával, homok torta(2), óburgundi bor (Meinl-féle), Meinl-fekete. Este: Meinl-féle Hubertuspástétom, Meinl-tea, apró sütemény, gorgonzola.

Hétfő. Délben: Petrezselyemleves, tejfeles felsálszelet sonkásmakarónival, gyümölcs, Meinl-fekete. Este: Parajfelfujt(3), besamelmártással, sajt.

Kedd. Délben: Sárgaborsóleves, kirántott máj burgonyapürével, céklasaláta, sajtos metélt, Meinl-fekete. Este: Bécsi virstli mustárral, Meinl-tea, Meinl-féle Nürnbergi mézeskalács.

Szerda. Délben: Zöldbableves, olasz stuffato(4) makarónival, gyümölcs, Meinl-fekete. Este: Töltött karfiol, Meinl-féle vegyes befőtt.

Csütörtök. Délben: Árpagyöngyleves paradicsomos ürüborda burgonyával, csőregetészta(5), Meinl-féle Veltelini bor, Meinl-fekete. Este: Velős-omlettek, diós-szilva.

Péntek. Délben: Zellerkrémleves, kirántott ponty vegyes salátával, gőzmetélt(6), Meinl-fekete. Este: Tejben rizs karamellel, sajt.

Szombat. Délben: Barnaleves garagaluskával, bécsiszelet parajjal, madártej, Meinl-fekete. Este: Véres-majashurka, citromos kolbász, tört burgonya, gyümölcs.

(1) **Töltött kappan.** A mosott, előkészített kappan mellbőrét a nyakfelől felszabadítjuk, megtöltjük, bevarrjuk a nyílást és a kappant, mint rendesen, ropogósra sütjük. A tölteléket kapart szárnyasmájból, áztatott zsemlyéből, 1 egész tojásból, 1 kanál tejfellel és vagdalt zöldpetrezselyemmel készítjük.

(2) **Homoktorta.** 14 dkg. Epocát ot tojás sárgájával habosra keverünk, 21 dkg. cukorral továbbkeverjük, 14 dkg. liszttel ismét nagyon jól elkeverjük, utoljára egy evőkanál rumot és a tojások habját hozzáadva, egyenletes tűznél lassan sütjük, mert könnyen szalonnás marad a közepe. Tetejét vaniliáscukorral meghintve feladjuk.

(3) **Parajfelfujt.** Három tojássárgát 5 dkg. Epocával habosra keverünk, hozzáadunk áztatott, jól kinyomott zsemlyebéllel együtt áttört parajt. Néhány szelet párolt gombát és a tojások kemény habját hozzáadva, kikent puddingformában vízben kigőzöljük.

(4) **Olasz stuffato.** Hagymát pirítunk és a zsírjába teszünk közepesre vagdalt marhahússzeleteket, sonkadarabokat, aszaltszilvát, narancshéjat, mindezt jól elkeverve, pirítjuk egy kissé és azután szalonnaszeletekkel kirakott lábasba töltjük; szükség szerint vízzel locsolgatva, fedő alatt addig pároljuk, míg a hús kellően megpirul.

(5) **Csőregetészta.** Négy tojás sárgájához annyi lisztet veszünk, amennyit a tojások felvesznek és sem nem kemény, sem nem lágy tésztát készítünk belőle. Egy kávéskanálnyi cukrot adunk hozzá, kissé meg is sózzuk. Metélttészta vastagságúra kinyujtjuk, a tésztarádlival téglaalakokra vágjuk, hosszant be is vagdaljuk a lapokat és forró zsírban aranysárgára sütjük. Fahéjas cukorral sürün meghintjük és barackízzel tálaljuk.

(6) **Gőzmetélt.** A szokottnál vastagabbra vágott metélt tésztát félpuhára főzünk, leszürjük, kikent lábasba tesszük, leöntjük félliter tejjel, melyben 2—3 tojássárgát és cukrot kevertünk el, 5 dkg. mazsolát is adunk hozzá és az egészet lefedve addig pároljuk, míg a tejet beitta. Vaniliás cukorral meghintve tálaljuk.

ORVOSI TANÁCS

— Doktor úr, mit csináljak, hogy a férjem ne beszéljen álmában?

— Hagyja őt nappal szóhoz jutni.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Hogy mi leszel,

az tökéletesen a te dolgod mindaddig, míg erre alkalmasnak találod te is magad, de az élet is. Mert az az igazi életpálya, amit maga választ magának az ember. Te és a veled egykorúak azonban még nem önálló, nem független emberek, hiszen az utolsó fillért, az utolsó falatkenyeret is a szülők jóvoltából elvezitek...

Ami azt jelenti, hogy te döntnetsz a sorsodról, de ezt a döntést a legilletékesebbeknek, a szülőknek is jóvá kell hagyni. És ha ők örömmel veszik tudomásul, hogy te milyen pályát választottál magadnak, akkor nyugodt lehetsz, hogy szerencsésen választottál, mert senki nincs olyan jó barát, mint a szülő, senki se akarja annyira a te boldogságodat, mint édes szüleid...

Ezért kell velük mindent megbeszélni.

Még azt is, amiről álmodni szoktál.

Ha ők ezt az álmodozást kivihetőnek tartják, akkor egészen bizonyos, hogy meg is teremtik számodra...

Hogy igen, de ez semmit se jelent akkor, ha szüleid mást akarnak. Mert ők ismernek jobban, tudják a képességeid, tudják a saját erejüket, hogy mennyit tudnak áldozni...

Te segíthetsz nekik ebben az áldozatban azzal, hogy magad is a legtöbbet igyekszel adni, amit az ember csak adhat...

Mindig többet és többet, hogy lássák rajtad édes szüleid, hogy te áldozatok árán is elakarod érni azt, amit életcélul választottál. Ha látják rajtad a komoly törekvést, akkor lehetetlen, hogy meg ne hassa őket a te kedved és szorgalmad és akkor meglátod, hogy ők lesznek ismét az elsők, akik segítségedre sietnek...

Ha jót akar az ember és nagyon akarja azt a jót, akkor az Isten segíti, sorsa is segítségére siet...

Isten és a sors azonban csak a jót segítheti!...

Jó pedig a ti szempontotokból az lehet, amit a szülők jónak ismernek meg....

Különben sok örömet szereztél a leveleddel, mert látom, hogy van benned hit, kitartás és erő, komolyan el akarod érni azt, amit célul tüztél ki és azt kívánom én is, hogy segítsen az Isten...

Három szép muskátli

A mi házunk ablakában
Három cserép muskátli van,
Édesanyám ápolgatja
Mint gyermekét cirógatja.

Mind a három másról beszél
Idegen országról regél,
Édesanyám ezt megérti
S virágait dédelgeti.

Féltve óvja a hidegtől
Ugyszintén a nagymelegtől,
Ha egy levele megsárgul
Hull a könnye, mint a zápor

E három cserép muskátli
A jóságot jelképezi,
Az ablakból messze néznek
És jobb időkről regélnek.

Nincsen nekem szebb virágom
Ezen a kerek világon,
Mint édesanyám ápoltja
Az a három cserép mályva.

Nagy Erzsébet.

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékű
magyar tüzelőanyag, Kapható a képviseletnél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

Mese a hiu kis napsugárról

Irta: *Takács Ilona.*

Volt egyszer egy kis napsugár. Mikor hajnalban Napanyó felköltötte gyémántos ágyából, megmosdatta arany mosdótálból, megfésülte ezüst fésűvel, ráadta arany ruháját és bíborszínű köpönyegjét, első dolga volt felkeresni egy ékszerüzlet ragyogó kirakatát. Napestig a fényes, aranyos ékszerek között táncolt. Gyönyörködött a brilliáns, gyémántos ékszerek pompázó tükreben. Könnyű lábakkal futkosott fel s alá a ragyogó arany nyakláncokon, körbe futkosott a karkötők remekbe készült karikáin. Az aranyórák ragyogó lapjaiban nézegette aranyos cipellőjét, aranyhaját, szemkápráztatóan fényes, aranyos ruháját. Az ékszerek csillogva-villogva verték vissza ezerszeresen a kis hiu napsugárka káprázatos ragyogását.

Édesanyja sokat korholta ezért a kis napsugarat. Nem szép dolog a hiuságot ennyire tulzásba vinni gyermekem, mondotta neki. Menj inkább testvéreiddel a mezőre érlelni a gabonát, segíts nekik szőni a rétek tarka virágú szőnyegeit, vagy építs velük szivárvány hídakat.

Olyan kicsike még ő az ilyen komoly munkákra, vette védelmébe egy jószívű testvére.

Hát akkor menjen az erdőbe bujócskázni a sötét lombok között, vagy táncoljon a vizek tükrein, de hagyjon békét a cifra ékszereknek,, ragyognak azok ő nélküle is.

De mennyivel jobban ragyognak, ha én rájuk mosolygok anyókám, hízelgett a kis napsugár és milyen jól meglátom magamat bennük. Első útja mindig az ékszerekhez vezetett, nem is vált meg tőlük alkonyatig.

Az embereknek feltüntek a különösen csillogó ékszerek. Mindig többet és többet vettek meg belőlük, úgy hogy az ékszerész nemsokára dúsgazdag ember lett.

Hálából egy szép gyémántos gyűrűvel ajándékozta meg a kis napsugarat.

Napsugárka borzasztóan megörült a ragyogó gyűrűnek, futott azonnal anyjához és örvendezve mutatta neki a szép ajándékot.

Ó kis csacsim gondolta Napanyó, milliószor nagyobb a te ragyogásod. De mivel nem akarta elrontani gyermeke nagy örömét, csak ennyit mondott mosolyogva, nagyon szép ajándékot kaptál gyermekem.

Testvéreinek is megmutatta kincsét a kis hiu napsugár, azok is mosolyogtak és meg dícsérték.

Már minden testvérének eldicsekedett a gyűrűvel, csak a jó szívű testvérkét nem találta sehol, pedig kereste erdőn, mezőn, réten, kereste nagyvárosok házaiban, kicsi falukban, az egész világot bejárta érte.

Már javában integetett Napanyó az égboltozaton, hogy menjenek már haza, mert közeledik az alkonyat, mikor végre megtalálta jószívű testvérét.

Egy kicsi ház, pici szobájában ült a jó kis napsugár, egy beteg gyermek ágya mellett. Simogatta, csókolgatta annak lázas homlokás, forró kis arcát. Gyere testvérke intett a hiu kis napsugárnak, amint az benézett az ablakon. Gyere be, segíts ápolni ezt a kis beteg gyermeket.

Nasugárka belibbent a szobába s most már ketten simogatták, cirógatták a kis beteget.

Sok napsugarat és sok tejet rendelt neki a doktor bácsi, panaszolta a jószívű napsugár, de az édesanyja szegény özvegy asszony, nincsen pénze, hogy sok tejet vehessen neki.

A hiu napsugárka nem szólt semmit, de mikor elbúcsúztak a kis betegtől a szép gyémántos gyűrűt a párnája alá csúsztatta.

Nagy volt a szegény asszony öröme, mikor megtalálta a kis beteg gyermeke párnája alatt a gyémántos gyűrűt. Valami tündértől küldte ezt nekünk a Jóistenke, örvendezett és eladta a városban drága pénzért. Mostmár volt miből venni tejet beteg kislányának.

Hol van a szép gyűrűd, kérdezték testvérei a hiu kis napsugártól, mikor este feküdni készültek a gyémánt palotába.

Lecsúszott valahol az ujjamról, mosolygott az vidáman. Ezután mindig elment jószívű testvérével a kis beteget ápolni. Nemsokára pirospozsgás leányka lett a kis betegből, a hiu kis napsugárból pedig jószívű napsugár.

Hála Istennek, hogy így meggyógyult az én kislányom, örvendezett a szegény özvegy asszony.

Hála Istennek, hogy így megváltozott az én kis napsugaram, örvendezett Napanyó.

Egyforma nagy volt az öröme mind a kettőnek.

Szeget szeggel

Mese. Irta: Imre bácsi.

Gondolt nagyot és merészet ifjú Róka Róbert és egy óriás rebarbara levélre ráírta: ifjú Róka Róbert hetedhétország legjelesebb orvosa. Fogad a nap minden órájában.

A gézengúz kiakasztotta cégtáblás es várta a „pácienseket". Gondolta, hogy valami Ludfi, vagy Kacsafi talál betévedni hozzá és akkor, no, erről jobb nem beszélni...

Terve félig meddig sikerült, mert alig mesterkedte össze pápaszemét, már ott hápogott Kacsa Károly és jajongott keservesen.

— Buj be, — invitálta barátságosan a beteget ifjú Róka Róbert.

Kacsa Károly belépett és elmondta, hogy elrontotta a gyomrát, több békát evett a kelleténél, így van a dolog...

— Ugy, hát te Béka Béláékkal rontottad meg a gyomrod, no megállj, te zsivány, mutasd a nyelved! — és mire szegény Kacsa Károly gondolkozhatott volna, már hám, kicsavarta a nyakát és bekapta a fejét. Erre lépett be Farkas Ferke nagy nyöszörgések között, mert ökelme meg Borju Bálinttal rontotta meg feneketlen gyomrát. Amint látta azonban, hogy a híres „orvos" egyik betegét marcangolja széjjel, nosza, neki se kellett több:

— Hát így vagyunk, te világ zsiványa, ilyen orvos vagy te, hitvány féreg! és se szó, se beszéd, jól elrakta a híres csemetét és kikapván a Kacsa Károly maradványát mancsából, tovább állott.

Egy kirándulás története

Gyönyörű napsütéses tavaszi reggelen az állomáson gyülekeztünk. A pályaudvar, mint egy felbolygatott méhkas zúgott a lányok izgatott kiáltásaitól. A vonaton általános jókedv uralkodott, a kocsi a lányok dalolásától és tréfálkozásától hangzott. És így gyorsan elrepült az idő, észre sem vettük, hogy már a célnál vagyunk. Miskolcon autóbuszba szálltunk és úgy mentünk Lillafüredre. Utközben annyira belemerültünk a fenséges táj szemlélésébe, hogy a további útat csendben töltöttük. Lillafüreden megtekintettük a Palota-szállót, miközben az elragadtatás moraja futott végig sorainkon. Ezután felmentünk a Zsófia kilátóhoz, bizony nekünk alföldi lányoknak nagy fáradtságba került, míg följutottunk, de a nagyszerű táj kárpótolt bennünket a fáradtságunkért. Ezt a látványt soha sem feledjük el, középen a haragos zöld Hámori-tó, amelyet koszorú alakban körül zárnak a hegyek. Ezután kirándultunk Királykúthoz megnézni a forrás eredetét. Itt egy kis baleset történt, tudniillik az egyik lány, miközben vizet merített a forrásból, tulságosan belehajolt és beesett a patakba. Szerencse, a víz bokáig ért, úgy hogy az ijedtségen kívül semmi baja sem történt. Majd újra autóbuszba ültünk és Miskolcra mentünk, ahol megtekintettük a város nevezetességeit. De már esteledett és elkellett hagyni azt a várost, ahonnan annyi sok szép felejthetetlen emléket hoztunk magunkkal. A vonatablakokból mégegyszer visszatekintettünk Miskolcra és a sötétségbe borult Avas úgy tetszett, mint búcsúzkodva integetne.

Székely Marianna.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

A Bilbaoból elmenekült baszk gyermekek most már lassan visszatérnek szülőföldjükre, Angliából. Képünk a visszatérő gyermekek vonatjáról készült.

Mrs. Wilson Észak-Afrikai ültetvényes felesége tizezer kilométert utazott gyermekével Edinburghba, hogy ott a gyermeken agyoperációt hajtsanak végre. A műtét sikerült, az anya gyermekével boldogan utazik vissza hazájába.

Többet ésszel, mint erővel

Mese. Irta: *Szalacsi Rácz Imre.*

Csere Cézár igen elkeseredett hangulatban ült szállásán, Öreg Vadgesztenyefán és azon törte a fejét, hogy lehetne kevesebb munkával megkeresni a mindennapi falevelet. Amint így töprengett, látja ám, hogy veszedelmesen közeledik feléje Hernyó Henrik és utközben minden található levelet egyszerűen learat az ő éléstárából. Elfutotta a méreg Csere Cézárt és rákiáltott a falánk rokanra:

— Te, himpellér, mit mívelsz te az én éléstáramban?...

— Én? — kérdezte tettetett bárgyúsággal Hernyó Henrik.

— Igen, te, te híres!...

— Látod, hogy éppen ebédelek!

— És miért éppen az én területemen?

— Ez a te területed?

— Világos!

— Sohase tudtam, — adta a szendét és járatlant Hernyó Henrik, ami aztán végképpen kihozta Csere Cézárt a sodrából és ráordított a szerencsétlen flótásra:

— Elhord innen magad, de azonnal, mig egy darabban vagy, mert nyomban hátul kötöm a sarkad!...

— Már mint az enyém?

— A tiéd!

— Ugyan kérlek, ne tréfálj, mert még eltalálom hinni! — szemtelenkedett Hernyó Henrik, amivel nyiltan elárulta, hogy igenis tisztában van őkelme azzal, hogy kinek a területén lakmározik.

— Tehát nem akarsz elmenni! — közeledett vészesen Csere Cézár.

— Nem! — állott keményen Hernyó Henrik!

— Hát jó, majd meglátjuk, hogy ki az erősebb!...

— Az te vagy, én soha kétségbe nem vontam, — hizelgett Hernyó Henrik, ami egy pillanatra meghökkentette Csere Cézárt és úgy kérdezte:

— Hát akkor miért szemtelenkedsz velem?...

— Kedves atyámfia, én nem szemtelenkedtem...

— Hogy mersz engem atyádfiának mondani, mikor nézz meg, én nem is hasonlítok hozzád... — pöffeszkedett nagyhangon Csere Cézár.

— Az igaz, hogy nem hasonlítasz, sokkal szebb vagy, csínosabb, kevesebb a lábad, sőt repülni is tudsz! — hizelgett rendületlenül Hernyó Henrik, de közben falta a közelében lévő leveleket.

— Azt meghiszem, hogy tudok! — büszkélkedett Csere Cézár.

— Igen, mondják, de persze én semmit se tudok erről, mert még soha se hallottam a szárnyaid zúgását...

— Nem?

— Ugy lássam meg a holnapi napot, hogy soha!...

— Hát persze, no, ide figyelj, te híres, így kell repülni, — kezdte hiúságában végképpen elveszteni a fejét Csere Cézár és bontogatta a szárnyát.

— Óh, mutasd be, mutasd be kérlek, hogy mit tudsz! — hízelgett Hernyó Henrik, mert látta, hogy sokkal, de sokkal ostobább Csere Cézár, mint hitte.

Kétszer se kellett mondani Csere Cézárnak, különben is igen büszke volt repülő tudományára, így nagyot lendült és azt mondta:

— Ide nézz, te lassuság!...

— Jaj, de gyönyörüségesen repülsz, úgy, mint a sas, — hizelgett Hernyó Henrik, de közben egyre falta a szebbnél szebb leveleket és oda se nézett, hogy Cserebogarak gyöngye milyen jól tud hát repülni.

Néhány pillanat mulva visszaszállott saját területére Csere Cézár és rászólott a falánk rokonra:

—Most már aztán elég volt, mehetsz...

— Mi volt elég? — pislogott ravaszul Hernyó Henrik, — talán elfáradtál a repülésben?

— Én? — pöffeszkedett Csere Cézár.

— Persze, hiszen te repültél, nem én. Sajnos, én nem értek hozzá. Gondolom, hogy milyen nagy megerőltetésedbe kerül míg egyik ágról átszállasz a másikra...

— Balga beszéd, olyan könnyen repülök, hogy észre se veszem...

— No, igen, beszélni könnyű, de lássam, hogy igaz-e? — biztatta sunyin Hernyó Henrik az öntelt Cserebogarat, aki fölötte büszke volt az ő nagy repülő tudományára és titkon maga is hitte, hogy a sasnál ezerszerte gyorsabban tud repülni. Éppen ezért rászólott Hernyó Henrikre:

— Mit értesz te az efféléhez, hiszen te máskni is alig tudnál, ha nagyon megkergetnének!...

— Sajnos, igazad van, de lássuk, hogy olyan híres repülő vagy e? Tudod, hogy hol áll Cseresznye Fa?

— Hát már hogyne tudnám, hogy milyen butaságokat tudsz te kérdezni, Hernyó Henrik?...

— Ha tudod, akkor lássuk, repülj oda és én majd figyelem az időt, hogy mennyi idő alatt teszed meg az útat oda, meg vissza. Én kerek két napig szoktam menni, ha éppen cseresznye levélre fájdul meg a fogam.

— No, te szerencsétlen, ide figyelj. Most elindulok és te közben számolj! — berzenkedett Csere Cézár, míg Hernyó Henrik titkon összedörzsölte két első lábát, mert arra gondolt, hogy oda, csak oda fog repülni ez a híres, de vissza már alígha, mert hallotta, hogy Sárga Rigó a híres zsivány éppen otthon fütyörészget, mert négy kicsiny fiának nincs mit enni, hát szóval tartja őket.

Nosza, Csere Cézár se késlekett, hanem szárnyra kelt és uccu neki, egyenesen a távoli Cseresznye Fa irányába tünt el.

— No, te se eszel többet Vadgesztenye Fa levelét, — röhögött két első markába Hernyó Henrik, míg a következő lábaival, mindjárt vagy három párral is tapsolni kezdett örömében. Tehette, hiszen maga se tudta, hogy hány pár lába van...

Öröme nem is volt alaptalan, mert amint kicsinyeit biztatgató Sárga Rigó meglátta, hogy Csere Cézár közeleg Cseresznye Fa felé, menten fölreppent és mire észbekapott volna elvakult hiúságában feszengő Csere Cézár, már ott vergődött Sárga Rigó csőrében. Néhány pillanat alattt pedig darabokra szedték az ifjú reményteljes csemeték, Sárga Rigó fiókái...

Hernyó Henrik meg jóizűen ropogtatta Vadgesztenye Fa ágain a friss, fiatal leveleket, mint most már saját birtokának gyümölcseit.

A kis torkos

Jaj! mit csinált a kis Sanyi
De szégyellem elmondani.
A padlásra fellopózott,
A kolbászból jót harapott.
Ezt kis Klára észrevette,
Sanyit jól megijesztette,
Szegény Sanyi úgy megijedt
Leszakítá a kötelet.
Most vár rá a nádpalca.

Csernus Mária.

Hinta

Azt gondolja
A kis Kató:
Mire jó
A nagy poroló?

Mikor hármat
Üt az óra,
Hintát köt a
Porolóra.

Vigan repül
Az új hinta.
Lám: a Kató
Csalafinta.

Csernus Mária.

Két kérés

Imre bácsit szépen kérjük,
Hallgassa meg két kérésünk.
A kicsi lap szép és jó
Tanulságos, mulattató.
Mégis van egy nagy hibája
Hét napban egyszer jön a házba.
Imre bácsit ezért kérjük,
Kis lapunkat minden héten
Kétszer küldje nékünk.
Ez a mi első kérésünk.
A második már nagyobb kérés,
De azt hisszük teljesítné,
Hogy munkatársai táborába
beléphessünk.
S munkáiban mi is részt vehessünk.

Kis lapunk hüséges olvasója
Csernus Katalin és Mária.

Imre bácsi postájából

Simon Miklós. A zenedarabodat megkaptam, de ezt csak akkor tudom közölni, ha tussal, szép kiállítással lerajzolod a kottát, így, ahogy most beküldted, nem tudom közölni. A kérdezett elbeszélésről még annak idején megüzentem, hogy nem tudom használni, újabbat kértem.

Csernus Katalin, Mária és Tóth Gizella. Örömmel veszem jeletkezéseiteket és szívesen látlak benneteket munkatársaim között. Sajnos, kívánságotok első részéről már nem írhatok ilyen jó hírt, mert bizony arról aligha lehet mostanában szó, hogy hetenként kétszer is adjunk Gyermekek Debreczenjét.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy mostanában nagyon ritkán keresem fel Imre bácsit. Eddig el voltam foglalva, de ezután minden héten írni fogok Imre bácsinak.

Most nem verssel, mesével vagy novellával keresem fel Imre bácsit, hanem egy kis dallal. Ez Petőfi verse és dallamot írtam neki. Nagyon kérem Imre bácsit, ha csak lehet, legyen szíves közölni. Nem is tetszik tudni, hogy milyen öröm volna az nekem. És meg egyet kérek Imre bácsitól, azt hogy legyen szíves válaszolni a „Gyermekek Debreczenjé"-ben arra, hogy a tavaly beküldött „Vonat" című elbeszélésemet tetszett-e már közölni, de ha meg nem tetszett volna, akkor legyen szíves közölni.

Szivélyes üdvözlettel:

Simon Miklós ref. gimn. II. B. oszt tanuló.

E heti könyvjutalmat Csernus Katalin, Kun Sarolta és Székely Marianna kapták. Könyvjutalmukat átvehetik szerdán délután 4—5 óra között lapunk kiadóhivatalának pénztárában.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Csak egy óra kell hozzá

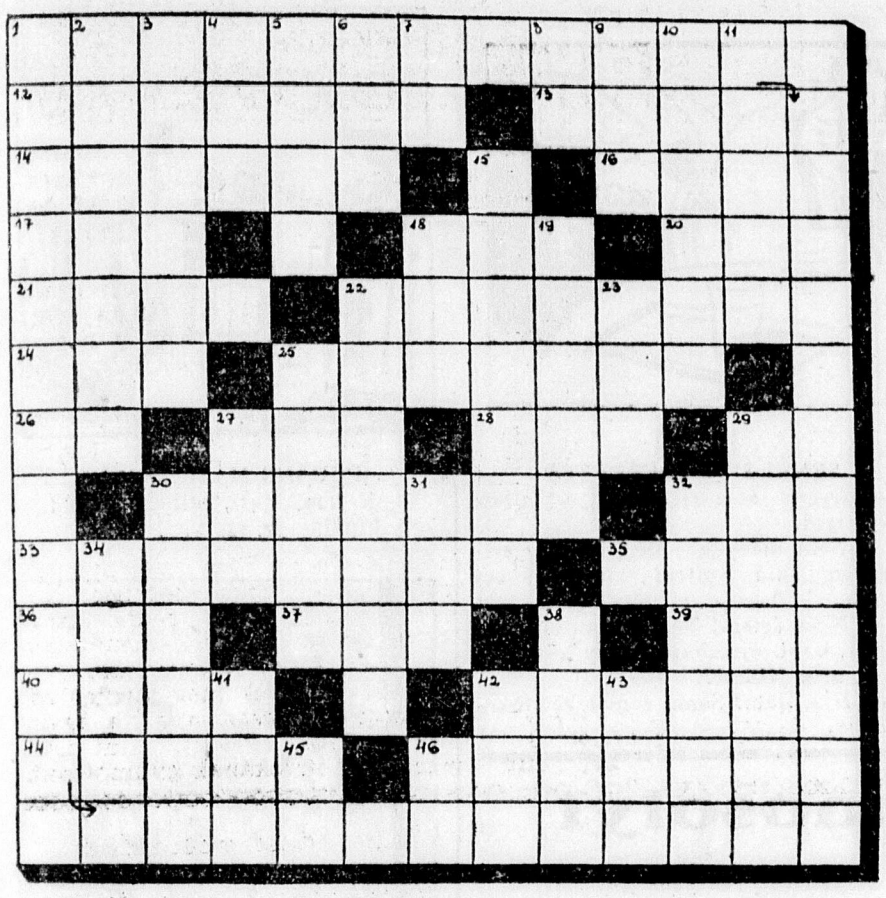

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Petőfi-idézet.
12. Férfinév.
13. Zoro társa — névelővel.
14. Küzdőterek.
16. Vékony bőrcsík.
17. P. M. R.
18. Nem is nagy!
20. Eső után van.
21. Joli betűi összekeverve. (Joil).
22. Falusi kislánynak veszi az apja.
24. Bábolna — magánhangzói.
25. Rosszkedvűek.
26. F. S.
27. Szaglószerv.
28. Dolog — latinul.
29. Rangjelző szócska.
30. Híres porcellángyár az „idevalósi".
32. Egyforma mássalhangzók.
33. Város Thüringiában.
35. ...-tung, — kínai félsziget.
36. Friss.
37. Női név.
39. Ausztriai folyó.
40. Nyomtalanul el...!
42. Vissza: Rásüti a fegyverét.
46. Ezt a talpra szokták „kötni"!

Függőleges sorok:

1. Idézet Jókai: A koldusgyerek című költeményéből.
2. 989 méter magasan fekvő üdülőhely Tirolban.
3. Európai félsziget.
4. G. U. N.
5. Egy oláh vajda egyik neve (Vlád)!
6. io io io io io io io.
7. R. N.
8. Egyforma magánhangzók.
9. D. H. S.
10. Orosz paraszt.
11. Operarészletek.
15. Meyerbeer operája.
18. Noé egyik fia.
19. Angol sztrájk, de a vége elmaradt.
22. Ilyen halott a sírban van.
23. ...Palmas, 72.000 lakost számláló város a Kanári szigeteken.
25. Korányit (Ferencváros) így becézik.
27. Mosel — közepe.
29. Bútordarab falun — névelővel.
30. Erőtlen növényre mondják.
31. Kanca — vége.
32. Kimásoltat.
34. Betegség lehet ilyen.
38. Autómárka.
41. Ital.
42. Az állóvíz.
43. Vissza: gyilkold.
45. M. H.
46. Nem is ócska!

Hol is olvastam csak?

(Állapítsuk meg, hogy ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók:)

„És akkor a pásztor,
Aki oda surran,
Elsüti puskáját,
Puska nagyot durran:
A fehérnép sikolt,
Apám iszik elébb,
Azután azt mondja:
„Lépjen kend közelébb!"
S a pásztor odalép."

KIKET ISMERSZ?

Hány olyan magyar írót, költőt, politikust, művészt, zeneszerzőt stb. ismersz, akiknek „Sándor" a keresztnevük?

Vajh ki ő?

1440 február 23-án született Kolozsváron. Ha atyjának és édesanyjának nevét elárulnám, akkor egyszeriben már itt megoldódna a rejtély. Neveltetését az első magyar humanista, egy váradi püspök irányította. 1457 elején az akkori magyar király fogságába került, aki előbb Bécsbe, majd Prágába hurcolta őt. Az 1458-iki országgyulés anyja, nagybátyja és Carjaval pápai legátus hathatós ösztönzésére egyhangulag Magyarország királyává választotta. Erre Podjebrad cseh kormányzó 50.000 arany váltságdíj fejében kiadta őt. Az ifjú király nagy erélyel kezdett uralkodni. Giskra garázdálkodó rablóit, évekig tartó szívós harc árán meghódolásra kényszerítette, áskálódó nagybátyját fogságba vetette, III. Frigyes császárt megverte és a Szentkorona kiadására kényszerítette s a törökkel is diadalmasan mérte össze fegyvereit. Politikájának végső célját a török hatalom megtörésében látta. Mivel azonban első hadjáratában meggyőződött arról, hogy Magyarország egymagában nem elég erős az ozman hatalom megdöntésére, idegen segítséget pedig sehonnét sem várhatott, előbb megfelelő hódításokkal akarta országa területét növelni. Ezért 1468-ban hadat indított Podjebrad cseh király ellen és a cseh rendekkel 1469-ben Olmützben cseh királlyá választtatta magát. Podjebrad végrendelete következtében azonban a háború arányai váratlanul megnövekedtek, amennyiben Kázmér lengyel király és Frigyes német császár ellen is hadat kellett viselnie. — A háború terhei következtében 1471-ben messze elágazó összeesküvés jött létre ellene, ő azonban lecsillapította a vihart. Sikerrel fejezte be a cseh háborut, majd Frigyes ellen fordult. Három hadjáratban meghódította Ausztriát és Stájerországot, székhelyét Bécsbe tette és felvette az ausztriai hercegi címet. Megországát így elsőrangú hatalommá emelte, a tervezett nagy török hadjárat megindítására már nem maradt ideje.

Belpolitikáját is mélyreható reformok jellemzik. Legfőbb hadi újítása nagyszámú állandó zsoldoshadsereg felállítása volt, melyben a nehéz és könnyű lovasok mellett a gyalogság és a tűzérség is fontos szerephez jutott. Az igazságszolgáltatás terén reformja a megyei bíróságok és a királyi törvényszék újjászervezése volt. Szegénynek és gazdagnak egyformán igazságot igyekezett szolgáltatni, a hatalmukkal visszaélő magasrangú urakat és tisztviselőket keményen megbüntette. Finom érzékkel viseltetett a kultúrális haladás iránt Mint igazi renaissance-fejedelem, szeretettel karolta fel a humanista tudományokat és művészeteket és ezek legnagyobb mecénása lett. 1490-ben halt meg s vele a magyar imperialista királyok egyik legkiválóbbja szállt sírba.

Ki ez?

21. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Betürejtvények

(Állattan-sorozat.)

1.
i i
á r=v

2.
D 11
i

3.
6 6 6 6 6 6 6 6 6 R

4.
K aaaaaaa uuuuuuu

5.
q vi vi vi vi vi

6.
y a
k

7.
M U

8.
K
O B

9.
b b b b b b b b a

10.
H_2O A

11.
ZS
DA a a a a a a a

12.
G
F É

13.
H
E

14.
vi
a

1.
D D
o

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...a rejtvények beadásának határideje mindig péntek este 6 óra.

...a borítékra fletűnő betűkkel ráírandó: **Rejtvény.**

...ezen a héten a következő díjak kerülnek kiosztásra:

3×1—1 drb színházjegy.
1 „ mozijegy.
2×1—1 „ könyv.

...a nyertesek neveit a „Hírek" között mindig megtalálja.

LUDAS MATYI

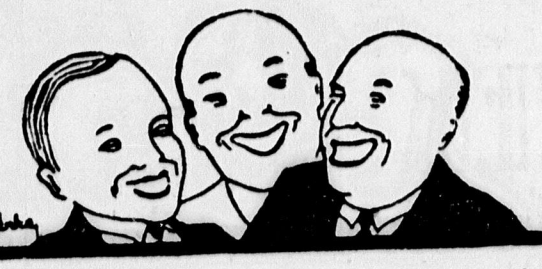

Hires emberek tréfái

A híres angol regényíró, Meredith, nagyon egyszerűen élt. Végül mégis építtetett magának egy házat, amely egészen elragadó, de nagyon, nagyon kicsi volt.

Egy fiatal asszonyt, aki ajánlólevéllel kereste fel Meredithet, büszkén vezetett körül otthonában az ujdonsült háztulajdonos.

— Nos, hogy tetszik önnek a házam? — kérdezte nagy várakozással.

Az asszonyka csalódott arckifejezéssel válaszolta:

— Ön a könyveiben mindig nagy várakról ír, gazdagon díszített kastélyokról, fejedelmien berendezett házakról. Hogy van hát az, hogy magamagának ilyen parányi kis házat építtetett?

— Nagyon egyszerű — felelte a költő. — A szavak semmibe se kerülnek, annál többe azonban a téglák.

•

Hindenburg a gorlicei áttörés után egy repülőteret szemlélt meg. A szemle alatt bemutattak neki egy fiatal repülőtisztet, akit vakmerő teljesítményeiért ismételten kitüntettek.

— Bravo, hadnagy úr! — dicsérte meg Hindenburg s kezet nyujtott a fiatal tisztnek. — És mikor fog újra repülni?

— Az katonai titok, kegyelmes uram — felelte a hadnagy.

Hindenburg mosolygott:

— Legyen nyugodt, biztos, hogy nem fogom elárulni az oroszoknak.

•

Jarno társulatában éveken át volt egy színész, aki olyan buta volt, mint egy sületlen tök. Egy napon az igazgató előlegkérő levelet kapott a színésztől. A levél így kezdődött:

„Ezerszer kérem a bocsánatát, igazgató úr, hogy ebben a nagy melegben ingujjban irok önnek . . .“

•

Egyszer valami misztifikáció utján holt hírét költötték **Mouret** abbénak, a híres államférfinak s egy párisi rikkancs a hírt kirobbantó ujsággal kezében, torkaszakadtából kiáltotta a boulevardon:

— Mouret meghalt! Mouret abbé halála!

— Ugy? — támadt rá a véletlenül arra haladó Mouret. S már csattant is a pofon a rikkancs arcán.

— No, ha halott vagyok is, legalább te majd hiszel a feltámadásban!

•

Mint ismeretes, Scribe is azok közé az irodalmi tömegtermelők közé tartozott, aki sok idegen munkatárssal dolgozott.

Egy nap egyik írótársa azzal a kéréssel kereste fel, hogy irja alá egy irodalmi csoport felhívását.

Scribe megtagadta a kérés teljesítését.

— Nevezetes — méltatlankodott a másik, — első eset, hogy vonakodik aláírni egy idegen munkát!

•

A milánói központi pályaudvar. Mikor egy kirándulóvonat éppen indulni készül, egy ácsorgó fiatal fickó felszól az ablakból kinéző kirándulókhoz:

— No, teljes a Noé bárkája?

— Nem — vágja vissza az egyik ablakban könyöklő szatirikus Gandolin. — Még a szamár hiányzik, hát csak gyorsan, ugorjon fel!

•

1854 március 15-én, tehát pontosan azon a napon, mikor Franciaország hadat üzent Oroszországnak, Rachel, a **hires francia tragika,** Szentpétervá-

ron játszott. Előadás után egy csoport tiszt vendége volt.

— Köszönöm önöknek — mondta Rachel, mikor felköszöntötték, — annyival inkább köszönöm, mert olyan szeretetreméltóak voltak, hogy francia pezsgővel köszöntöttek fel.

— Asszonyom — felelte az egyik hadnagy — ezt a pezsgőt vissza fogjuk hozni, mikor majd bemasirozunk Párisba.

— Gondolja? — mosolygott Rachel, — Nem hiszem, hogy az én hazám eleg gazdag arra, hogy a hadifoglyoknak is pezsgőt adjon.

NEHÉZ SZEREP

— Két hónap óta várok már egy jo szerepre, ma végre az igazgató kijelentette, hogy a legközelebbi darabban én kapom a legnehezebb szerepet.

— Jaj de izgatott vagyok, mi az a nehéz szerep?

— Szó szerint a legnehezebb . . . Egy hordárt kell alakítanom, aki a csomagokat cipeli.

SENKI SEM TÖKÉLETES

— Gyere át a szomszéd asztalhoz kártyázni.

— Nem megyek! Még soha az életemben nem vettem kártyát a kezembe.

— Nem értem! Te, aki annyit henyélsz, iszol, éjszakázol, hogy lehet az, hogy nem játszol?

— Hja, fiam! Senki sem lehet tökéletes!

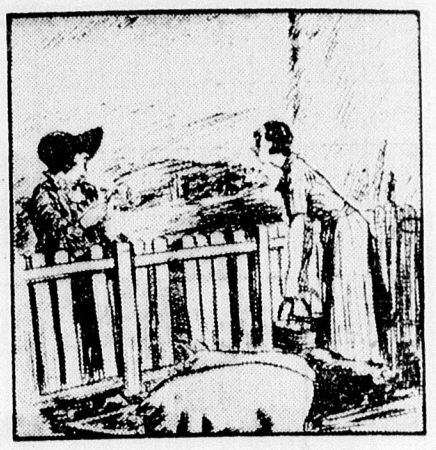

PEDÁNS HÁZIASSZONY

— Kérem, Mari, mindig baloldalról kell kínálni az ételt . . .

Csak egy mosolyt

GRATULÁCIÓ

A komikusok mindenesetre azért vannak, hogy a közönséget szórakoztassák. Persze, ők sem veszik rosszneven, ha egyszer-máskor nekik szerez valaki derüs perceket. — Két ismert osztrák komikussal történt meg ez a kis eset. Wallburg, ezúttal újra papalett és kollégája, Max Hansen törte a fejét, miféle eredeti módon gratuláljon neki. Történetesen mindkettőnek szerepe volt a „Fehér lovacska“ cimu vigjátékban. Wallburg Giesecke szerepét adta, partnere pedig pincér volt egy fogadóban. Nos, az előadás során, a szerep szerint, Giesecke megkérdezi:

— Jött postám? Giesecke a nevem.

A pincér válaszolt, ugyancsak a szerepe szerint:

— Igenis, Giesecke úr, íme, egy sürgöny.

Wallburg-Giesecke kinyitja a sürgönyt, elolvassa és fuldokló, le nem küzdhető kacagásban tör ki. Mert a sürgöny ekképpen hangzott:

„Otto Wallburg, Bécs. Kis Wallburg üvölt szakadatlan három óra óta, mert megtudta, hogy az apja bohóc, stop, sürgönyözz, mit tegyünk? Max Hansen“.

MEGTUDTA

— Mondja, vádlott, miért lopta el a tanu aranyóráját?

— Nagyságos elnök úr, én egyáltalán nem akartam ellopni az órát. Csak az időt akartam megtudni.

— Megmondhatom, hat hónap.

BIZTOS AKAR LENNI

— Kedves barátom, megtennél nekem egy baráti szívességet?

— Parancsolj velem.

— Találkám van Ibolya kisasszonnyal. Légy szíves, tarts velünk.

— És nem fogok zavarni?

— Ellenkezőleg. Ha te is ott vagy, akkor nekem sokkal nagyobb esélyem lesz Ibolya kisasszonynál.

DRÁMA

Az artista ajánlatot tesz a cirkuszigazgatónak:

— Nagyszerű kacsa-, liba- és csirkeidomító számom van.

— Most, sajnos nem tudom foglalkoztatni, — mondja az igazgató, — de idővel talán felléptetem.

Pár hónap mulva eszébe jut az igazgatónak az ajánlat. Sürgönyt küld az artistának, hogy jöjjön azonnal. Az artista ugyancsak táviratilag válaszol:

„Késő. A számot megettem.“

KÉT FONTOS OK

— No, megkérted Mariska kezét?

— Nem.

— Miért?

— Először is kiderült, hogy egy évvel idősebb, mint én. Másodszor pedig már eljegyezte magát másvalakivel.

A FÉLREISMERT KÉRŐDZÉS

A newyorki kisfiú először volt falun. Mindent alaposan megbámult és amikor hazatért ismét Newyorkba, lelkesedve mesélte a papájának:

— És képzeld csak, papa, a tehénnek rágógumija is van!

AZ MÁS

— Hányszor mondtam már neked, Ferike, hogy ne menj a vízbe tele gyomorral!

— Igen, de ma nyugodtan mehetek, mert halat ebédeltem.

KEDÉLYES

— Ez a fazék az önök ablakából esett a fejemre . . .

— Ó, végtelenül kedves, hogy fáradt vele . . . felhozathattam volna a gyermekekkel is . . .

SZÁMTAN

— Károly, számítsd ki — mondja a tanitónéni. — Hét fiú akar csónakázni, de hárman nem kaptak odahaza engedélyt, hányan ülnek a csónakban?

— Heten — feleli gondolkozás nélkül a kis Károly.

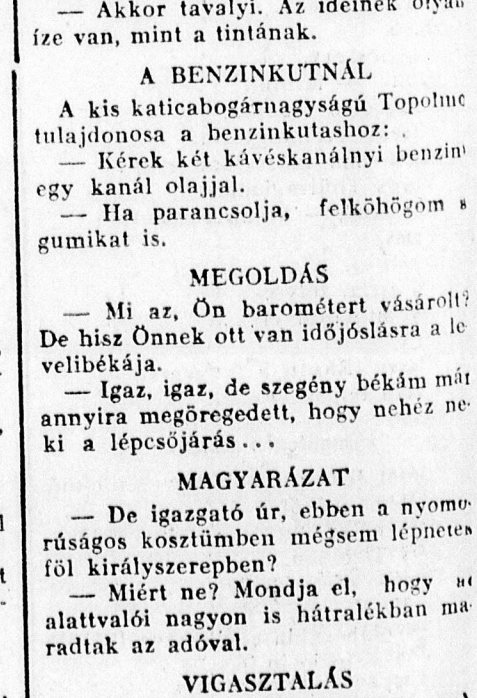

A DIVAT IRÓNIÁJA

A nagymama három év előtti képe és az unoka . . .

FINOM VENDÉGLŐ

— Főúr, fizetek! Volt félliter boromm

— Idei vagy tavalyi?

— Nem tudom. Olyan íze volt, mint a mosogatóvíznek.

— Akkor tavalyi. Az ideinek olyan íze van, mint a tintának.

A BENZINKUTNÁL

A kis katicabogárnagyságú Topolino tulajdonosa a benzinkutashoz:

— Kérek két kávéskanálnyi benzint egy kanál olajjal.

— Ha parancsolja, felköhögom a gumikat is.

MEGOLDÁS

— Mi az, Ön barométert vásárolt? De hisz Önnek ott van időjóslásra a levelibékája.

— Igaz, igaz, de szegény békám már annyira megöregedett, hogy nehéz neki a lépcsőjárás . . .

MAGYARÁZAT

— De igazgató úr, ebben a nyomorúságos kosztümben mégsem lépnetek föl királyszerepben?

— Miért ne? Mondja el, hogy az alattvalói nagyon is hátralékban maradtak az adóval.

VIGASZTALÁS

— Mennyibe kerül egy leugrás az ejtőernyővel?

— Tíz pengőbe.

— És ha nem nyilik ki az ernyő?

— Akkor visszakapja a pénzét.

A Debreczen rádióműsora

november 21-től november 27-ig

VASÁRNAP, NOVEMBER 21.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Szabó Imre esperes.

11: Egyházi ének és szentbeszéd a Thökölyi-uti Szent Domonkosrendi plébánia templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan O. Pr. tartományfőnök mondja. — Énekel a „Dominikánus Énekkar" Béni Fülöp vezénylésével. Énekek: Jöjj el Szentlélek Uristen; Kezdődik az ének (Harm Sacra); Bárdos Lajos: Üdvözlégy szent orvosunk (kánon); Nádasdy—Bárdos: Himnusz Szent Ceciliához; Nádasdy: Jesu Rex Admirabilis; Harmath Artur: 150. zsoltár; Himnusz. Orgonál dr. Bató László.

12.05: A XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus Hymnuszának bemutató előadása. Dallamát, ismeretlen szerző szövegére dr. Koudela Géza szerezte. Énekli a budapesti Belvárosi főplébánia-templom énekkara. Vezényel Harmat Artur. Orgonán kísér Kereszthy Jenő.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Goldmark: Sakuntala — nyitány. 2. Szabados Károly: Viora — keringő. 3. Országh Tivadar: II. magyar szvit. 4. Buttykay: Változatok magyar népdalra. 5. Weiner: f-moll szerenád.

Közben kb. 13.10: „Világhiradó." Máthé Elek dr. előadása.

14: Hanglemezek. — Tallózás az angol zeneirodalomban.

15: 1. „Gazdatársadalmi munka az állattenyésztésben." Battha Pál m. kir. gazdasági felügyelő előadása. 2. „Növényegészségügyi tanácsadó." Urbányi Jenő dr. m. kir. kísérletügyi adjunktus előadása. (A földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.)

15.45: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Losonczi Dezső: Leánykérő falun. 2. Garami Béla: Huszárnóta. 3. Lehár: Luxemburg grófja — keringő. 4. Kálmán: Imre: Cirkuszhercegnő — egyveleg. 5. Borsai Samu: Szamosmenti — induló.

16.30: „Kisfaludy Károly estéje." Rexa Dezső előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

17: Ráduly Árpád kisbőgőzik. Bura József és cigányzenekara muzsikál.

17.50: „Halál Schönbrunnban." Bakos Ákos előadása.

18.20: Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorakísérettel.

18.45: „Hajóutunk Afrikába." (A Latabár-testvérek utinaplójából.) Ifj. Latabár Árpád előadása.

19.20: Budanovits Mária, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 1. Benedetto Marcelle: Szerelmes szivem. 2. Schumann: Ma könnyes volt az álmom. 3. Schubert: Margit a rokkánál. 4. Grieg: Rózsák közt. 5. Mortamov: Piros szarafán. 6. Lányi Ernő: Ha te virág volnál. 7. Hubay: Könnyek. 8. Polgár Tibor: Megbocsátok.

19.50: Sporeredmények.

20: „Eljegyzés András-napján." Vígjáték három felvonásban. Irta Uray Dezső. Az összekötő verseket irta Haraszthy Lajos. Közreműködik az Egyetemi Énekkarok Énekegyesülete. Kisér Bodrics Béla és cigányzenekara. A zenei részt összeállította és vezényel Vincze Ottó. Rendező Both Béla. Személyek: Földváry Gábor, alispán — Abonyi Géza. Fáy András, iró — Kürti József; Zsuzsánna, a felesége — Zala Karola; Trettner János, városi tanácsnok — Gózon Gyula; Borbála, a felesége — Berky Lili; Évi, a leánya — Somogyi Erzsi; Vörösmarty Mihály — Ónody Ákos; Megyery Károly — Ajtay K. Andor; Erdődsy Kálmán — Jávor Pál; Istvánffy Stefan — Apáthy Imre; Schnauff, rendőrkomisszárus — Gárday Lajos; Rendőrtizedes — Dózsa István; Zsuzsi, mindenes — Saáry Rózsi, Versmondó — Bihary József.

21.20: Hírek.

21.40: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Auber: Az őrparipa — nyitány. 2. Hans Gál: Szerb dalok. 3. Dienzl: Fata morgana — keringő. 4. Szirmai Albert: Operettrészletek. 5. Schwalb Miklós: Csak egy kis keringő. 6. Rubinstein: Melódia. 7. Puccini: A fecske — ábránd.

23: Közvetítés a Britannia szállóból. Lantos Jenő jazzenekara játszik, Szathmáry Endre énekel.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.30: Farkas Sándor és cigányzenekara.

15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

16.35: Ráduly Árpád kisbőgőzik, Bura József és cigányzenekara muzsikál.

17.55: Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorakisérettel.

18.20: „Michelangelo és barátnője." — Radó Antal előadása.

18.50: Hanglemezek.

19.20: „A régi Nemzeti Színház lebontása." Bory István dr. előadása.

20: Hírek, ügetőversenyeredmények.

20.45: A Magyar Református Diákok „Soli Deo Gloria" Szövetsége ünnepélyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 m-es hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Prága 14.35: Dvorzsák: Rusalka, opera. Bécs 20.05: Bokor Margit énekel. Boroszló 20.45: Az élet dicsérete, rádiókantáté. Frankfurt 20: A granadai éjiszállás, opera. Olasz II. 21: Giordano: Andrea Chenier, opera.

TÁNCZENE: Stockholm 20.30, Zágráb 22.20, Svájci rom. 22, Boroszló 22.30, Köln 22.30, Bécs 22.30, Kalonudborg 23, P. Parisien 23.05, Paris P. T. T. 24, R. Paris 24.

HÉTFŐ, NOVEMBER 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Lehár: Lyuk, lyuk, lyuk — induló (A 2. h. gy. e. zenekara). 2. Myddleton: Fantom-brigád (Rambour-zenekar). 3. Leuschner: Ezredem és hazám — induló (Fuhsel katonazenekar). 4. Éjféli keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Dostal: Repülőinduló (Nagy fuvószenkar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Csekély dolgok." (Apróságok egy régi ujságból. — Felolvasás.)

10.45: „Capri, az ihlet szigete." Irta és felolvassa Füsi József.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízálásjelentés.

13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllossy Ferenc. 1. Offenbach: A gerolsteini nagyhercegnő — nyitány. 2. Delibes: Ábránd a „Coppélia" cimü balettből. 3. Kerner István: Csárdajelenet. 4. Vitéz Pál Imréné: Dalkeringő. 5. Robrecht: Foxtrot. 6. Recktenwald: Bécsi schrammelegyveleg.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diáktélóra: „Gróf Károlyi Klára ifjúsága." B. Hajós Terézia előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Kubelik Anita hegedül, zongorán kiséri Polgár Tibor.

17.30: „Békebeli história." Irta Beczássy Judit. (Felolvasás.)

18: „Szent Cecilia, a muzsika védőszentje." Vezényel Forrai Miklós. Közreműködik Forrai Miklós énekegyüttese.

18.45: „Dalos, zenés utazás a Rajnán." Kilián Zoltán előadása hanglemezekkel.

19.50: „Ady Endre emlékezete." Schöpflin Aladár előadása Ady születésének 60. évfordulóján. A verseket Péchy Blanka és Baló Elemér mondja.

20.45: Segovia gitárestjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

21.35: Hírek, időjárásjelentés.

22: Egressy Sándor és Dénes Jóska cigányzenekara muzsikál, Nádor Jenő énekel. Dalok: Erőss Béla: Egy körúti palotában; Fráter Lóránd: Tele van a város; Murgács Kálmán: Még azt mondják; Pete Lajos: Nem való bokréta; Vajda József: Megugrattak Hortobágyon; A csizmámon nincsen kéreg; Nincs a pusztán rózsabokor (népdalok); Várady Aladár: Hajlik a jegenye; Kiss Angyal Ernő: Somogyban van Nagyatád; Stolz Róbert: Sárbogárd, Dombovár.

22.45: Eckhardt Sándor dr. egyetemi tanár francianyelvü előadása: „La paix et la fraternité humaine sous le signe de l'Eucharistie." (Világbéke és világtestvériség az eucharisztia jegyében.)

23: Hírek német nyelven.

23.05: Patai Leó és Serény Andor jazzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.45: Német nyelvoktatás.

19.15: „A francia müremekek kiállítása Párisban." Dénes Tibor dr. előadása.

19.50: Hanglemezek.

20.45: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bécs 19.25: A sevillai borbély, opera. Lipcse 19.30: Schultze: Fekete Péter, opera. Prága 19.30: Operett. Beograd 20: Opera. Stockholm 20.45: Erika Rokyta énekel. Páris 21.30: Tiszturak a zárdában, operett.

TÁNCZENE: Olasz III. 21.50, Zágráb 22.22, Bécs, 22.20, Kalundborg 23, Hilversum II. 23.45.

KEDD, NOVEMBER 23.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara. 2. Noack: Aranytündérke menyegzője (Xilofon művészzenekar). 3. Meyer: A király gránátosai (Parlofon fuvószenekar). 4. Lehár: Arany és ezüst — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Fredericus Rex—Marc Roland: Nagy Frigyes testőreinek díszindulója (Fúvószenkar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Izabella királyné." Irta Eörsy Julia dr. (Felolvasás.)

10.45: „Téli sportruhák." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: A rádió szalonzenekara. 1. Dohnányi: Marche humoresque. 2. Delibes: Sylvia — balettzene. 3. Kaskel: Farsangi miniatürök. 4. Fall Leó: Elvált asszony — egyveleg. 5. Bortkiewicz: A baromfiudvarban. 6. Delibes: Lakmé — hindu balett. 7. Grieg: Troldhaugeni nász. 8. Waldteufel: Gyorsáru — galopp.

Közben kb. 12.30: Hírek.

Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.40: Szathmári Tibor zongorázik.

14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

18: „Baross Gábor." Gyömrey Sándor előadása.

18.30: Robert Soetens hegedül a magyar-francia müvészcsere keretében. Zongorán kiséri Polgár Tibor.

19: „Kisebbségek a háboru után." — Szász Zsombor előadása.

19.30: Bodán Margit és Kubányi György magyar nótákat énekel, kiséri Csorba Gyula és cigányzenekara.

20.30: „A csata." Rádiódráma 3 felvonásban. Claude Farrére regénye és Szatmári Jenő fordítása nyomán dramatizálta és rendezi Barsi Ödön. A dalokat szerzette Kiszely Gyula. (1937 szept. 16.-i előadásunk megismétlése viaszfelvételről.) Személyek: Jorizaka Szadao márki — Timár József; Micsuko, a felesége — Bajor Gizi, Hirata vikomt — Csortos Gyula; Herbert Fergan, kapitány — Várady Lajos; Cseu Pej, kinai követ — Nagy Adorján; Jean Francois Felze, festőművész — Somló István; Hadnagy — Szilassy Gyula.

22: Hírek, időjárásjelentés.

22.25: Roth-vonósnégyes.

23.30: Tánclemezek.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

19: Orgonalemezek.

19.30: Francia nyelvoktatás.

20: „Kossuth Lajos, a pénzügyminiszter." Dr. Homonnay Lajos előadása.

20.30: Hanglemezek.

21.40: Ügetőversenyeredmények.

22: Légvédelmi elsötétési és riasztási gyakorlat Nyiregyházán. Beszélő Badinszky Sándor.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Paris P. T. T. 18: Romain Rolland előadása. Hilversum 20.55: Szendi Lajos zeneparódiákat ad elő. Olasz I. 21: Giordano: Andrea Chenier, opera. Paris P. T. T. 21.30: Angol asszony leánya, operett. Varsó 22: Telmányi Emil hegedül.

TÁNCZENE: Olasz III. 21.50, Zágráb 22.20, Bécs, 22.20, Kalundborg 23.20, Hilversum I. 23.20.

SZERDA, NOVEMBER 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Striczl József: Kerületi honvédinduló. (2. h. gy. zenekara). 2. Popy: Őrjárat (Kristály szimf. zenekar). 3. Mühlberger—Depelé: Császárvadász-induló (fúvószenekar). 4. Lincke: Nász keringő (Dobri Odeon vonószenekar). 5. Grimshaw: Az ezred visszatér — induló (Spindler és banjo zenekar).

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Benyovszky igazi arca." Irta Kerekesházy József (Felolvasás.)

10.45: „Őseinyáink kézimunkái." Irta F. Ujlaky Etelka. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Saskó Hilda énekel, zongorakisérettel.

12.40: Hírek
13: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „Tetszhalott mumiák." Regős József előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A Pénzintézeti Sportegyletek Ligája 25 éves." Milos György előadása.
17.20: Blaha Márta zongorázik.
18: „A légvédelmi tűzeszközökről" — Selymessy Attila vkszt. százados előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
18.20: Hanglemezek.
18.50: „Róma táncol." (Színes korrajz a Nero-kori városról.) Rabinovszky Márius dr. előadása.
19.20: A rádió szalonzenekara. 1. Kálmán: Részletek a „Csikágói hercegnő" c. operettből. 2. Perényi Géza: Bölcsődal. 3. Rimszkij—Korszakow: Hidu dal.
Közben 19.45: A rádió külügyi negyedórája.
20.35: Hírek, sporteredmények.
21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
22.05: Időjárásjelentés.
22.10: Hanglemezek. Filmrészletek és táncdalok.
Utána kb. 23: Hírek francia és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Székely Dezső jazzenekara játszik, Szánthó Gyula énekel.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.50: A rádió szalonzenekara.
19.20: Olasz nyelvoktatás.
19.45: A rádió szalonzenekara. Strauss János: Részletek az „Egy éj Velencében" c. operettből.
20.05: „Karcolatok Gárdonyi Gézáról." Korcz Dezső előadása.
20.35: Hírek.
21: Az Ostende-kávéház 24 tagu cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.
22.05: Hanglemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 52.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusón 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bécs 19.25: Szimfónikus hangverseny, Casadesus zongoraművésszel. Svájci rom. 20.30: Millstein hegedül. Bruxelles fl. 21: Hangverseny Delmár Rózsa énekesnővel.
TÁNCZENE: Bruxelles fr. 21, Kalundborg 22.25, Zágráb 22.20, Stockholm 22, Deutschlandsender 23.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Siede: Szentjánosbogárkák (Ferdy Kaufmann és zenekara). 3. Díszmenetinduló (Fuhsel katonazenekar). 4. Lindsay—Theimer: Vineta harangjai — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Friedmann: Tengernagy induló (A német tengerész-tüzőrség fúvószenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Egy szomorú emlékű épület lebontása 40 év előtt."
10.45: „Villamosfogyasztó-mérők." Dr. Nagy Sándor iparügyi min. fogalmazó előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelnetés
13.30: Endre Béla énekegyüttese.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A vendéglátásról és asztalterítésről." Stumpf Károlyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Méhészeti tanfolyam IV. rész." Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
18.30: „Nagy-Budapest egészsége." Melly József dr. egyetemi magántanár előadása.
19: Kari Mária Schwamberger gordonkázik a magyar-német művészcsere keretében, zongorán kiséri Polgár Tibor.
19.35: „A fekete tulipán." Hangjáték 3 részben. Dumas Sándor „La Tulipe noire" c. regényéből irta Szilágyi Ödön. Rendező Barsi Ödön.
20.55: Hírek.
21.20: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
22: Időjárásjelentés.
22.05: „Professor Szent-Györgyi der ungarische Nobelpreisträger." Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása.
22.20: Zeitinger Jenő zongorázik.
23: A rádió szalonzenekara. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Huszka Jenő: Csilla dala a „Tündérszerelem" cimu operettből. 3. Zakál Dénes: Budapest — slowfox. 4. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit. 5. Lehár: Részletek a „Víg özvegy" c. operettből. 6. Nevin: Mighty Lak'a rose — intermezzo. 7. Coumans: No, no Nanette, operettegyveleg.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: Tánclemezek.
18.30: „Tarka élet." Révész Béla elbeszélése.
19: Angol nyelvoktatás.
19.35: Hanglemezek.
20.10: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: München 19.10: Dostal operett. Köln 20: Lortzing: Undine. opera. Olasz II. 21: Herczeg Ferenc: Szendrey Júlia, színmű. Strassburg 21.30: Opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Bécs 22.50, Kalundborg 23, Deutschlandsender 23, Luxemburg 23.55.

PÉNTEK, NOVEMBER 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Lehár: Losonczi induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. Siede: Tábortűznél (Szalonzenekar. 3. Novotny: Osztrák díszinduló (Weitschach fúvószenekar). 4. Metra: Szerenád — keringő (Paul Godvin zenekara). 5. Warms: Jönnek a tengerészek — induló (Ultravox zenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek
10.20: „Szabólegényből nagykövet." (Jelky András.) Irta Csizy Béla.
10.45: „A fagyás megelőzése és gyógyítása." Irta dr. Fischmann Mihály (Felovasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Eugén Stepat balalajkazenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Szikla Adolf. 1. Scassola: Britannicus — nyitány. 2. Erkel: Bánk bán — ábránd. 3. Suppé: Boccacio — keringo. 4. Boccherini: Menüett. 5. Grovald: Hangulatképek
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak
16.15: Diákfélóra: „Emlékezés Bosznia, irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: A rádió szalonzenekara. 1. Losonczy Dezső: Kis nyitány. 2. Vecsey Ferenc: Északi éj. (Nuit de Nord.) 3. Marx: Japán esődal. 4. Sibelius: Rondino, 68. mü. 5. Bartók: Magyarországi román néptáncok. 6. Zakál Dénes: Humoreszk. 7. Reger: Intermezzo, 45. mü. 5. sz. 8. Künnecke: Bus keringő. 9. Hubay: II. csárdajelenet, (a hegedüszólót Szervánszky Péter játsza).
Közben 17.25: Sportközlemények.
18: Márkus László csevegése.
18.30: Nyilas Pista és cigányzenekara muzsikál.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A tenor." Vígopera három felovnásban. Német szövegét a „Bürger Schippel" cimü vígjáték nyomán irta: Góth Sándor. Zenéjét szerezte: Dohnányi Ernő. Fordította Harsányi Zsolt. Vezényel Ferencsik János. Rendezte Márkus László. Személyek: A birodalmi herceg — Hámory Imre; Hicketier, gazdag polgár — Szende Ferenc; Jenny, a felesége — Budanovits Mária; Thekla, a leánya — Nagy Margit; Krey, revizor — Szügyi Kálmán, Wolke, könyvnyomdász — Maleczky Oszkár, Schippe, korcsmai muzsikus — Laurisin Lojos, Müller polár — Toronyi Gyula; Schulze polgár — Palotay Árpád
I. felv. után kb. 20.50: Hírek.
II. felv. után kb. 21: Hírek.
Előadás után kb. 21.55: Időjárásjelentés.
Majd kb. 22: Hanglemezek. Keringők és indulók.
23: Hírek angol nyelven
23.05: Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzenekara játszik a Newyork-kávéházból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.50: Gyorsírótanfolyam.
19.30: „A Napkirály udvara." Léderer Emma dr. előadása.
20: Hírek.
20.25: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Adam: Pünkösdi királynő — nyitány. 2. Gounod: Faust — keringő. 3. Ketelbey: Tündérek birodalmában — szvit. 4. Pécsi József: Turánia — magyar ábránd. 5. Pál Imréné: Ha engem már nem szeret — dalkeringő. 6. Morena: Ábránd Verdi müveiből. 7. Dezsőffy: Legényvirtus — magyar induló.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Königsberg 20: Beethoven: Fidelio. Olasz I. 21: Audran: Üdvöske, operett. Olasz II. 21: Szimfónikus hangverseny.
TÁNCZENE: Hamburg 21, Olasz III. 22, Zágráb 22.20, Frankfurt 22.30, Luxemburg 23.50, Paris P. T. T. 23.45, Luxemburg 24.

SZOMBAT, NOVEMBER 27.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. a) Édesanyám ha bejön Egerbe; b) Októbernek elsején (Nádor Gyula); c) Harminckettes baka vagyok én — katonacsárdások (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Wehovski: Törpök fáklyásmenete (Szalonzenekar). 4. Morris: Keringő (New Mayfair tánczenekar). 5. Jansen: Dániai emlékek — induló (Berlini rendőrség fúvószenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények
10: Hírek.
10.20: „Móricz Pál elbeszéléseiből." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Hungária-forrást és környékét ismerteti Mesterházy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Róbert György énekel, Kálmán Mária hegedül, zongorakisérettel. 1. a) Testi: La serenata; b) Respighi: A köd; c) Massonet: Elégia (Róbert). 2. Sinding — szvit (Kálmán). 3. Schubert: a) Ständchen; b) Pásztái rózsához (Róbert). 4. a) Bókay János: Elégia; b) Brahms: Keringő; c) Hummel—Heifetz: Rondo (Kálmán). 5. a) Hubay: Karenina Anna — balalajkadal; b) Lavotta: Honnan jön a fény; c) Reinitz: Csupa rom. (Ady verse). (Róbert.)
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Halló, halló gyerekek!" — A Miki-egér hanglemezei.
Utána: Dégh Gyöngyi meséje a kisemberről meg a nagyemberről.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Mikszáthfalvi képek." Közvetítés a legujabb magyar falucskából. Beszélő Dallos Sándor.
17.30: Radics Jóska és cigányzenekara muzsikál.
18: „Mit üzen a rádió?"
18.30: Leidenfrost Ica énekel zongorakisérettel. 1. Brahms: Cigányosan (Zigeunerlieder). 2. Ugró Gyula. Mint a felhő. 3. a) Lavotta: Bokrétát kötött; b) Giordano: Caro mio ben.
19: „Hány éves volt szép Heléna?" — Gesztesi Ödön csevegése.
19.30: Adler Tibor és Fejér György kétzongorás jazzszámai. 1. Berlin: Részletek a „Mimi a gazdag ember leánya" cimü filmből. 2. Dallamok a kedélyes Bécsből. 3. Adler—Fejér: Tánczene-egyveleg. 4. Egyveleg Fritz Kreisler dallamaiból.
20: „Mezei pacsirta." Dénes Gyula és Sándor Jenő operett. Közvetítés a Szegedi Szinházból.
Szünetben: Hírek.
Előadás után kb. 23: Közvetítés a Belvárosi-kávéházból. Szabó Kálmán jazzhármasa játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: Radics Jóska és cigányzenekara.
18.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19: Tánclemezek.
19.30: „Az altwien porcellán." Dr. Gy. Mika Irén előadása.
20: Hírek.
20.25: A rádió szalonzenekara. 1. Lautenschläger: Vadászat — nyitány. 2. Stolz Róbert: Búcsú a szerelemtől — dal. 3. Bányai Aladár: Keringo-ábránd. 4. Ranzato: Cigányőrjárat. 5. Engelmann: Babaházban — szvit. 6. Eördögh János: Rádió-scherzo. 7. MacDowell: Holdfény. 8. Micheli: Gáláns éjizene. 9. Kálmán: Részletek a „Farsang tündére" c. operettből.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 52.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusón 24—1 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 18.40: Schmidt József énekel. München 19: Mocsányi és Lakos szereplése. Bécs 19.30: Lehár: Éva, operett. Beograd 20: Nedball: Lengyelvér. Olasz III. 20.30: Operett. Zágráb 20: Opera. Prága 20: Lortzing: Car és ács, vígopera. Olasz I. 21: Peragallo: Ginevra, Degli Almieri, opera. Bruxelles fl. 21: Pán, balett. R. Paris 21.30: Opera.
TÁNCZENE: Svájci olasz 21.45, Oslo 21.20, Lahti 21.10, Riga 21.15, Svájci al. 22, Varsó 22.15, Stockholm 22, Lipcse 22.30, Prága 22.30, Königsberg 22.40, München 22.20, Frankfurt 22, London 22.30, Kalundborg 23, Deutschlandsender 23, Luxemburg 24, Paris P. T. T. 24.

TÉLI MOSÓKELMÉK !
MELEG ALSÓRUHÁZAT !
Kados Lászlónál

Gyóni Gézának több debreceni fogolytársa volt a krasznojarszki táborban

Akik az orosz hómezők végtelen világában együtt éltek a világháború legnagyobb megéneklőjével. — Érdekes adatok Gyóni Géza fogoly éveiből, borzalmas utolsó napjairól s tragikus haláláról...

Az 1937-es év folyamán a Gyóni Géza Irodalmi Társaság felvetette az eszméjét annak, hogy hazahozzák a tragikus véget ért háborús magyar költőnek, Gyóni Gézának messze Ázsiában, a Jenisszei folyó és a szibériai nagy vasútvonal találkozásánál fekvő Krasznojarszk város hadifogoly temetőjében 1917 június 25-ike óta porladó hamvait.

A magyar költő, akinek lángoló lelke a végtelen hómezők világában lassan, kinosan hosszú esztendők alatt változott át szürke önelemző keleti lélekké, hogy azután végleg elboruljon, tragikus sorsával sokat foglalkoztatta a világháború óta a közvéleményt. »Csak egy éjszakára« című híres költeménye bekerült az irodalomtörténetbe s a háború nagy költőjévé avatta Gyóni Gézát, akinek családi neve Achim volt. Gyóni háborús esztendeinek és fogságának azonban érdekes debreceni vonatkozásai is vannak, amennyiben több debrecenivel élt együtt a hadifogságban. Igy dr. László debreceni ügyvéd, Orbán Péter ismert debreceni timármester voltak hosszabb-rövidebb ideig társai a fogoly lágerben... Nagyon érdekes s részben ismeretlen adatokat közöl azonban Gyóni Géza utolsó esztendejéről dr Mészáros Vilmos az alábbiakban:

— Nekem a sorstól az a kivételes szerencse jutott, hogy Przemysl várában az ostrom alatt és a krasznojarszki fogolytáborban 1915. október 8-tól 1917. június 25-ig, halála napjáig együtt élhettem és szoros barátságban lehettem a nagy költővel.

— Már eléggé közismert tény, hogy Gyóni Géza Przemysl várának 1915. március 22-én történt feladása alkalmával, mint pionier gefreiter (utász őrvezető) került orosz fogságba. Kezdettől fogva együtt volt öccsével, Achim Mihály honvéd főhadnaggyal, a besztercebányai 16. népfelkelő gyalogezred ezredsegédtisztjével. Atyjuk Gyón községben volt evangélikus lelkész, innen vette a költő a Gyóni irodalmi nevet. Hogy az oroszok el ne szakítsák egymástól őket, Gyóni, mint az öccse tiszti szolgája szerepelt. Igy érkezett meg a krasznojárszki hadifogoly tisztitáborba is 1915 október elején Alaltriból jöttek. Kis város ez a Kazant Penzával összekötő vasútvonalon a Szura, Volga jobbparti mellékfolyója mellett. Akkor még Gyóni kedélyét sem támadta meg a hadifogság lassan ölő mérge, az alatiri hadifogoly eseményeket több tréfás versben örökítette meg egyik bajtársa szerelmét »Tüdővész Mária« című fanyar humorral telített versében.

— A krasznojarszki táborban, mint már »öreg« bentlakó, én vállaltam Gyóniék beszállásolásának gondjait. A hetes pavillonban laktam és az említett nagyterem egyik végében szorítottam nekik helyet. A teremből egy ablaknyi térközt deszkafallal elválasztottak a terem többi részétől, ott helyezték el az oroszok által rendelkezésre bocsátott katonai vaságyaikat. Az ablaknál dr. László debreceni ügyvéd, aztán sorban a két Achim testvér, majd Almássy László főhadnagy és testvére Károly. A lakótársak közül dr. Lászlón mutatkoztak a fogság alatt előbb-utóbb mindnyájunknál mutatkozó különc ködés jelei. Mezei egereket fogott a tábort környező szteppén és beszállásolta őket a két ablak közé. Forgódob, hajóhinta, mászórudak és egyébb tornaszerek közt válogattak a kis akrobata jelöltek, akik csakhamar megszokták az emberek társaságát és napról, napra használták tornaszereiket. Valóságos cirkuszi mutatványokat végeztek a nézők nagy örömére. Nem is lett volna velük semmi baj, ha gazdájuk egyik este nyitva nem felejti a belső ablaktáblán a szellőztetés céljára kinyitható ablakszemet. A kis akrobaták felhasználták a szabadulásra kínálkozó alkalmat, éjjel beszöktek a szobába és jobb enniyaló hijján alaposan megrágták Gyóni féltve őrzött egyetlen pár kölyök-csizmáját. Gyóni ezért méltó felháborodásában könyörtelen statáriumot rendezett a delikvensek ellen. Dr. László egy pár ürgével vigasztalta meg magát, akik annyira megszelidültek, hogy a zsebében, vagy az asztalra tett prémkesztyűben aludtak.

— Ebben az időben írta Gyóni az itthon »Levelek a Kálváriáról« címen megjelent költeményeit egy tiltokzatos szép asszonyhoz, és közben szorgalmasan tanult angolul. Azt hangoztatta, hogy kimegy a hadifogságból egyenesen Amerikába, az Egyesült államokba. Nagyon összebarátkozott egy török költővel, költői leveleket is írt neki a török-magyar testvériség hangoztatásával, estéinket pedig végnélküli tarok játékkal ütöttük agyon. Nevezetes eseménye volt a napnak a Petrográdon megjelenő nagy orosz napilapnak, a Novoja Vremja (Uj idők)-nek beérkezése. A vezércikktől az utolsó hirdetésig felolvastam a társaságnak az egész lapot magyarul. Én voltam az egyetlen orosz tudós az egész társaságban. Almássy Károly, akit az orosz elkeresztelés után csak Koroly néven becéztünk, akkor még csak az orosz nyelv elemeivel küzködött s csak keservesen izzadva tudott egy mondatot, úgy, ahogy az újságolvasás volt naponta a főszórakozása. 1916. augusztusban 30 napra átköltöztettek engem a tábori fogdába a parancsnokkal való szóváltásom miatt s a felolvasó ülésen nem állhattam többé a bajtársak rendelkezésére. A társakkal csak kicsempészett levelek útján érintkezhettem. A Gyóninak küldött cédulán azt írtam, hogy a szakálnövesztés céljából vonultam vissza harminc napra (borotválkozásról szó sem lehetett, mivel — ne hogy magamban kárt tegyek — minden éles, vagy szúró dolgot elszedtek tőlem. Tréfás költői levél volt a válasz: »Tolmácsa voltál görbes Kiri csuknak, És most mégis te vagy, kit végül becsuknak!« Aztán: »Vigarcot azóta köztünk nem lát, Károly olvassa a Novoje Vremját.« stb. Nagy volt a meglepetésem, mikor úgy két hét mulva Gyóni hozta fel nekem az ebédet, szépen fejlett Krisztus-szakállal. Nagyon illett markáns arcához. El ujságolta, hogy szimpatiából az egész társaság szakált növeszt, mit kiszabaduláskor meg is állapítottam.

Gyóni egy USA Clevelandban megjelent magyar szépirodalmi lap egy példányát is becsempészte hozzám. Postán kapta. A belsejében két szemközti oldalon két arckép: Gyónié és egy szép asszonyé. A szöveg szerint a szép asszony magyar színésznő, most volt az esküvője X. Y. úrral. Mindjárt sejtettem, hogy a két arckép nem véletlenül került egymás mellé a lapban. Azt hittem, megtaláltam az okot, amiért Gyóni angolul tanul és Amerikába készül. De egyenes kérdést nem mertem megkockáztatni, csak azt kérdeztem Gyónitól, a két képre mutatva, hogy gratuláljak-e vagy kondoleáljak? Lehangoltan azt felelte: »Ahogy akarod«

— És megszüntek a Kálváriáról írott levelek. Gyóni abba hagyta az angol leckét s búskomorság vett mindinkább erőt rajta. A szakált nem sokáig viselte. Mikor pedig öccse, Mihály, tüdőgyulladásban hirtelen meghalt, szelleme elborult örjöngeni kezdett. Egy napon, a kórházi kényszerzubbonyban vergődve nyelvét összerágta, ételt nem vett magához s 1917. június 25-én éhenhalt.

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

Különös bünügy, érdekes fordulatokkal a bíróság előtt

»Nem hajlandó feleségül venni, tehát megmondom, hogy betörő«.

Ismeretes még a közönség előtt az a nagyarányú lakásfosztás, melyet **Vértessy** Gábor ismert debreceni földbirtokos kárára követtek el. A lakását álkulcs segítségével felnyitották és öt lezárt ajtón át hatolt be a betörő és nagy mennyiségü ruhaneműt, értékes ékszereket hordtak el. Vértessy Gábor a lakását gondosan bezárta, a kulcsokat elrejtette és óvatosan még a villanykörtéket is kicsavarta. A vakmerő betörő úgy látszik ezt tudta, mert gyertyát vitt magával és a később megtalált kis piros gyertyával világított, míg a szekrényeket kiürítette.

A rendőrség megindította a nyomozást a nagy betörés ügyében, de huzamosabb időn át nem volt semmi eredmény.

A földbirtokos leánya egy napon megismerte a lakásukról ellopott ruhát Koczka Józsefné debreceni lakoson, kinyomozta a lakását és jelentette a rendőrségnek.

milyen irányban érdemes nyomozni. Napok mulva házkutatást tartottak Koczkáné lakásán s megtalálták az ellopott ruhaneműek és az ékszerek egyrészét is. A meglepett tolvaj beismerte, hogy

ő követte el a betörést és elmondotta, hogy a lopott értékek nagyobb részét a zálogházba vitte.

Koczkáné részletesen elmondta, hogyan követte el a betörést. A bíróság az asszonyt elítélte egy évi börtönre.

Büntetése töltése közben vallomásra jelentkezett az elítélt asszony és arról beszélt, hogy

nemcsak ő a bűnös a betörésben, nem egyedül követte el, hanem társai is voltak Ferenc Ernő személyében, aki a lakást álkulccsal kinyitotta, neki az uccai ablakon át adogatta ki a zsákmányt.

A bűncselekményt csak azért vállalta magára és azért hallgatta el társa nevét, mert azt igérte, hogy feleségül veszi. Mivel pedig nem hajlandó feleségül venni, hát megmondja, hogy ő a betörő.

Az ügyészség ujrafelvételt tartott ebben az ügyben és az elítélt vallomása alapján vádlottak padjára került Ferencz Ernő.

Dr. Jeney Sándor a törvényszék elnöke tartotta meg a főtárgyalást az igen érdekes ügyben. A vádlott tagadta, hogy tudomása lett volna a lopásról és hangoztatta, hogy ő a betörés napján nem is volt Debrecenben, hanem Derecskén tartózkodott.

A fogházból felvezették Koczka Józsefnét, aki izgalmas szembesítés során mondta el, hogy az álkulcsot ő kezelte és néki csupán az volt a szerepe, hogy az uccán őrködjön és kiszedje, mikor nem járt senki az ablakból a zsákmányt.

A kihallgatások után dr. **Bényey** Zoltán ügyész kérte a bíróságot, hogy állapítsa meg a vádlott bünösségét, mert ha igaz is, hogy nappal Derecskén volt, de estére, bejöhetett a betörést végrehajtani. A betörést Koczkáné nem egyedül követte el, ezt bizonyítja az a körülmény, hogy az álkulccsal a lakás zárjait hiába próbálgatta, nem tudta kinyitni a rendőrségi szemle során. A nagy mennyiségü ruhaneműt egyedül nem is tudta elhordani, hiszen a zálogházból is két ember hordta kosárral haza a károsult lakására.

Dr. Sonnenwirth Lajos ügyvédnek elmondotta Koczkáné, hogy csak azért vállalta magára az egész bünc selekményt, mert bizott abban, hogy társa később feleségül ves i.

Tanuk vannak arra is, hogy Koczkáné megfenyegette társát egy vita során és szemébe mondotta mások előtt, hogy csak érte vállalta magára a betörést. Ekkor, nem a tagadás következett be, hanem megfenyegette Koczkánét és

Figyelem
Butor szükségletét legjutányosabban KILLER EDE butorüzletében szerezheti be, Debrecen, Ferenc József- ut 68. Telefon: 20-12.

azt mondta, hogy ő még büntetlen és kibirja azt a 3—4 hónapot.

A vádlott az utolsószó jogán kijelentette:

— Nekem nincs mondanivalóm, ártatlan vagyok!

A bíróság rövid ideig tartó tanácskozás után meghozta az ítéletet, melynek értelmében felmentette a vád alól a vádlottat, mert az elítélt Koczkáné vallomását nem fogadták el bizonyító erejűnek, már csak azért sem, mert vallomását az eljárások alatt többször változtatta. Megnyugtató bizonyíték nincs a vádlott bünössége mellett. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30.

ISKOLAI SZÜNET A KONGRESSZUS IDEJE ALATT

A kultuszminiszter rendeletet adott ki, amely az 1928. évi Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából a rendkívüli iskolai szünet kérdésével foglalkozik. A miniszteri körrendelet elsősorban megállapítja, hogy az 1938. évi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előreláthatólag olyan idegenforgalmi fellendülést hoz, mely szükségessé teszi a budapesti iskolák igénybevételét a külföldi zarándokok elszállásolása érdekében. Másrészről viszont azt is lehetővé kell tenni, hogy a főváros és az egész ország iskoláinak tanárai, tanítói és tanulói résztvehessenek a Kongresszus ünnepségein. Ezekre az okokra való tekintettel Hóman Bálint kultuszminiszter az Eucharisztikus Kongresszus tartamára rendkívüli iskolai szünetet rendel el az ország egész területén az alábbi felsorolásban.

AZ ELSZÁLLÁSOLÁS CÉLJÁBÓL IGÉNYBE VETT BUDAPESTI ISKOLÁKBAN

Az igénybevett iskolák rendkívüli szünete kezdődik 1938 május 19-én és végződik június 4-én. A rendelet kerületek szerint nyomban fel is sorolja azt a 22 állami és községi iskolát, amely majd zarándokszállásul fog szolgálni és így a rendkívüli szünetet élvezi. A tanulmányi idő megrövidítésének ellensúlyozására azonban a miniszter utasítja a felsorolt iskolák igazgatóit, hogy a folyó tanévben legfeljebb egy igazgatói szünnapot adhatnak: február 1-én. Elmarad a szokásos szünet hamvazó szerdán is. A husvéti szünidő pedig megrövidül, amennyiben április hó 14-én, nagycsütörtökön fog kezdődni és április 19-én végződni.

Az elszállásolási ügyek előadójául a kultuszminisztérium részéről vitéz Fraknóczy József állami gimnáziumi igazgatót jelölték ki. Megbizták azzal is, hogy az iskolák igénybevétele ügyében felmerült minden kérdésben a miniszter nevében eljárjon.

A VIDÉKI ÉS AZ IGÉNYBE NEM VETT FŐVÁROSI ISKOLÁKBAN

A vidéki állami, községi, társulati és egyesületi iskolákban, valamint a rendeletben fel nem sorolt budapesti iskolákban a miniszter a kongresszus főünnepségeinek idejére, tehát 1938. évi május 25—30. napjaira engedélyez rendkívüli szünetet. Ez a szünet azonban feltételhez kötött. Ugyanis csak abban az esetben szabad az iskoláknak a rendkívüli szünetet igénybevenniök, ha a tanárok, tanítók és tanulók oly számban kívánnak résztvenni az ünnepségeken, hogy a tanítás fenntartása viszonylag nehézségekbe ütközne.

A miniszter ezt a rendeletet megküldötte valamennyi egyházi főhatóságnak, hogy azonos feltételek mellett hasonlóképen rendelkezzenek.

Örvendetes ez a rendelkezés, melyet a gyermekes szülők, tanárok és tanítók joggal vártak. Örvendetes azért is, mert idejében jelent meg és mindenféle alapnélküli híresztelésnek véget vetett.

Faragó László.

—=—

Radnai Béla és a magyar gyorsírás-ügy

A Debreczen mult vasárnapi száma megemlékezett arról a jubileumról, amelyet **dr. Radnai Bélának** a gyorsírás érdekében kifejtett munkássága megünneplése alkalmából rendeztek a fővárosban, valamint városunkban is.

A közlemény csak általánosságban foglalkozott Radnai Béla kiemelkedő munkássága méltatásával, holott a gyorsírás mai elterjedettsége, ezen ismeretágnak a nép széles rétegében való térhódítása indokolttá teszi azt, hogy belehatoljunk a részletekbe és megvilágítsuk ennek során a jubiláns munkásságának értékét.

Tudvalevő, hogy Magyarországon a legelterjedtebb gyorsírási rendszer volt a német Gabelsberger-rendszer átültetéskép és a magyar nyelv szerkezetének megfelelően Markovits Iván rendszere. Azonban e rendszer szerkezetében sok olyan ütköző pont volt, amely a megtanulás tekintetében akadályokat gördített és ezenkívül a gyorsabb ütemű beszédek követésére kevésbbé mutatkozott megfelelőnek. Sokat nyesegettek e kinövéseken, sokat javítgattak rajta, hogy a rendszeri revízió segítségével a tanítás során feltünedezett nehézségeket leküzdjék és a mind több kívánalmat támasztó élet követelődző óhajának is megfeleljenek.

A magyar gyorsírás tökéletesítésére irányuló munkában örök csillagként tündöklik **Fabró Henrik** neve. E nagy ember belátta, hogy **nem a mássalhangzók** révén alkotott rövidítések segítségével igázhatjuk térhez a tovaröppenő élőszót, hanem a szavak megrövidítése alkalmával a **magánhangzó** lesz az az elem, amely inkább alkalmas az elhangzott szók lényegének visszaadására Fabro Henrik enemű kísérletezései, ezenkívül a gyorsírási munkába a lélektani, logikai elemek erőteljesebb bevitele, fokozták a lehetőségét annak, hogy a stenografus a reá várakozó feladatnak minél jobban megfelelhessen. A fonetikus, pozíciós, kettős, hármas, négyeshangzós rövidítések csirált vetette el Fabro Henrik.

A gondolat, amit Fabro kimunkált, lelkes követőkre talált. E táborban volt **Radnai Béla dr.** középiskolai nyelvésztanár. Radnai Béla belehatolt a fabrói gondolatkör lényegébe, de tovább is ment a Mesternél. Nem adta fel a Gabelsberger—Markovits megvetette alapot, hanem ezen alapra építve igyekezett a jó gyorsíró, a jó nyelvész együttes felkészültségével a gyorsírás elméleti és gyakorlati anyagának feldolgozása során értékes szellemi gyöngyöket felszínre hozni.

Radnai Béla a jópedagógus jegyében is jelentkezett, amikor úgy dolgozta fel a gyorsírás anyagát, hogy annak első, kezdő fokán, valósággal megkapja a tanulni vágyót, valósággal magához láncolja, amikor lehetővé teszi, hogy könnyű szerrel elsajátítsa a fogalmazási részt, amivel lehetővé teszi a fiatal kezdőnek, avagy még idősebb korban levőnek is azt, hogy aránylag kevés rövidítéssel is megtudjon felelni a nem sebes ütemű diktátum leírásának.

Radnai kitünően építette fel rendszere második részét, az irodai gyorsírást. Itt igaz, hogy a memoriát már nagyobb mértékben igénybe veszi, azonban ugyanakkor a tárggyal komolyan foglalkozó egyén szívesen tanulja a nagyobb számú rövidítést, mert ezek megtanulása könnyű szerrel megy a logika-elemek állandó érvényesítése révén.

Amikor pedig Radnai bevezeti a stenografust a beszédírás lényegébe, rövidítései, útmutatásai megfogják, rabul ejtik a vele foglalkozót. Aki a tudás, a teljesítőképesség ezen fokáig eljut, annak nem nehéz a tárgyalt anyag feldolgozása és alkalmazni tudása. Én azt hiszem szívesen teszi ezt a gyorsíró, mert így lehet, mint a magas hegyet megmászni akaró turista, akinek mégis csak célja, hogy feljusson az oromra és onnét gyönyörködhessék egy remek kilátás isteni panorámájában.

Amikor Radnai Béla közrebocsátotta könyveit, rövidítési gyüjteményeit, amikor így szántott a magyar gyorsírási kultúra mezején, maga köré tábort gyüjtött, híveket szerzett és ami fő: a magyar ifjúságnak minden szépre, jóra áhitozó lelkét gazdagította egy igen értékes kultúrális kinccsel. Az ifjúság, amikor látta a gyorsírás leikét üdítő, felvillanyozó erejét, szeretettel foglalkozott e tárggyal szabad idejében, tökéletesítette tudását, növelte nemes törekvését. Öröm, nagy öröm nézni versenyeken azt a feltörő hevületet, azt a szeretetet kisugározni látni, — ami az ilyen alkalmakkor megnyilvánul.

Radnai Béla mellett egy nagy tábor a gyorsírás elméleti, történeti, lelki alapjaival foglalkozik és gazdagítja a gyorsírási irodalmat értékes munkáival.

Dr. Radnai Béla azzal is felette értékes munkásságot fejtett ki, hogy elgondolásait, elméleti felfogását vitte tovább akkor, amidőn idegen nyelvekre is átültette tanításait. Például a német nyelvi gyorsírási rendszere feltétlenül jó, rövidítéseinek megtanulása, — akik a magyar nyelvü anyagot tudják, nem okoz különösebb nehézséget, annál inkább sok-sok örömet, mert megtanulása után csak gazdagabbnak érezheti magát.

Aki a magyar kultúra egyik ismeretágának müvelése, terjesztése érdekében ennyit fáradott, annak évtizedeken át kifejtett és messze kiható munkássága mellett nem haladhatunk el szótlanul, — azelőtt meg kell hajtanunk elismerésünk zászlaját.

Dr. László Béla.

Karaszek István a Gerébi telepi gyilkos a járásbíróság előtt

Megszúrt egy embert még a gyilkosság előtt, aki nem kívánta a megbüntetését. — A gyilkos megígérte a vádlottnak, hogy kiszabadulása után megtéríti a mentő költséget.

Szombaton délelőtt a debreceni büntetőjárásbíróságra két szuronyos fogházőr vezette át a debreceni törvényszék fogházából **Karaszek Istvánt, a Gerébi telepi egyik gyilkost.**

Dr. **Szatmáry** János büntetőbíró elé könnyű testisértés miatt vezették Karaszek Istvánt. A sértett **Balogh** Elek, akit ez év február havában késő este a Hétvezér uccán felső combján megszurt. A Hétvezér uccán jöttek egymással szemben, valamin vitatkoztak, később összevesztek. Karaszek szemmel láthatólag ittas volt, talán a Nagy Gábortól, a Gerébi telep meggyilkolt áldozatától rabolt pénzen. Hadonászás közben **Karaszek hirtelen a zsebébe nyult és késével Balogh Elek felső-combjába szurt. A szúrás után Karaszek elmenekült, de a kihivott mentőknek Balogh megmondta, hogy ki szúrta meg.** A mentők a helyszinen bekötözték a sérültet, aki saját lábán hazament. Itt ápolták egy hétig, meggyógyulásáig.

Karaszek Istvánt egyáltalán nem törte meg a fogház. **A bíró előtt ismét összecsapta a bokáját és várta, hogy a bilineset levegyék a kezéről. Ennek megtörténte után a tárgyalóteremben lévő fotoriporterek fényképezni akartak, de Szatmári bíró a fényképezést nem engedte meg.** Karaszek, aki észrevette a fotoriportereket, **kihuzta magát, haját megigazította. Szemmel láthatólag nem örült, hogy a bíró nem engedélyezte a fényképezést.**

Balogh Elek a tárgyalás elején kijelentette a bíró kérdésére, hogy amennyiben a mentők kiszállásának költségét Karaszek vállalja, abban az esetben nem kívánja a megbüntetését.

— Karaszek, vállalja a sérült költségét, — kérdezte a bíró.

— Vállalom bíró úr, ha kiszabadulok.

A bíróság, minthogy a sértett nem kívánta a vádlott megbüntetését és miután a vádat visszamondta, megszüntette az eljárást.

Karaszek megint összecsapta a bokáját a bírói emelvény előtt, odatartotta a két kezét a fogházőrök elé, hogy rátegyék a bilincset, majd alázatos köszönés után kivonult a tárgyalóteremből.

A folyosón már ekkor nagy tömeg gyült össze, **mert hire ment, hogy a Gerébi telep egyik gyilkosa jön ki a teremből. A fotoriporterek készenlétben állottak és Karaszek nagy örömére most már akadálytalanul lefényképezhették.**

A gyönyörü napsütéses időben Karaszek lassan bandukolt emelt fővel a törvényszék fogházába, kíváncsian tekintett széjjel és látszott rajta, hogy élvezi a pár perces szabadságot.

Juhász Géza könyve

Vékony kis füzet ez a könyv, de aki elolvassa nem bánja meg. Őszinte öröme lesz benne, mert az írója, Juhász Géza, igaz magyar ember és a könyve egy jó magyar lélek őszinte véleménye a háborúról. Ha azt mondanánk, hogy Juhász pacifista, vagy defaitista nem járnánk helyes úton, mintha azt mondanánk, hogy militarista. Nem, erre a könyvre nem szabad az iránykeresés béklyóját rácsapni.

Ez a könyv úgy szép, ahogy a költő szelleme megteremtette. A versek igazi költészetet zenélnek felénk. A bíráló nehéz helyzetben van, mert ha ezeknek a verseknek dicsérő szavakat keres, nem tud egyebet tenni, minthogy azt mondja: itt vannak a versek!

A magyar költészet szépségeit ismerőnek külön gyönyörüséget ad ennek a kiseposznak tiszta, töretlen magyar nyelve. Ma, mikor az emberek, magyarok annyira szeretnek idegen nyelvek sallangos tollával ékeskedni, különösen jól esik a keresetlen magyar beszéd.

Ugy ömlenek Juhász sorai, hogy öröm hallani:

Omlani kezd az ég. Itt a halálos óránk
Kitör odvaiból leláncolt dübörgés,
tüzet hány a bozót is, mennydörög a cserjés!

Vad, dühös sorokon át idevillan a Háború.

Juhász Géza verseit dicsérni nem lehet eléggé. Hiába is dicsérjük, ha még van, aki nem ismeri. Én azt hiszem, hogy azok, akik voltak a háboruban, de azok is, akik megmenekültek, örömmel olvassák Juhász Géza könyvét.

Darabont Ferenc.

KÖZGAZDASÁG

Az ipartestületi előljáróság ülése

Nagy a tagdijhátralék. — Mi lesz Tikávval. — Szakosztályi ügyek.

Az Ipartestület előljáróságа most tartotta rendes havi ülését. A Nemzeti Hiszekegy elhangzása után *Buray* Imre alelnök intézett mély gondolatokban gazdag buzdító beszédet a felszabadult tanoncokhoz és osztotta ki segédleveleiket. A felszabadultak közül *Mercs* Sándor férfiszabósegéd — az iparában és az iskolában tanusított kiváló előmenetele elismeréseül — dicséroóklevelet is kapott.

Lechner Lajos jegyző tett jelentést az októberi ülés határozatainak végrehajtásáról, majd *Jándy* Ferenc irodatiszt a pénztár- és a hivatal októberi forgalmáról, aki egyben az előljáróság hatáskörébe tartozó kérvényeket is referálta. Az előljáróság a jelentéseket tudomásul vette.

Az Iparügyi Minisztérium — Debreczen sz. kir. város polgármesteréhez, mint II. fokú iparhatósághoz intézett — 23.099—1937. III. sz. rendeletével a Debreceni Ipartestület működési területét Hajdúsámson, Józsa, Mikepércs és Vámospércs községek területére is kiterjesztette. E rendelet alapján a polgármester közölte az Ipartestülettel, hogy az e célból szükséges közgyülést f. évi november hó 21-ére összehivta, amelynek egyetlen tárgya lesz: az Ipartestület alapszabályainak módosítása.

Ezzel kapcsolatban egyhangú határozattal kimondotta az előljáróság, hogy teljes egészében osztja az elnökség azon álláspontját, hogy *vidéki iparosok bekapcsolódása miatt okvetlen szükséges a létszám és a helyiségek létszámának emelése,* épp ezért e tárgyban felterjesztéssel fordul az iparügyi miniszterhez.

Az Ipartestület létfenntartását veszélyeztető *nagyösszegü tagdíjhátralék* erélyesebb behajtása tárgyában az Ipartestületek Országos Központja körlevelet intézett az ország összes ipartestületeihez és abban javaslatokat kért. Az előljáróság ezalkalommal is megismételte azon korábbi haározatát, hogy a tagdíjak erélyesebb behajtásának legalkalmasabb eszközét abban látja, *hogy amelyik iparos tagsági díjjal hátralékban van, az tanoncot ne tarthasson,* mert aki azt az évi 2—3 pengő tagsági díjat nem tudja megfizetni, annak nincs is annyi munkája, hogy a tanoncot meg tudná tanftani; ha pedig van munkája, akkor meg is tudja fizetni a tagsági díjat.

Egyhangú *határozattal támogatja az előljáróság* a Magyar Jövő Szövetségnek a város polgármesteréhez intézett beadványát, *amelyben a városi tisztviselők részére karácsonyi segélyt kért.*

Dr. Diczig Alajos vásárigazgató bejelentette az 1938. évi TIKÁV-ra vonatkozó elgondolásokat. A megindult vitában igen sok előljáróságі tag részt vett, akik közül egyesek támogatták, mások pedig ellenezték azon elgondolást, hogy a TIKÁV díjazással legyen egybekötve, abban azonban egyhangulag megegyeztek, hogy ha a TIKÁV vezetőségének sikerülni fog *legalább is anyagot szerezni* a résztvenni szándékozóknak, akkor a kézmüvesiparosság impozáns számban fogrésztvenni és akkor be tudja mutatni termelő- és versenyképességét, amelyre — az utóbbi idők kétségbeejtő anyagi viszonyai miatt — képtelen volt.

Az Ipartestület elnöksége a *fodrászkozmetikus* szakosztályt tisztujító ülésre hivta össze. Ezen az ülésen megejtett titkos szavazás eredménye alapján a szakosztály elnökévé *Polgár* Lajos, póttagokká pedig *Erdélyi* Ferenc és *Nagy* Ferenc lettek jelölve. Az előljáróság a jelöléseket tudomásul vette.

Ebben az évben is megindítja az előljáróság a *szokásos karácsonyi segélyakciót,* hogy elagott, saját hibájukon kívül munkaképtelenné vált tagjait az emberiség legszentebb ünnepén: Karácsonykor valamelyes segélyben részesíthesse.

Az Iparos-szálló új helyiségeinek kibővítése körül végzett odaadó munkásságának elismeréseképpen az előljáróság jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Németh* Lajos vízvezetékszerelőmester, szállógondnoknak.

Az októberi előljáróságі ülés állásfoglalásának visszhangjaként a Hajdúnánási Ipartestület e hó 10-én levelet intézett az ipartestülethez. Az előljáróság a *teljes elégtételt nyujtó válaszíratot* tudomásul vette.

Az árrombolás megakadályozása tárgyában kiadott rendelet megjelenése óta most elsőízben foglalkozott az előljáróság ily panasszal és a feljelentés megtételét egyhangú határozattal kimondotta és a bizottság tagjául maga részéről *Varjassy* Imre beltagot jelölte.

Az október 21-én tartott ülés határozata értelmében az Ipartestület vezetősége november hó *28-ára hivta össze a körzeti nagygyülést, amely az iparosság aktuális kérdéseivel foglalkozik.*

A kárpitos szakosztály póttagjává Novák György lett jelölve. Az előljáróság a jelölést tudomásul vette. A fényképész-szakosztály elnökké Szipál M. Károlyt, alelnökké pedig Jóna Juliát választotta meg. A jelölést az előljáróság az évi rendes közgyűlés elé terjeszti.

Támogatja az előljáróság az Iparoskör azon akcióját, hogy mesterviszgák tárgyát képező közigazgatási és gazdasági ismeretek megszerzésére szolgáló tanfolyamokat díjmntesen rendezék.

ANGOLBAN MINDENNAP

HALÁSZLÉ, szálkanélküli rántott ponty.

Budapest törvényhatósága erélyesen védekezik a kartelek tulkapásai ellen

Követendő példa a vidéki törvényhatóságok számára

A főváros legutóbbi közgyülésén valamennyi párt részéről éles felszólalások hangzottak el a kartelek tulkapásai ellen. A felszólalók pártkülönbség nélkül egybehangzóan megállapították, hogy a főváros által meghirdetett árlejtések eredménye igen gyakran kétségbeejtő, olyan magas árakkal operálnak a szállításra vállalkozó gyárak, vagy nagy kereskedők. Nyilvánvaló, hogy ilyen alkalmak kor az egyes szakmai kartelek tagjai összebeszélésszerüen srófolják fel az árakat, hiszen nem egyszer a százezres, sőt milliós közszállításokra beérkezett ajánlatok között jóformán semmi különbség nines s

mindegy, hogy a szóbanforgó karteltagok közül ki kapja meg a szállítást, mert ilyenkor a többi karteltagok a haszonból kvotálisan részesülnek.

Kétségtelen, hogy az igy müködő kartelek a fővárosi közönség terhére kegyetlenül visszaélnek azzal a vámvédelemmel, amit az állam nyujt a magyar gyáripar számára s ilyenformán

a főváros adófizető közönségét fejőstehénként használják ki a profitéhes kartelek.

Budapest törvényhatósága e jelenségek láttán úgy határozott, hogy a jövőben hasonló esetek előfordulnak, a versenytárgyalást eredménytelennek tekintik és kérni fogják a kormányt, hogy az adott helyzetben adjon engedélyt arra, hogy a szükséges anyagokat jóval olcsóbban külföldről szerezhessék be.

Budapest törvényhatóságának ez az elvi állásfoglalása a vidéki törvényhatóságok számára is követendő példaképül szolgálhat, hiszen némely kartel könyörtelen árpolitikája a vidéken is sürün érvényesül.

Lejáratják a világhirü magyar gyümölcspálinka hirnevét

Milyen italok kerülnek méregdrága áron a cifra üvegekbe?

A walesi herceg első magyarországi látogatásaitól kezdve divatbajött a barackpálinka s vele együtt sohasem álmodott konjunktúrája támad a másfajtájú kisüsti gyümölcspálinkáknak is. Nagyapáink biztosan mosolyogva nézik a felhők mögül, hogy a hajdanában oly kedvelt kisüstönfött pálinkák miként foglalták vissza régi pozicijukat a helyükbe tolakodott likörfélék elől. Ám bizonyosan keserüre húzódna az ösök ábrázata, ha bepillanthatnának a kulisszák mögé s ők is rájönnének arra, hogy

a valódi kisüstönfött, tehát meleguton előállított jófajta tiszta pálinkák helyett milyen hig, mesterséges módon összepancsolt folyadékok kerülnek a cifrára adjusztált üvegekbe, amelyeket aztán hangzatos címeken hoznak toronymagas árakon forgalomba.

Nem titok, hogy manapság Magyarországon annyi lötty kerül kisüsti barackpálinka néven forgalomba, hogy annak alig egy tizedrészét főzik valóban kisüstön és valóban barackból. Nagyjából hasonló visszaélések folynak a másfajta gyümölcspálinkákkal is s ezek a manipulációk előbb-utóbb azt eredményezik, hogy

tönkremegy a híres-neves kisüsti gyümölcspárlataink presztizse, a közönség széles rétegei is rájönnek arra, hogy drága pénzükért fél, vagy egész hamisitványokhoz jutnak és a gyenge ital helyett a díszes csomagolást kell megfizetniök.

Persze, vannak gyárak, amelyek tudják azt, hogy mivel tartoznak nevüknek és a közönségnek, de lelketlen vámszedői is akadnak a gyümölcspálinka kedvező konjunktúrájának s épen ezért magasabb érdekek is megkövetelik, hogy az illetékes hatóságok kapjanak a kormánytól egy olyan rendelkezést, amelynek alapján a legszigorúbban ellenőrizhessék, miszerint

ne kerülhessen más fajtájú és minőségü ital forgalomba, mint ami a csinos üvegek színes címkéin szerepel.

Valószínű, hogy egy ilyen rendelkezés egy egész sor kufárlelkű vállalkozó érdekeit sérteni fogja, de ezek cinikus és káros manipulációikért amúgy sem részvétet, hanem börtönt érdemelnek.

Honnan származik a Magyarországon árusitott Mobiloil?

Széljegyzetek egy különös körlevélhez

Nagy feltünést keltett nemcsak autóskörökben, de a benzinkartelen kívülálló olajvállalatok körében is az a körlevél, melyet a Vacuum Oil budapesti központja küldött sokezer példányban a szélrózsa minden irányába. A művészies kivitelü nyomtatvány fényképillusztrációk segítségével kívánja bemutatni, hogy miként kerül az olaj a termelőtől a fogyasztóig.

A fényképfelvételek javarésze a Vacuum Oil amerikai telepeiről készült s van köztük egy olyan kép is, amely egy tengeralattjáró olajszállító hajót ábrázol.

A képek mellett ugyan nines magyarázó szöveg, de

a fényképfelvételek elrendezése kétségtelenül azt a hitet óhajtja kelteni, hogy a Vacuum a Magyarországon rendkívül drága áron forgalombahozott márkás olajait és benzinjét közvetlenül amerikai telepeiről és amerikai finomító gyáraiból hozza be Magyarországba.

Ezzel szemben a valódi helyzet az, hogy a Vacuum Oil benzinje és olaja, köztük az élesen bereklamirozott Mobiloil, nyers, vagy félnyers állapotban kerül az országba, de nem Amerikából, hanem Romániából, tehát ugyanonnan, ahonnan a többi Magyarországon dolgozó olajvállalat kapja ugyan-

Ádámvölgyi prima tüzelőszén

olcsó, mert saját bányánkból származik

teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég salakmentesen.

Kapható: **Gabányi Utóda**

Láng Miklós szén- és tüzifa telepén, Csapó-u. 28

Telefon 24—49

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A magyar juh haszna

A karám fiokjában, a kifutó fejőszéken ülő juhász hátulról elkapja a kifelé szaladó juhot és a fejősajtár felé hátrahuzva, hátulról egy-két szorító fogással kifeji tejét, azután futni hagyja a megfejt juhot. A fejősajtár vagy fejődézsa két füle közé madzag van feszítve, melyen a sajtár közepe fölött kis csupor van kikötve. A juhász szép sugárban a csuporba feji a tejet s ha ez megtelt, belefordítja a dézsába. Azért fej a csuporba és nem egyenesen a sajtárba, hogy a tej tulságosan meg ne habosodjék. A közös sajtárba fejt összes tejet a juhász leszüri, azután állni hagyja, amíg feladja a felét. Ha ez megtörtént ezt leméri »megszedi« vagyis lefölözi. Akkor nagy vasütbe önti a tejet s parázs fölött lassacskán testhőmértékre melegíti, majd 20 liter tejre két kanálnyi kanalas »ótót« tesz és a tejjel jól összekeveri. Az oltótól a tej hamar megalszik. Ha megalvadt, kanállal jól összekeverik és sajtruhába töltik. A ruhán keresztül kinyomják belőle a folyékony savót, a visszamaradt turó szerű anyagot jól megnyomkodják, majd a ruhából kiszedve félgombalakúan összeállt anyagot a napra teszik és egy hétig a napon érlelik. Ez a gomolya vagyis a juhsajt. A tej megoltására szolgáló ótót is maguk csinálják vagy disznógyomorból, vagy szopósbárányka gyomrából. Az ótót hónapokig eltartják.

A juhsajt vagy gomolya hajdan minden debreceni házban fontos cikk volt, olyan élelmiszer, amelyet a gazda és a cseléd egyaránt szivesen fogyasztott. Debrecenben még ma is sok gomolya fogy és a piacon külön gomolyás és túrós asszonyok foglalkoznak árusításával, részben pedig hordószámra szállították el innen a túrót.

A juhtúró a gomolyából készül. Ma gépeken törik át a gomolyát, hogy a liptai vagy hortobágyi túró néven kerüljön a piacra, de a debreceni gazdasszonyok is, de maguk a juhászok is, ősimódon reszeléssel készítik a gomolyából. Az érett gomolyát meghámozzák és a belét megreszelik. Besózzák és egy kis fehér tejfellel cipónak gyurják. Kis köménymagot is szoktak közéje keverni. A cipókat lábacskákba téve és befedve, 3 napra elteszik. Ennyi idő után igen enyhe az íze. Ha sok van belőle, kis fahordókba, bödönökbe nyomkodják és elteszik. Ha áll, csípős lesz. Közkedvelt élelmiszer. A debreceni juhtúrók soványabbak, mint a régi liptai túró volt, mert a felvidéken a juhászok nem felezik le a tejet, mint a hortobágyi juhászok. Az itteni juhászok a tej felét kisütve zsírnak használják.

Igen jelentős hasznot jelent a magyar gazdák életében a magyar juh bőre is. A gazdák ugyanis juhállományukat nem igen növelik. Évtizedeken át ugyanannyi juhból áll falkájuk. Az évente született bárányok egyrészét bárányhús alakjában, másrészét pedig életben hagyva, helyettük 5—6 éves anyajuhokat ölnek le, illetve adnak el a mészárosnak. A levágott vagy elhullott bárányok és juhok bőre oly érték, mely nélkül az itteni gazdák meg sem lehetnének, hiszen e bőrökből készül a bunda.

A juhbőröket a magyarság ruházati célokra ősidők óta használja. Régi krónikákból tudjuk, hogy a juhbunda ősi ruhadarabunk, de tudjuk azt is, hogy az államháztartásában már II. Béla király ideje óta tekintélyes jövedelmet jelent a külföldre kivitt bárány és juhbőrök eladásából származó bevétel.

A juh és báránybőrök feldolgozása ősmagyar kisipar. A régi magyar gazda maga készítette magának juh vagy báránybőrből ruhanemüit, zacskóit, tarisznyáit, étel és italtartó tömlőit és sok eszközt meg szerszámot. Ma a nyersbőr megdolgozásához, a timároktól eltekintve, a hortobágyi juhászok is mind értenek. A bőr kikészítése száraz munka. A nyers és jól levakart, lehúsolt bőrt addig gyurják, addig törik, míg csak meg nem puhul. A lenyúzott juhbőrt vagy dögszárító állványra terítik, vagy pálcikákkal kifeszegetik és szikkadni hagyják. A szikkadt irhás felét aztán sósvízzel kenegetve puhítják, megtörik. A bőr aztán vagy igy marad és kész vagy még meg is curholják. Ez már finomabb munka, melynek célja a bőr puhítása és fehérítése. A fehérítés liszttel történik. Ha kész, jöhet a festés. Festőanyagul berzseny, gubacs vagy zölddiófőzet szolgál, melyet langyosan kennek a bőrre, míg megbarnul vagy meg is feketedik. A régi pásztorok háti és mejj- vagy hasibőre így kikészített, megvarratlan juhbőr volt. Szőrével befelé fordítva, a juhász hátára vette és az első lábakat a nyakán, a hátsó lábakat meg a derekán összekötötte. Ha mejjbőrt is használt, a két bőr lábait kötözte össze derekán és nyakán. A hátibőrt már csak a legszegényebb emberek használják. A mejjbőr már egészen eltünt. Régen a juhász a subát is maga varrta és maga varrta meg ködmönét és bekecsét is, maga készítette süvegét és bocskorát is. Varráshoz nem fonalat, hanem szíjjszalagot használt, melynek »hasi« a neve. A hasi a juh hasibőréből készítetett, hosszú, keskeny, szíjjszallag, amelyről a gyapjut előzőleg leborotválták.

De nemcsak gyapjas bőröket tudnak kikészíteni, hanem csupasz bőröket is. A szőr eltávolítása a legkezdetlegesebb módon, pullasztással történt. Erre a célra a bőrt hamus-vízben áztatják mindaddig, míg róla a szőr le nem dörzsölhető. Igy készíti a juhász a bugyellárist, dohányzacskót, masina és fésű tartót stb.

Juhbőrökkel dolgoznak a magyar szűcsök is, kiknek munkájáról jövő vasárnapi számunkban emlékezünk meg.

A borfogyasztás ujabb területe

Az egész világon közismertek és elismertek a különféle **gyógyborok.** Igen természetes, hogy ezek készítése igen elterjedt. A franciák, az olaszok, a svájciak, a németek kitünő gyógyborokat hoznak forgalomba és a világ minden tájára szállítják. Az orvosok vérszegénység, rosszultápláltság, étvágytalanság és más bajok ellen javalják a különféle ásványi sókat vagy pedig növényi kivonatokat tartalmazó gyógyborokat. Számos ilyen külföldi gyógybornak az alapanyaga magyar bor. Több német gyógybor például tokaji aszuból készül, sőt egyik nagy borvásárlónk, Svájc is, ahol szintén igen nagy keletje van a gyógybornak, a Magyarországon vásárolt vörösborokat használja a gyógyborok előállítására. Ezekből a sokszor magyar borokból előállított külföldi gyógyborokból elég jelentékeny mennyiség jön az országba, ugyanakkor, amikor az illetékes tényezők állandóan a borértékesítés problémáinak a megoldásán tárgyalnak. Nálunk a dietikában és a tápszergyártásban a magyar bor, de a szőlő is mostoha elbánásban részesül, pedig biztosan kiváló gyógyborokat, továbbá szőlő vagy bor segítségével elsőrendű tápszereket lehetne előállítani, amelyek biztos piacra találnának azokban az országokban, ahol a gyógyborokat különösen kedvelik. A gyógyborkészítés fellendítése, illetve felkarolása bizonyos mértékben a borértékesítés megoldását is szolgálná, de ezenkívül talán hathatós eszköze lenne a természetes magyar bor külföldi propagandájának is.

A pulyka hizlalása

A pulyka 1520 körül került Európába Mexikóból. Először csak a spanyol földön tartották és csak később került Európa más országaiba is. Magyar földön korán megkedvelték a jóízü pulyka húsát s a külföld pulykaszükségleteinek nagyrészét Magyarországból szerzi be. Sok évtizedes tapasztalat eredménye az, hogy a magyar pulykát úgy tudják felnevelni, hogy híre van egész Európában.

A legfinomabb pecsenyét a hatnyolchónapos pulyka szolgáltatja. Ezen a korhatáron túl, minél idősebb a pulyka, annál keményebb és inasabb a húsa s ezt később még hízlalással sem lehet megjavítani. Ha tehát finom pecsenyéjü pulykát akarunk, úgy javításához, illetve hizlalásához már hozzá is foghatunk. A javításra vagy hizlalásra szánt pulykát azonban nem helyes azonnal szük vagy zárt helyiségben tartani, mint például a libát, vagy a kacsát. A hizlalás kezdetén a pulykát legalább naponta egyszer a szabadba kell engedni, a táplálékába pedig olykor zöldségfélét is adagolni és csak a hizlalási időnek második felében zárjuk homályos helyiségbe, esetleg ketrecbe. A hizlalás módja a pulykánál is a tömés, amely kézzel, géppel vagy tölcsérrel végezhető. A hizlaló anyag szemes és lágy eleség vagy pedig metélt. A tömés időtartama 16—21 nap. Naponta háromszor vagy ötször kell etetni a pulykát, még pedig lágy eleséggel és metélttel ötször, szemes eleséggel ellenben csak háromszor. A tömés megkezdésekor néhány napig rendszerint köhög a szárnyas, aminek oka a nyak ütőerének az elszorítása, később azonban, ha már megszokta a tömést, elmarad a köhögés is.

A hizlalásnál a napi takarmányeleség szemes és lágy eleségből darabonként 350—500 gram. Ha azonban metélttel hizlalunk, akkor egy pulyka tojóra naponta 0.25—0.30, egy pulykakakasra pedig 0.30 metéltet számítsunk. Természetesen a hizlalásnál az emésztés elősegítése céljából nem szabad megfeledkezni a vízről, a kavicsról, a homokról és a faszénporról. Ebből mindig elegendő mennyiség legyen a pulyka ketrecében. Jó táplálékfelvétel esetén a napi súlygyarapodás 100 gramra becsülhető, vagyis az 5—7 kg-mal beállított pulykák félig hizlalva 6—9, teljesen kihizlalva 9—12 kg súlyt érnek el. Ha csak javítani akarjuk a pulykát, úgy bő eleségen, fölözött tejjel kevert darán tartsuk egy-két hétig. Ez az idő elégséges ahhoz, hogy bőre alatt vékony zsirréteg rakódjék le és ezzel porhanyósabbá, illetve levesebbé váljék a húsa. Egyes helyeken makkal, vadgesztenyével és dióval is szokták tömni a pulykákat. Mind a három anyag jó hizási eredményt szolgáltat, de nem célszerű, mert valamennyitől olajos, olykor kellemetlen mellékizt kap a hús.

A szálas takarmányokról

A szálastakarmányok adás-vétele Magyarországon nincs szabályozva, éppen ezért a gazdák ennek a kérdésnek rendezését többször sürgették. Az e téren tapasztalt visszásságokból keletkezett perekben, — szakértői vélemény alapján, — a járásbíróságok ítélkeztek. Azonban nemcsak a belföldi forgalmat nehezítette meg a szokványok hiánya, hanem **a külföldi értékesítést is hátráltatta.** Ez pedig lényeges hiba, mert szálastakarmánykivitelünk jelentős tétel a mezőgazdasági termények közt.

Jó termő években csak réti szénából közel félmillió mázsa kerül külföldre, két millió pengő értékben. Eltekintve további más szálas takarmányoktól, szalmából is jelentékeny mennyiség kerül külföldre, különösen Németországba, ahol abból a papirgyártáshoz szükséges cellulozet készítik. Érthető tehát, hogy egyrészről a gazdák, másrészről az érdekelt kereskedők a szokványszerüség megállapításáért lépéseket tettek, mit a tőzsde vezetősége is támogat.

A tőzsde vezetősége már korábban felhívta az érdekelt szakmák vezetőségét, hogy a tőzsde titkárságával karöltve a szomszéd államok szokványai mintájára készítse el a tőzsdei szálastakarmányszokványokat. Az érdekelt egyesületek már meg is szövegezték a tervezetet és a tőzsdetanács egyik legközelebbi ülésén foglalkoznak vele, amely után életbe is lépnek az idők követelményeinek megfelelő, az adásvétel minden részletére kiterjedő új takarmányszokványok, amelyektől a forgalom javulását és simább lebonyolítását várják.

Ennek a kérdésnek a rendezésére annál inkább szükség van, mivel ebben a tekintetben meglehetősen elmaradtunk a nyugat-európai tőzsdéktől. Ausztriában, Németországban, Svájcban és Csehországban már huzamosabb idő óta érvényben vannak az önálló szálastakarmányszokványok és azok alapján történik a tőzsdéken a vitás kérdések elintézése.

KÖNYV

„A szeretetnek utat engedj"

Most van sajtó alatt egy új könyv, melynek szerzője Gayné Edy, akinek már több kötet verse jelent meg. Ez lesz az első prózai munkája, nagy terjedelmű regény, mely két fiatal leány életén keresztül bemutatja a mai magyar polgári életet is minden megmozdulásával, minden megnyilvánulásával és természetesen sok szerelemmel...

A szerelem az, mely ezt a könyvet megíratta a szerzővel.

Nem a bántó, nem a sértő és realisztikusan őszinte szerelem regényét juttatja szóhoz a szerző, hanem a nyiladozó, induló, kezdődő, ki nem teljesedett szerelmeknek lírai hangját adja vissza.

Mert ez a könyv tiszta líra.

Az egész, minden sora olyan, mint egy nagy versnek a részlete. A könyv szerzője nem tagadja meg önmagát, azt adja, amit érez, vagy helyesebben azt, amivé szeretné átalakítani az egész világot. Nem törődik azzal, hogy milyen nagyot változott a világ, hogy az édesbus történetek ma valóban csak a regényekben élnek, hogy a mai küzdelmes életnek más nehéz és küzdelmes problémái is vannak, mert ő rózsaszínben akarja látni a világot, ezen a színen keresztül szűri meg a bánatot és megpróbáltató csapást is.

A németek híres asszony írójával kimutatható rokonérzése fűti minden sorát. Valahogy magyar világba átültetni a romantikát tekintet nélkül arra, hogy búgó repülőgépek szántják az eget, hogy légelhárító gyakorlatok folynak a nagy városok életében, hogy a falu népe is többre értékeli a technikát, mint az édes íztől csepegő képzelt világ minden báját, minden lelki szépségét.

Nem akar másképpen látni, mert így adatott számára a látás.

Ezen az úton keres, kutat, embereket tesz próbára, embereket akar ujjáteremteni a régi romantika mindent feledtető derűs ködén keresztül. Lehet, hogy élnek ilyen emberek, de ő maga is azt vallja írásában, hogy ez nem biztos, szeretné úgy elmondani, hogy ilyen az élet, de érzi itt, ott megvillanó nagy sikoltásaiban, hogy szebb volna az élet, ha valóban ilyenek volnának az emberek. Ifjúság könyve ez a könyv, az álmokat hajtó, álmok után repülő ifjaké, első sorban leányoké, akik belefelejtkeznek a ma zürzavarának eltakart világába, szívesen menekülnek a romantika sokat ígérő világába...

sz. r. i.

Murgács Kálmán versesfüzete

Lelkem hullámai címen 143 versét adta ki egy izléses kötetben Murgács Kálmán, a népszerű zeneszerző. Átolvastuk a verseket figyelemmel. Megállapítjuk, hogy szerzőjük minden tekintetben érdemes munkát végzett. Érzésgazdag szív, termékeny lélek, kicsiszolt ízlés, formai készség s a mondani valók bősége megbecsülhetetlen értéket adnak a költeményes könyv minden versének. Sziporkázó, tiszta humorával, hazafias kitörésével, vallásos elmélyülésével nagyszerű segédeszköze lesz a szavalóknak, műkedvelő előadások konferálóinak, ünnepélyek rendezőinek, a nótaszövegek pedig akár Murgács, akár a többi tehetséges zeneszerző muzsikájának szárnyán szállani fognak szerte a világba, hogy hirdessék a magyar szívek új virágbaborulását, új pompába öltözését. Szerelmi dalai az örök emberi érzésnek sokszínű formában megénekelt új változatai, tiszták mint a liliom, üdék, mint a harmatos rózsa s bennük a hevülékeny ifjúság fellángolásától a tisztes öregség őszi verőfényes emlékéig bokrétába kötve ott találjuk a szerelmes szívnek dalbaöntött érzéseit.

A könyvet a Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete adta ki. Budapest, IX., Üllői út 31.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58, I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala. 49.500/1937. aü.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1938. évre szóló házbér bevallomási ívet f. évi november hó 1. és 30. között terjedő hónapban a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a kivetési osztályánál (Városháza nagyépület I. emelet, számvevőségi folyosó 26. sz. ajtó) a következmények terhe mellett nyujtsák be.

A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatvány ürlapok — bevallási ívek — ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben az előállítási ár (10 bérleményig szóló 6 fillér, azon felüli nagyobb darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében szerezhető be.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbér bevallás adására kötelezett háztulajdonosokat vagy haszonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási ív benyujtásának elmulasztása a kivetendő 1938. évi házadó utáni 5 százalékos, illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után.

A házbér bevallási ivet minden egyes akár adómentes, akár nem adómentes házról, valamint a bérbeadott, ingyen átengedett (majoros) tanya épületekről is, külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallás kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kivül lényeges kellék, hogy abba az 1937. november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni, vagy ellenszolgáltatás, átalakítási költség stb.) — tulajdonosnál vagy ingyen átengedett helyiségeknél pedig annak egész évre átszámított haszonértékét még az érdekelt bérlő elismerő aláírása előtt pontosan beirja a kiállításért felelős vallomást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön voltak is irásban jelentve, — lehetőleg az előző évi vallomási ív sor száma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni kell. Viszont a vallomási ívbe üresnek beállított bejegyzés a külön irásbeli bejelentést nem pótolja adótörlés szempontjából.

Debrecen, 1937 október hó 21-én.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt lótartó gazdaközönséget, hogy a m. kir. debreceni állami méntelep parancsnokság Debrecen város területén a kancák törzskönyvelését f. évi november hó 24-től 27-ig terjedő 4 nap minden nap d. e. 8 órai kezdettel a Baromvásártéren a régi VII. sz. cédulaház helyisége előtt tartja meg.

Felkérem a lótartó gazdaközönséget, hogy úgy a már betörzskönyvelt, mint a betörzskönyvelni szándékolt kancáikat azok csikóival és a csikót igazoló fedeztetési jeggyel a fenti 4 napon belül vezessék elő a Balmazujvárosi út felől a Baromvásártérre, torlódás elkerülése végett a következő sorrendben: az „A"-tól „G" betűig, az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevü gazdák f. évi november hó 24-én, a „H"-tól „L" betüig bezárólag november hó 25-én, az „M"-től „R" betűig bezárólag f. hó 26-án és az „S"-től „Zs" betüig bezárólag az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevü gazdák f. hó 27-én vezessék elő kancáikat, azok csikóival együtt. Miután pedig a mult években a gazdák igen nagy része nem váltotta ki a párositási jegyet a gazdasági egyesülettől, így f. évben minden gazdának a kancánként 1 P párositási díjat a kanca elővezetése, vagyis a törzskönyvelés alkalmával a helyszinén kell kifizetnie.

A Halápon törzskönyvelni szándékozó lótartó gazdákat értesítem, hogy miután a Lótenyésztési Főosztálytól vett értesítés szerint az igényelt ménpótlást a méntelep nem kaphatja meg, a Halápon felállitandó fedeztetési állomás kérdésessé vált, tehát az ott törzskönyvelni szándékozó gazdák is Debrecenbe vezessék elő kancáikat.

Végül értesitem a gazdaközönséget, hogy a törzskönyvelés alkalmával a helyszinén be kell mondani, hogy kancáját Debrecenben vagy a Hortobagyon óhajtja-e fedeztetni.

Gazdasági tanácsnok.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:

SZALACSY RÁCZ IMRE

18

— Ha, csak az Uristen önkéntest ne teremtett volna! — emelte fel az egek felé karját az altiszt: — Jöjjön vissza, önkéntes, — és mindjárt lábbal rugdosta vissza Szabó őrmester a rongyos holmit a raktárba, hogy nyomban vadonatúj két rend ruhát adjon ki. Szabadi Ádám szó nélkül szedte össze a holmit, majd átsétált a fegyverraktárba, hogy puskát, oldalfegyvert is kaphasson.

Szabó őrmester nyomban átsietett a felvételi irodába és rátámadt Petrán őrmesterre:

— Te tanítottad ki azt az önkéntest?...

— Én? Én ugyan nem!...

— Két rend ruhámat vitte el, az Istennek se kellett neki az ócska!...

— Tehette, ezredes az apja!...

— Kinek?

— Annak az önkéntesnek. Azért tudja olyan jól a rendet, jusson eszedbe, ezzel a fiúval még sok bajunk lesz...

— Aztán nem birtad ezt nekem előre mondani, — szállott le egyszeribe a Szabó mérge.

— Eszembe se jutott, elég nekem a magam baja...

Három nap mulva az ekkor már szokásos és egyre gyakrabban jelentkező repülő bizottságok egyike érkezett Désre. Egy ezredes, egy törzsorvos és két őrnagy, [illegible] járt, dekortált mellű katonák, akik a lógósok után kutattak. Felülvizsgára került az egész zászlóalj az összes tisztekkel, altiszttekkel. Petránt, Szabót a legelsők között osztották be a készülő menetzászlóaljba. A két altiszt esküt mert volna tenni arra, hogy Szabadi önkéntes keze van a »pakliban«.

Szívták a fogukat és fenekedtek, hogy egyszer visszafizetnek, ha életben maradnak. Szörnyen sérelmesnek látták sorsukat, hogy most, mikor olyan szelek fujnak, hogy sokáig már nem tarthat a háború, most kelljen nekik elmenni. Négy évig »dekkoltak« szerencsésen, egy-egy kis házat kuporgattak össze a megrémült émberek félelméből, akiket egyszer, másszor sikerült egy, két hétig még otthon tartani...

Bánatukon, bajukon azonban senki se segíthetett.

Kérlelhetetlen volt a bizottság minden »szívbajjal« és reumával szemben.

Négy hét mulva Szabadi Ádámmal is döcögött a szamosmenti vonat a nagyváradi tiszti iskola felé.

Nyulós, ködös volt a hajnal, mikor megérkezett, mintha millió béka lehelte volna tele nyálkás folyékonysággal. A város aludt, de az állomás dimatlan, füstös hodály világa annál élénkebb volt. A váróteremekben katonák heverésztek, füstöltek. Büz, keserű füstszag terjengett és az ablakokon rokkant derengés kinlódott, hogy útat törjön magának. A nagy városok állomásain már emelyítőbb volt a nyomorúság képe, büze, szegénysége és tépett volta, mint a frontokon. A roppant, négy esztendős háborús nyomor sikoltott mindenfelől: a falakról, emberi arcokról, az egész életből...

A kora reggeli órákban némán suhanó katonavonat siklott, mintha a mozdony helyén a fekete halál vonta volna a kocsisort.

Kevés idő muval északi irányból, a máramarosszigeti sineken csikorgó kerekű, jajtól hangos vonat futott be. Éppen az állomás előtt állott, mert a váróterem egy része kötözőhely és kórház volt. Hosszú sorban állott a vöröskeresztes sebesülteket hozó vonat. Rozoga, piszkos, időverte kocsik visszhangzottak az ébredés jajos zajától, fájdalmat zengő lármájától. Az ápolók lassan kászálódni kezdtek és immel, ámmal fogták a hordágyak végét, olyan közömbösen, mintha csak kasza, vagy kapa nyelet fognának.

A kocsik ajtaját félre tolták és onnan ömlött a fehér, büzhödt pára.

— Ne lökj, a anyád... — üvöltött fájdalmában egy huszár, akit két bepólyált lábbal emeltek le elsőnek.

Az ápolók oda se figyeltek, látszott az arcukon, hogy halálosan unják már ezt a naponta ismétlődő jelenetet.

A szegény sebesült huszárt még jobban kínozta ilyen bánásmód mellett a fájdalom, kínjában nem tehetett mást, egetátverő káromkodással szidta a katonákat, mire az egyik szanitéckáplár toporzékoló méreggel kiáltott rá:

— Ne ugass már jókor reggel ilyen istentelenül, látod, hogy mindent megteszünk értetek!...

— Nekem ne pofázz! — szorította össze fehér ajkait a huszár, hogy minden foga csikorgott a rettentő fájdalomtól.

Az egész pályaudvar tele lett egyszerre vérszaggal, a heggedő sebek orrfacsaró büzével és jajjal.

Kopott, rossz kinézésü ápolónők sürögtek, forogtak, majd néhány mosolygó, friss mosdástól harmatos arcú apáca eregette el a füle mellett a válogatott, kínban született károkodások özönét.

Álmos, fáradt, gyürött arcú segédorvos, gombolatlan zászlósi zubbonyban vezette a kirakodást, majd azt mondta, — mikor úgy látta, hogy elég a sebesültekből, — a vonat parancsnokának:

— Nekünk elég, a többit vigyétek tovább!...

— Az utolsó három kocsit szeretném még itt hagyni, — nézett a vonat parancsnok kérő szóval az orvosra.

(Folyt. köv.)

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben a DVSC pályán hármas mérkőzés.

Délelőtt háromnegyed 10 órakor DEAC—Textil bajnoki mérkőzés. Egyforma erejűnek látszik a két csapat s döntetlen íze van a mérkőzésnek. Vezeti Lengyel.

Háromnegyed 12 órakor DVSC—NyVSC, vezeti dr Varga. Az NyVSC jó, szépen játszó együttes, de a DVSC kétgólos győzelmét nemigen tudja megakadályozni.

Háromnegyed 2 órakor Villanygyár—Mátészalkai TK, vezeti dr Csaba. A Villanygyár meggyengült s most Bartha is elment, míg az MTK veszélyes együttes s veszteett pontok szerint jobban is áll a DVSE-nél. Kemény küzdelem várható s a honi pálya az, ami a debreceni bajnokcsapat mellett szól.

Berettyóújfaluban a BUSE—Karcagi MOVE játszik, vezeti Takács. Döntetlen várható. *Mátészalkán* az MVTE a Báthori SE-t fogadja és pontot is vehet el tőle. Vezeti dr Nagy.

Más labdarugómérkőzés nem is lesz a kerületben. Elmarad a NyTVE—NyKISE találkozó.

A Bocskai Pesten játszik 12 órakor a Szürketaxi ellen. Vajjon hogy megy most Teleki nélkül és szerez-e végre pontot a pontatlan Bocskai... Nem valószínű. A többi mérkőzés: Ferencváros—Budai 11, Hungária—Kispest, Ujpest—Győri ETO (Vincze balszélsőt játszik), Elektromos—Törekvés (Takácsi kimaradt a csapatból rossz formája miatt), Phöbus—Budafok.

Debrecenben a Budapest—Debrecen tornászviadal még az esemény vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Csokonai-színházban.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Változatlan a búza.

A készárúpiacon a búza ára változatlan, a rozs árát 10—15 fillérrel felemelték, az ótengeri felső árát 5, az újtengeri árát 10—20 fillérrel felemelték. A többi árak változatlanok.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.65, 78 kg 20.50—20.95, 79 kg 20.75—21.15 80 kilós 20.90—21.25. — Felsőtiszai 77 kg 20.10—20.65, 78 kg 20.40—20.95 79 kg 20.65—21.15, 80 kg 20.80—21.25 rozs pestvidéki 18.60—18.75, rozs más származású 18.70—18.85, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.50—16.00, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00, zab elsőrendü 16.75—16.90, középminőségü 16.65—16.75, tengeri tiszántúli ó 13.80—13.90, új 11.40—11.70, korpa 12.50—12.60, 8-as liszt 14.50—15.00 P mázsánként.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 19.50—19.60—20.00, rozs 17.40 17.50, árpa 15.50—16.00, szemestengeri ó 12.20—12.40, új 10.00—10.20, csöves 7.50—7.70, lucerna 7.00—7.70—8.00, széna 4.50—5.00, here 7.20—7.50, szalma 2.00—2.50, cukorrépa 2.20—2.50, takarmányrépa 1.80—2.00, fehér tök 2.50—3.00—4.00, napraforgó 17.50—18.00, tökmag 22.50—23.00.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

42,533/3—1937 C. szám.

HIRDETMÉNY.

(Az ebtulajdonosok figyelmébe).

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy a II. állategészségügyi körzetben a veszettség állati betegség szórványos jellegü tellépése állapíttatott meg. Ezen fertőző állati betegség elterjedésének megakadályozása céljából az állategészségügyről szóló 1928. XIX. tc. 52—55 paragrafusai és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100,000—1932 F M számú rendelet 321 és következő paragrafusaiban foglalt rendelkezések alapján a II. állategészségügyi körzet egész területére folyó évi november hó 15-től, 1938 évi február hó 15-ig terjedő 90 napi időtartamra ebzárlat rendeltetett el.

A II. állategészségügyi körzet területe a Cuca, Kis- és Nagyhegyes, Kösélyszeg és Elep pusztarészek.

Az ebzárlat alá helyezett területen minden eb megkötve, vagy elkerített helyen olyan módon tartandó, hogy más kutyával, vagy macskával ne érint kezhessen és emberben, vagy állatban kárt ne tehessen.

A szabadon járó kutyákat a gyepmester összefogja és azok tulajdonosai ellen a kihágási eljárást a hatóság folyamatba fogja tenni.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Debrecen, sz. kir. város adóhivatala. 48722, 48723/1937 adó.

HIRDETMÉN.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a 77,128/ 1937 P M és 88,541/937 P M sz. rendelettel jóváhagyott 1936 évi ideiglenes földadómentességi jegyzéket 1937 november hó 22-től 1937 évi december hó 7-ig 15 napi közszemlére tette ki. A közszemlére tett jegyzékek a városi adóhivatal épületének I. emelet 25. számú szobájában a hivatalos óra alatt betekinthető.

Debrecen, 1937 november hó 19.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a földhözjuttatottakat, akik a Debrecen sz. kir. várostól megváltott Külső s Belső Ohat pusztákból juttatott földek birtokában vannak, hogy a 2000—1937. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600—1937. P. M. sz. rendelet alapján elkészített végleges megváltási árkiszámítási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási ügyosztályában (Városháza I. e., 28. szoba) 1937. évi november hó 15-től 1937. évi november 30-ig bezárólag a hivatalos órák alatt közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937. december hó 1-től számított 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik.

Városi adóhivatal.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

— Hogyan végezzük a gyümölcsösben az őszi nagytakarítást, erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a filléres kerítés készítéséről, az idei rossz borok feljavításáról, a gyümölcsös téli permetezéséről, az újtelepítésü gyümölcsösök hibáiról, a gyümölcsfák metszésének technikájáról stb. A dúsan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem" kiadóhivatala (Budapest, V., Földmivelésügyi Minisztérium) díjtalanul küld egy lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatványszámot.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a folyó évben bejelentett elemi károk (kapás, kalászos, szőlő) folytán törölt földadó leirási jegyzékeket 1937 november hó 22-től 1937 december hó 6-ig hivatalos helyiségében, I. emelet, 25. számú szobában 15 napi közszemlére kitette. A leirási jegyzékek a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12 óráig betekinthetők.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY

A burgonyatermelők és kereskedők figyelmébe.

A m. kir. Földmüvelésügyi Miniszter úrnak a burgonyarák és kolorádóbogár, valamint a burgonyatermesztést veszélyeztető egyéb betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozása céljából 128.483/1937. IX. 4. szám alatt kiadott körrendelete alapján közlöm az érdekeltekkel, hogy

burgonyarák:

Németországban, Lengyelországban, Hollandiában, Svájcban, Dániában, Csehszlovákiában, Belgiumban, Franciaországban, Ausztriában, Angliában, Finnországban, Norvégiában, Svédországban és Danzig szabadállamban;

kolorádóbogár:

Északamerikai Egyesült Államokban, Franciaországban, Belgiumban, Németországban (Saarpfalz és Dél Rheinland), Hollandiában és Svájcban;

burgonyamoly:

Dél-Európában, Algirban, Kaplandban, Kaliforniában, Ausztriáliában, Azori szigeteken, Tasmániában és Uj Zeelandban;

burgonya földibolha pedig Észak-Amerikában fordul elő.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Értesítem a közönséget, hogy a Nagylétai út 6+500 és Monostorpályi út 5+900 km szelvényében hídépítés miatt az út el van zárva. Az építkezés cca 14 napig tog tartani, mely idő alatt a Létai úti forgalom a 21 és 22 sz. dülőutakon keresztül a 33. sz. Füzesabony—Nyíregyházi úton (Vámospércsi) Monostorpályi úti forgalom pedig a 34 35 sz. dülő utakon keresztül a Diószegi úton bonyolítandó le.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

A városi adóhivatal által közuti adóhátralék miatt lefoglalt és Dégenfeld tér 5. szám alatt levő 1 darab használt barna színű zongora szabad kézből eladatik.

Megtekinthető 1937. november 25-én délelőtt 11 és 12 óra között. Irásbeli ajánlat fenti számra hivatkozással a IV. B. végrehajtási osztályhoz nyujtandó be.

Városi Adóhivatal.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

November 22.: Bácsalmás, Egervár, Felsőireg, Győr, Jászladány, Kecskemét, Kerta, Kiskomárom, Kóka, Paks, Széchény, Tatabánya (megyebeli), Vámospércs. 23.: Mezőkomárom, Széchény, Szentgál. 24.: Adony, Csapod, Mány, Mezőkomárom, Poresalma, Szentantalfa. 25.: Bodvaszilas, Bodrogkeresztur, Csököly, Dég, Felsősegesd, Igal, Nagycsákány, Tiszalök. Vásárosmiske. 26.: Szentes. 27.: Apátfalva, Szentes.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

KAPHATÓK kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——hold föld eladó
Raktárhelyiség kiadó
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 szobások lakások

Házasság

Csinos

urinőt keres (szinház, mozi) partnernek komoly állami tisztviselő. Diszkréció mellett, választ cimmel: „Állami" jeligére. (Házasság lehetséges). 288

Férjhez menne

nyugdíjas özvegy urinő 43 éves, teljesen független. Kizárólag úriemberhez. „Igazi feleség" jeligére a kiadóhivatalba. 311

Levelezés

Független

saját otthonnal rendelkező intelligens szinház mozi partnernőt keres, középkorú, korrekt férfi, „Jópajtás" jeligére. 350

Nyomozó iroda

SZABÓ

magánnyomozó irodája Varga ucca 7. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál. 281

Alkalmazást nyer férfi

Fiatal

fodrászsegédet, állandó munkára, azonnal felveszek, Rácz, Budai Ézsaiás ucca 44. 229

Bádogostanuló

fizetéssel felvétetik, — Gebauer gyár, Híd ucca 10. szám. 277

Vas- és vizonduláló

segédeket (nő, vagy férfi) felveszek, állandó munkára, jó fizetéssel, Komáromné. 253

Tanulót

felveszek, Szent Anna ucca 39. sz., fűszerüzlet 264

Segédet

s kiszolgáló kisasszonyt gyakorlattal keresünk. Deutsch Albert és Fia. 304

Tehenészt,

azonnali belépésre keresek, Geréby, Deák Ferenc ucca 13. 220

Vidéki

vendéglőbe nőtlen, szorgalmas pincért állandó alkalmazásra. Ugyanott egy jómodorú fiút, tanulónak alkalmazok. Értekezni lehet: Meszena ucca 2. 313

Biciklizni

tudó kenyérkihordót felvesz sütőde, Mátyás király ucca 36. Csapokert. 243

Kovácssegéd,

fital felvétetik, Nagy Gyula, Erzsébet ucca 17 231

Gazdasági

gépészt, gyakorlott Hofherr traktorkezelőt felveszünk, Magoss György tér 30. 330

Jóesaládból

való fiút tanulónak, — vagy kifutónak felvesz Pósalaky fűszerüzlet, Kigyó ucca 53. 337

Kenyérkihordó

felvétetik, Erzsébet u. 40. szám. 331

Kifutófiú

felvétetik, Altmann szücs Miklós ucca 2. 332

Fodrász-
tanuló felvétetik, Széchenyi u. 33. 326

Férfiszabósághoz
nagymunkához kézimunkást felvesz Gregor 358

Konvenciós
családos kocsis és majorost, baromfi nevelésre felvétetik, Deák Ferenc ucca 5. 327

Pénzbeszedőt
készpénz óvadékkal azonnalra felvesz egyesület. Ajánlatokat „Incassó" jeligére kér. 322

Ügynököt,
ügynöknőt, fix és jutalékra felveszek, Weinberger kalapos, Széchenyi ucca 24. 356

Kifutófiú
felvétetik, fűszerüzletbe Szent Anna ucca 27. 354

Alkalmazást keres férfi

Fiatalember,
5—600 pengő kaucióval állást keres. Cim a kiadóban. 297

Érettségizett
jólt gazdálkodó családos ipari, kereskedelmi vállaltnál elhelyezkedne. Készpénzbiztosítékkal. Cim a kiadóban. 233

Alkalmazást nyer nő

Jó vasonduláló
kisasszonyt és egy úri fodrászt felveszek. Cim a kiadóban. 159

Bejárónőt,
ki főz is, keresek. Vár ucca 2. I. em. 3. 260

Perfekt
mindenes főzőnő elsejére felvétetik, házfelügyelő, Simonffy u. 13. szám. 254

Jómegjelenésü
magas intelligens leány, legalább négy középiskolával ajánlkozhat segédpénztárnoknak — „Jóirású" jeligére. 257

15 éves leányt
felvesz kéttagú úri család, Székely ucca 14. 237

Kifutólányt
felveszek, Simonffy u. 2., kézimunkaüzlet. 314

Bejáró
takarítónő, négy órai munkaidőre felvétetik, Hüvelyes ucca 9. 289

Kifutó
fiatal leány felvétetik, Dégenfeld tér 3. emelet. 282

Bejárónő
könyvvel felvétetik, — Batthyány ucca 1. szám vendéglő. 284

Feltétlen
megbizható leány felvétetik bentlakónak, vagy bejárónőnek, Kossuth ucca 29 sz., (házfelügyelőnél.) 232

Ügyes
kifutóleány felvétetik, fűszerüzletbe. Rákosi Jenő (Király) ucca 7. 245

Jó állást
biztosíthat egész életére úrilány, vagy független úrasszony, 5—6 ezer pengőért. Szakképzettség nem szükséges. Érdeklődni délelőtt 9—11 óráig. Cim a kiadóban. 344

Kifutóleányt
és tanulóleányt felvesz Kovács József nőiszabó Rákosy Jenő ucca 5. 347

Délelőttre
keresek 16—17 éves, s háziasan nevelt leányt, Batthyány ucca 16. sz., keresztépület. 333

Himzőnő
mindenhez értő, fehérnemű varrólány jelentkezzen: Gottliebné, — Arany János ucca 2. sz. II. emelet. 349

Alkalmazást keres nő

200 pengő
kaucióval, trafik, vagy más üzletbe, kiszolgálnék, fiatal asszony. — Cim a kiadóban. 299

Óvadékkal
pénztárkezelői, irodai, vagy hasonló alkalmazást keres. H. Juliska, Timár ucca 27. 2 ajtó. 238

Ajánlat

Férfi strapa zokni P -·38
Benyáts-Aruház

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, bibás tükrök ujjá öntése, üvegcsiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javítások. Varrógépészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger, Csapó ucca 101. 1553 12. 5.

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatrészek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 120. 12. 5.

Arcráncképződés
megakadályozására vizlágyító, túlzsírozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárat).

Ágysodronyok,
vaságyak, mosdók, ruhafogasok, gyermekágyak, kályahvédők, s lábtörlők, Ottónál, Rákóczi u. 13. 1588 12. 6.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc, „Aranyegyszarvú" gyógyszertára, (Szinház mellett). 199 11. 30.

Bármilyen
órát jótállással javítok. Uj órák olcsón kaphatók. Borbély Gyula, — Kossuth ucca 4. 115+

Hócipő-
javítás, valamint kimaradt cipőink igen olcsón, Deák Ferenc u. 3. szám. 112

Hálók,
ebédlők, combinált szobák, iróasztalok, székek, asztalok, szeglonok, bőrgarnitúrák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

LELA
zománctüzhelyek a legtökéletesebben sütnek, főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Koresolyához
pulóvert, kosztümöt köttessen, régit alakíttassa Kálmánnénál, Piac ucca 89. szám. 83 +

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, ingóságokat. Hívásra jövök. Barnáné Csapó ucca 16. 156+

Kútfúrást,
javítást vállal Kiss kútfúró. Kútszivattyúk is kaphatók. János ucca 7. 230

Mindent
varrok naponta 1 pengőért. Házhoz is megyek. Cim: MÁV Kolónia, I. ép. 6. a. 1511

Lakodalmakba,
eljegyzésekre elmegyek, vidékre is. Finom, izlésesen készítek mindent, Szilágyiné, Péterfia ucca 31. házmesternél. 252

Gyári maradékokban
a legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznénél Piac ucca 42. (Pannonia udvarban). 55+

Asztmások
díjtalan felvilágosítást kapnak. Cimet „Biztos" jeligére a kiadóba küldjék. 241

Női divatszalonban
elegáns kabátokat, estélyi ruhákat, jutányos árban készítek, Kripkóné, Honvéd ucca 14. 340

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb. villanygéppel festi. Hó- és sárcipő szakszerű javítás: Nagy Károly, — Batthyány ucca 10. 320

Zománctüzhelyek
kályhák, körcsövek, hő fokozók, üstök, üstházak, alpakka evőeszközök. Asbest kályhavédők, mosdóállványok, lábrácsok, nagy választékban. Nagy vasüzletében, csapókanyar. 336

Kereslet

Spirea
bokrokat, élősövénynek keresek megvételre. — Cim a kiadóban. 1906

Kisebb
bérházat keresek megvételre. Ajánlatokat „Bérház" jeligére a kiadóba kérek. 157 vv

Egyetemi hallgató
vagy fiatal tisztviselő lakótársat keresek, rendszerető úr személyében ki lehetőleg nem dohányzik. Poroszlay 41. 261

Rönkfát,
mindenfajtát veszek, — Eötvös ucca 67. Ugyanott redőnyös íróasztal eladó. 301

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1.

Élelmiszer ital

Banán, manna
és minden déligyümölcs érkezett Czeglédi gyümölcs üzlet, Csapó ucca 35. szám. 815 11. 21

Ujlétai fajborok
Tóby József pincészete ajánlja ó és új borait, nem festve, nem édesítve. Isten ahogyan megadta, hordóból mérve. Kadar 44 fillértől. Árpád tér 5. 58

Vérszegényeknek
gyomorbetegeknek legjobb gyógyszer Tokaji asszú asztali bor 70 fillér, Vár ucca 2. 1572 12. 5.

Banán,
manna és minden déligyümölcs érkezett Czeglédi gyümölcs üzlet, — Csapó ucca 35. 815 15. 21.

Dióbél 2.40
mogyoróbél 3 pengő, s szép mazsola 1.60 P. — Déligyümölcscsarnok-Piac ucca 7. 1883 4. 12

Eladó
sajáttermésü ujbor, 25 litertől 36 fillér, piros édes literje 40 fillér. — Honvédtemető ucca 33. 236

Pénz

Száz pengő
kölcsönt keresek, biztos fedezetre. Ajánlatokat „Rövid lejárat" jeligére kérem a kiadóba. 321

Társ

Társat
keresek egy biztos megélhetést nyujtó üzlethez ezer pengővel, pénz biztosítva, szaktudás nem kell s lehet nő is. Cim a kiadóban. 294

Hangszer

Pianinót,
vagy rövid zongorát bérelnék, esetleg vennék. Pacsirta ucca 38. 247

Zongora
(kereszthuros) ebédlőbútor, harmónium, s épületfa, prakett eladó. Széchenyi ucca 66. 302

Egy új
tangó harmonika 60 pengő. Horváth Sándor, Hunyadi ucca 22. 241

Rádió

Német
gyártmányú 3 lámpás rádió olcsón eladó. — Dózsa ucca 11. 280

Philips,
hálózati rádió, kifogástalan jó, 40 pengőért eldaó. Teleki ucca 92. 283

Bútor

Alighasznált
hálószobabútor, olcsón ucca 75. 221

Modern
új dióhálók meglepő olcsón eldaók. Péterfia u. 52. szám. 265

Kombinált
szekrény, diótelehálő, ebédlő, hármasszekrény hencser, bőrgarnitura eladó. Hatvan ucca 18. 316

Egy komplett
háló sürgősen eladó. — Cim: Cserepes ucca 16. Bagi Mihályné. 293

Veszek
cserélek mindenféle bútort. Hivásra azonnal házhoz megyek. Hatvan ucca 27. 346

Biedermayer
kanapé és két fotel eladó. Széchenyi u. 33. 325

Tüzelő anyagok

Prima
borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. szám. Telefon: 29-82. 1448 12. 3.

2.50 pengő
szagmentes állami szén, házhoz szállítva, — Oestreichernél, Mester ucca 40. 166 12. 12.

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Fűszerüzlet-
helyiség, berendezéssel azonnal kiadó. Eötvös, Rákóczi ucca sarkon. Eötvös ucca 11. 316

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
teherautó széjjel szedve darabonként eladó. Bónis, Hatvan u. 31. 1927 12 14

Hofherr-gyártmányú
csaknem 40 lóerős nyersolajtraktor s Hofherr gyártmányú üzemképes jó K 28 traktor eladó. Rahmer Sándornál, Debrecen Deák Ferenc ucca 11. 225

250-es Puch
motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető: Bethlen ucca 10. 235

Átadó üzlet vendéglő

Modern
üzlethelyiség átadó. — Csapó ucca 18. Érdeklődni házfelügyelőnél. 275

Tiszántúlon
legjobban bevezetett italmérési üzlet átadó. Megkeresését: „Tőkeerős" jeligére a kiadóba. 338

Átadó
betegség miatt központon, nagy vevőkörrel rendelkező fűszer-, csemege, italárú üzlet, „Készpénz" jeligére a kiadóhivatalba. 355

Elveszett

Elveszett
szálkásszőrű barna tacskó. Megtaláló, nyomravezető jutalomban részesül. Rothermere u. 5

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha, spájz, fáskamar, december elsejétől. Vargakert Legányi ucca 4. sz. 279

Mikepércsi út
Kun ucca 2. alatt, szoba konyha, egy szoba, kertel azonnal kiadó, vagy eladó. 255

Kiadó
udvari szép nagy szoba elsejére, Rákóczi ucca 6 leghátul. 312

Kiadó
szoba, konyhás, spájzos lakás, Közép ucca 3. sz. Vargakert. 319

Uccai
egyszobás, konyhás lakás kiadó. Busi ucca 20. 305

Kiadó
egy szoba, konyha, előszoba, fürdőszobával, december elsejére, Miklós ucca 36. 306

Kiadó
egyszobás lakás, hozzátartozékaival, december elsejére, Pereces ucca 24. szám. 296

Kiadó
egy szoba, konyha, spájz, előszoba, Félegyházi Tamás ucca 12. 328

Uccai
szoba, fütheto előszoba, kapualatti bejárattal, központban kiadók. József kir. herceg ucca 4. 343

Kiadó
azonnal, szép tiszta bútorozatlan szoba, magános úrinőnek, Deák Ferenc ucca 7. szám, második lakás. 345

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, spájz, pince, baromfi udvarral, Aponyi u. 38. szám. 256

Kétszobás,
konyhás lakás, mellékhelyiséggel, december elsejére kiadó. Könyök ucca 8. 248

Kettőszobás
tiszta lakás, december elsejére kiadó. Kalotaszeg ucca 8. (bejárat: Böszörményi út 3. sz.) Zelingerné 324

Mindég a legolcsóbb a
FISCHER BOLT
Teleki u. 73.
Flanell sporting
1·78, 2·28, 2·48

Csokonai ucca 35.
alatt két szoba bérbeadó. Érdeklődni lehet a délutáni órákban, dr Mailáth ügyvédnél, — Szent Anna ucca 10—12. 323

Kiadó
két szoba, konyhás lakás, mellékhelyiségekkel, sertéstartással, s esetleg négyszáz négyszögöl szőlővel. Ugyanott eladók ágy, asztalok szekrény éjjeliszekrény íróasztal, olcsón. Szoboszlai Papp István u. 18. szám. Homokkert. Ugyancsak eladó két ágy Budai Ézsaiás ucca 30. sz. alatt. (A)

Lakást keres

Négyszobás
lakást, komfortost, keresek, május elsejére. Ajánlatot „Négyszobás" jeligére a kiadóba kérek. 158 vv

Vidéki
úriasszony, dócista kislányával jól bútorozott szobát keres, konyhahasználattal, Dóczi közelében „Dóczi" jeligére a kiadóba. 303

Butorozott szoba

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba, azonnal kiadó. Bundi ucca 5. 276

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, lakónélküli udvarban kiadó. Nyil ucca 44 szám. 268

Különbejáratú
bútorozott szoba, dec. hó elsejére kiadó. Lorántffy ucca 36. 307

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba, folyóvízzel kiadó. Simonyi út 11. A. szám. 239

Kapualatti
különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Simonffy ucca 38. szám. 240

Tágas
tiszta szoba, bútorral, vagy anélkül kiadó. — Szent Anna ucca 5. sz., udvarban balra. 175

1—2 intelligens
idősebb nőnek bútorozott szoba kiadó. Honvéd ucca 26. 234

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 335

Különbejáratú
bútorozott szoba, azonnalra igen olcsón kiadó Rákóczi ucca 35. 341

Tágas
tiszta szoba, bútorral, vagy anélkül kiadó. — Irodának is alkalmas, Szent Anna ucca 5. sz., balra. 342

Különbejáratú
szép bútorozott szoba, kiadó. Arany János u. 2. sz. II. lépcső, II. em. 5 ajtó. 350

Kapualatti
különbejárattal, uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Széchenyi ucca 24. 357

Ingóságvétel

Szivónyomó
kutat és zománcos fürdőkádat keresek megvételre. Sinay Miklós u. 23—25. 1106

Ingóság eladás

Deszka,
gerenda, féláron, cserép, tégla, legolcsóbban Andrássy út nyolc. 348

Varrógép,
Singer, alighasznált olcsón eladó. Rothermere ucca 23., első ajtó. 360

Egy
női bunda eladó. Török Bálint ucca 23. 2 ajtó. 266

Egy jókarban
levő gyermekágy eladó. Bikabérház, I. emelet, 2 ajtó. 267

Alighasznált
öntött vaskályha, szabályozható pótlóval, s csövekkel, asztalos gyalúpad eladó. Attila tér 7 249

Fehér
gyermekkabát, nadrág, hósapka, kocsitakaró s nőikabát eladó. Faragó ucca 15. 317

Szép
majolika függőlámpák eladók. Apafi ucca 151. 295

Egy kisebbszerű
fűszerberendezés, két mérleggel, azonnal, olcsó árért eladó. Csapókert, Báthori ucca 30. 287

Négy lyuku,
kétsütős fehérzománcos asztalsparhelt, 70 pengőért eladó. Simonyi ut 11. A. szám. 259

Varrógépek
használt Singer karikahajós, centrálbobin női olcsó árban eladók. Rakovszki ucca 5. 298

Gázkonyha,
háromlángú, egy sütővel, használt, eladó. Simonyi út 11. A. 234

Nőikabátok,
bundák ruhaszekrény eladó, Piac ucca 77. sz. Horváth. 242

Berakott
tűzhely, barna, csempés, jókarban eladó. — Mester ucca 33. 339

Gázkályha,
szép és jó eladó. Piac u. 38., I. emelet. 352

Hitelbanki bontásból
Piac ucca 45. sz. vasgerendák, működ és terméskő lépcsők, rózsaszinü terméskövek, vasajtók, ablakok, vizvezetéki csövek, nagy és kis kapuk, portálok, detektiv rácsok, bontásból nagyon olcsón.
359 12. 21

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok:
Házak: Teleki ucca 10. számú négyszobás úriház, város alatt egy hold prima szőlő. Teleki ucca 25. alkalmi vétel. Ovoda ucca 6. sz. Ispotály uccán alkalmi házvétel, — Széchenyi úton négyszobás úrivilla. — Földek: Kisszepesen 2 és fél hold prima föld. Homokon 15 21 32 holdasok. —
Iroda: Deák Ferenc ucca 7. 345

Gazdasági terméynek

Többezer
superlativ kétéves málnató eladó. József kir. herceg ucca 12. 309

Nemesített
bokorpöszméte, nagy gyümölcsü, kapható Csigekert ucca 8. szám, Marozsán. 300

Eladó
nagyon szép magas oltott pöszméte, olcsón, Boldogkert, Epreskert ucca 11. D. 246

Gazdasági eszközök

Kútszivattyú
10 méter csővel eladó. Rakovszki ucca 3 285

Szecskavágó
és tengeriszár, beszállítva is eladó. Kossuth ucca 65. 224

Kocsik
javítottak, minden alakban kaphatók. Mindenféle kocsimunkát jutányosan készítek. Hatvan ucca 34. 353

Vegyes

Teleltetésre
vállalok 10 darabig heverő marhát. Értekezni Nagyvárad ucca 23. sz., Boldog. 213

Tizenöt darab
marhát elvállalok, téli teleltetésre Faragó ucca ucca 11. szám. 265

Grafológusnő
mindenről felvilágosít. Sorsát boldogulása felé irányítja, Széchenyi u. 43. szám. 262

Megbizások
elintézését, komoly kereskedő, bankgaranciával vállalja, vasúti bérletjeggyel. Cim a kiadóhivatlnál. 318

Jégpálya
kiadó. Piac ucca 56. sz. 308

Padlások lomtalanítása
közben talált felesleges holmiját hirdesse meg az
Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	0.90—1.00	Kacsa k. kg	1.00—1.20
Liba s. drb	4.50—6.00	Tyúk párja	3.80—5.60
Liba k. kg	1.10—1.25	Jérce párja	3.00—3.60
Kacs as. drb	1.60—2.00	Csirke párja	0.90—2.80
Kappan és csirke kilója	0.90—1.00	Tojás drb	0.10—0.12
		Tojás kilója	1.80—2.00

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Konyhakertészet		Birsalma kg	0.80—1.00
Alma kilója	0.60—0.96	Szőlő kilója	0.56—0.65
Apró alma	0.32—0.46	Dió kilója	0.60—0.70
Körte kilója	0.65—0.80	Citrom drb	0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.14—0.16	Petrezselyem sárgarépa csomója	0.08—0.10
Fokhagyma	0.40—0.60	Bab, száraz kg	0.24—28
Burgonya rózsa kilója	0.07—0.08	Retek drb	0.02—0.03
vegyes kilója	0.04—0.06	Czékla kilója	.05—0.08
Fejeskáposzta darabja	0.14—0.22	Zeller drb	0.02—0.03
Kelkáposzta	0.05—0.12	Spenót és sóska csom.	0.03—0.05
Savanyúkáposzta kilója	0.26—0.30	Saláta feje	0.04—0.06
Karfiol drb	0.15—0.40	Zöldhagyma	0.05—0.06
Kalarábé drb	0.02—0.05	Gomba csom	0.08—0.12
		Tök darabja	0.30—0.50

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.44	Rozs kenyér kg	0.28
Félbarna kilója	0.40	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.36		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.46
Búzaliszt 0-ás kg	0.37	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.35	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.33		

Ingatlanforgalmi irodák

MÁTÉ ingatlaniroda
(Blahánė ucca 14 szám, rendőrpalotával szemben), hírdetései:
Belvárosban ötszobás komfortos úriház, 15 ezerért.
Földek:
Bellegelőn 50, Fancsikán 30, Biharban 120 holdas, kisebb-nagyobb tanyásbirtokok eladók. 216

Eladó házhely

Közműves
villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12 1575 vv

Eladó
304 négyszögöl villatelek. Izsó ucca 10. sz., alatt. Érdeklődhető Lajos király tér 7., telefon: 25-83. 292

Eladó ház

Eladó
Nyilastelep, Malvin u. szép családi ház, kedvező fizetési feltételekkel. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 271

Eladó
háromszobás, magasföldszintes villa, Kossuth kertben, esetleg egy hold szőlővel. Értekezni Gazdák Bankjában. 274

Eldaó
Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld, palatetős házzal. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 272

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, s házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők, havi részletre is. Kölcsönöket folyósit, betétekre magas kamatot ad, Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth ucca 17. szám. 270

Eladó
a Csokonai ucca 29. sz. ház. 259

Kiadó
családiház, Csillag u. 72. számú, csinos, rendezett, 1938 évi február elsejére. Értekezni lehet: Csillag ucca 73. 250

Adómentes
ház eladó. Szabó Kálmán ucca 20 B. templommal szembe. Bővebbet: székgyárban. 290

Kiadó,
vagy eladó központban családiház, azonnal elfoglalható. Megtekinthető hétköznap 2—4-ig József kir. herceg ucca 18 szám. 351

Mindenféle
fajalmák legolcsóbban a Déligyümölcsesarnokban, Piac ucca 7.
1883 4. 12.

Földbérlet

Konyhakertésznek
kiadó a Csigekertben elsőrendü talajú kert. József kir. herceg ucca 12. szám. 360

Gazdálkodók, építtetők
Kónya ucca 1. a kincses hegyi sorompóval szemben házhelyek jutányosan eladók. Ugyanott kétszobás, konyhás egy szerübb ház, ezenkivül külön háromszobás, s fürdőszobás, minden mellékhelyiséggel, istálló, magtár, góré, jutányosan eladó. Érdeklődni a helyszinen. 334

Eladó föld

Kismacson
3 kat. hold föld sürgősen eladó. Értekezni dr Pécsi és dr Papp ügyvédeknél, Werbőczy ucca 4. 183

Kismacs 18.
városhoz közel 15 hold prima szántóföld készpénzen eladó. Értekezni lehet: Hajdúszoboszlón, Bélteky Lajosné tulajdonossal. 218

Eladó
kedvező fizetési feltételekkel város altat, kövesút szélen 26 hold tanyásföld. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 273

Hajdúszovát
mellett 48 hold föld több parcellában eladó. Továbbá eladók házhelyek a Monostorpályi úton Bővebbet dr Simon ügyvédnél, Piac u. 81. szám. 329

Eladó állatok

Egy 2 és féléves
anyasertés és egy 1 és féléves apasertés valódi yorkschi, eladó. Wébernél, Kuruc ucca 68. sz. Ugyanott pároltatás. 222

130 kilós
fiatal zsírmalac eladó. Köntöskert, Töhötöm u. 24. sz. alatt. (A)

Egy 110 kilós
fiatal, ótengerin hizott sertés eladó. István-malom. 269

Pedigrés
szálkásszőrü német him vizsla eladó. Dalmi Tibor ucca 8. Nyulas. 260

2 darab
kövér sertés, darabonként 130 kilós, eladó. Acél ucca 6. 286

Eladó
nagy tétel szépfajta sovány liba, Hortobágyi halastó, főintéző. 259

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.